

طلاعات اسلامیه

مکانیزم اسلامی
از زیر پای فرقه های مذهبی
از زیر پای فرقه های مذهبی

د نعموکار وان

536

تولوونگی : نصرالله حافظ

د نغمو کاروان

تولونکی :

نصرالله حافظ

د ایهقی کتابخپر و لوموسسہ

۱۳۵۶ = دسمبری

د نغمود کار و انه جرس غزیبی
د مقصود د متزلگاه په لودی یوندی
مو نز له مخی خار وانا نددی کار وان بو
یوم مخدای یو مو هیواد یو مو ترون دی

۱۶۷ / ۲۰۰

پادونه^۱

په را ديو افغا نستان کي د پښتو سندرو و دا مجموعه چي د «نفعو کاروان» په نوم «په دورو ورستيو پېړيو کي د پښتو د چاپ شوو آنارود مېډیا ر» په مnasit چاپ شوي ده د جمهوری دولت د کلتوري پاليسی هغه برخه پېړرو وي چي د اطلاعاتو او کلتور وزارت ئې د شعر هنراو موسیقى د مشبته پراختیا او پیاوړتیا په پاپ هیله لري . پښتو سندري او نفعي ز موږ د لرغونی هيواد د یوره پخوانی ادین او هنري شتمني ده . چي له په پېړيو راپه دي خوائي خپل لرغولي رنګ او خوقد ساتلي دي . په دغونه سندرو او نفعو کي د بل هرڅه نه د هيواد سره مينه او د هيواد آپادولواو بنا د لو ته د خلکو جهد او کوشش د یوستا پل شنو د یچي موږ همد غسی هڅوته په او من وخت کي زیاته اړتیا لرو .

دا سندري او نفعي چي زموږ په گران هيواد کي د شعر او موسیقى د هنر د یوره پنه نه ما یند کي کوي او تراو سه پوری یوازی دغونه ده لاري ورسره ز موږ د خلک آشنا و درا ديو افغا نستان د نفعو د کارو اند په مجموعه کي د سندرو د شعرونو من او خپله د سندري غاري انځور هم ګتلې شي . زه باور لرم چي ز موږ گران هيواد وال او د ذوق خاونه دان به له دغه مجموعي شخه په زره پوري استفاده و کري او دخوانه به زيات دملې سندرو او موسیقى سره مينه او علاقه پهدا کري .

پوهانه د ګټور فوین

اطلاعات او کلتور و زیر

د نغمو کاروان

سریزه:

په دی نامه د شعرونویوه مجمو عه بنااغلی حافظ صاحب را تو له کبریده
دا اشعار تول به رادبوکنی ها رمونیزه شوی او په اخوندیق ملدرغا رو له خوا
و بین شویادي دا اشعار به مخپله هار ز متوره مخپله دا هاشتاف د را دیبوه
ار شفه کنی هر ز فیتو پرا ته ووه، پسی بشانطی حافظلور تهد اقتان او پعن زاره
او خوان تهد بیو توست و کبر . بنااغلی حافظ د ۱ پیدی نغمی دیه و
زرو نود پیداری په غرض دافتانی بزم متحفل ته را پللی او دادی د اشعار و
دبنا پسته خهری د هر تکوالي به برخه کنی بی زده هم خه و بیل غوارم :
و ایش کنه چن لو مرني انسان د ساده او لو مرني تو لیلا هخه و گزه دا
هندخه د انسان دز و گدبه برخه کنی لو مرني پانه ووه ، چن واو پنه دا همه
او پنه ووچی د انسان لوی والی او عظمت ته د لو مری و ار د پاره است
پکښی پکښتی و :

هندخه د هم خه کله له یوی خواد تو لید بهه هکله هر گشت باله گوینده له پله
پله د نظم پنهت ته هم یوی بالله گنه شوی ده ، چن هندخه بهه پنه د
کو سیقی د پیندا گکید لو خبته ایردی او ضربی الات پور اکوی ، بهه هکنه دی
نوران گنی پین ژنپالیو د بزه ، متشکله کیوی «نظم» تو گلخو ملکه که دی
پا د آچی همنه کله پرو منه د شعر د مرحلی د خلاصه دید لوزد اه ناد جنی پرو او بهه کاهنی ،
له هکنه دی اه نامن : ټومهان کلمه ده سیکاره گوئی سهی لو مرني اقتان د تکهول ژو و نه

(ب)

په شروع گئي هنردمخان منگري باله ، چي نشاء موسيقى او سرودونه
 (شعرونه) بئي لو يه بريخدهوه وايي :
 فخا دغرييو ، دودي دباره او موسيقى د فکري غبيقلتوب دباره و مخو
 سرودونه د لفاظ دينه آهنگ پيدا كيده لودباره ڦچن له یوي خوار نگئيني
 پكيني پيدا اشني ، او دبلی خوادفعافويه پارونه کي مرسته و گكري . دي
 د هواطفو دباروني او لفاظ دينه آهنگ تنده دخلکو د هرگئينو ، دڙوند او
 د نهائکي دباره داولس هيشندي (Folklore) يا خاکي اد هيما تو برمخ ور
 خلاص گبر چي وروسته بئي ويش دا ٻولي :

دخلکو گيسى

دخلکو خطابي

دخلکو قرانى

دخلکو هنر

خترنگه چي ز مو نيرد خبر و مخه د شعريات افولوري ته ده نوباي د و ايي :
 دري پيمزره گلاده يخوا دار يائين تكم ر يشيانو (شاعراناو ميلانيو) اول
 د باختري په سيمواو بهادهندو ڪبن به لمهونه کي ، خپلي دهلو نو ڪارنا سى
 مڏ هي احساسات دودا د ستور روایات او نوري ، اخلاقى لارېبونه يه
 شعر گئي خاچي گيري دي ، او د دى گكار علت هم داوه چي د خپلوني ڪونواو
 پلرو نو ڪره وره ، راتلونکي نسلونوته و سهاري دا گارداد (ويدا) د
 سرودو نواود (اوستا) د گاتونو به رنگ پيشتوته پري پنول شوي دي ، چي
 قتنى پيشتا له هم دغه سلسه ساتي .

په همدي اساس پيغامنه خپل روایات ، افسانه اخلاقى او مڏ هي
 لابړنود فني ، حتی خپلني او بشکي لومړنې خند او وي لومړنې ميني او
 لومړنې دردونه او غمو نه موږنټه رارسوی دا گارچا گيري دي ؟
 د خلکو سندروا او د فولکلور هم دغه اړخى ، فوځکه ما کسيم ګور ګهي واه
 هزه یه استا سوپام دي تکي ته اړوم چي فلکلور د خلق د ڦوئي معمصول دي يا
 د اچي دوي له دهه لاري د ېړه موږي اتلان ، چي په هنري لحاظ د ېړه گام
 تهونه بلل گويي پيدا گوري دي .. یاد لچي خلکو په خپل فلکلوری آثارو

کی هنرهنری شهری جزو لی ، چی به پیدا کرد لوگی بی له عقل ، ابتکار فکر او احساس خفه کار اخستن شوی دی پهدمی برشه کی انگریزی مشترق مستر اورتی وایی : پیشنهاد که هم ریخته نه لری بیا هم ددوی هنری عامیانه او خلکی اشعار ، او بد لی چی به عام دول د خلکو په واسطه و پل شوی دی دوی تاریخ او و ریخته ای کیل گوه + آپی شن » خوبیا هم دا اشعار او بد لی د خلکی والی او خصوصیت به لعاظ بود و دو له دی :

- ۱- هنده دخلکو او عوامی عمومی سند ری چن شاعر نه بشنی یا خود نه دی معاونم
- ۲- هنده مندر ری اشعار او بدای دی ، گومی چن شاعری معلوم یا گوم چاته منسوخن فی .

په عین حال کی دا ادبیات، پردو پرخو و پیشل شوی دی ، چی پوه برشه بی داتن ناري یا با بولالی - د کا گرو ناري یا غاری ، دشمن خالو ناري یا غاری غرا نکن نومکی یا سرو کنی - چار بیتی - لو به یا بکنی ، پدشنی ری با خلور پیخن تیپی یا لندي چی دا دول ادبیات د وزن مله ادبیات دی مگر دوم گروب وزن لزی خوبیه تا نه ورته اشعار نه وایی لکه : متلو نه ، لندي کیسی - اساطیری انسانی ، غیر مهد بی کو مه دی کیسی - تمثیلی متلو نه ما شوما نوته دیه د خبری - د لو پو په دخت کنی ما شوما نوته مسجع خبری .

چن دخلکو د ادبیات دا برخه د لومړی برشه په انه ازمه دوزنی اصول پا پنده نه ده په هر تقدیر کله چن مونږ دملت نوم اخلو مطلبې پکښن د پوه ملت د ټو ندد نکري - انگیزرو نواحساستو ، شته مراد دی ، چو په دی برشه کنی ، د مستر اورتی په قول د پیشون ملت د تاریخ نکر ، احساستو انگیزرو نویوازی په اخبار د پیشتو خلکی ادبیات او بد لی او اشعار گنبل کیزی چی په دی مجموعه کی راتول شوی او سود دی ته اړی پاسی ، په ده دول شعر یو له نهه هر ګند و نهه هم و بیو خود مخه تر هرڅه پا پید د او واپس دی مجموعی موضوع دخلکی ادب گو مه برشه ده .

پهندیم، گتے ایه کی دخلکنی ادب دارول بدلی او اشعار را تھل پھوی بدھی:

۱ - لو به، (پیکتی)

۲ - قصہ او داستان

۳ - چار بیته (د خپلو تو لوانوا عو سره)

۴ - نیمکنی پیش سر و کنی

۵ - تھی پالنہی

۶ - ناری

۷ - غزل

۸ - رہاہی

۹ - ترا نہ

او سن بدھدی دو لو نو په برخه کنی د ہبنتنی تعریف - تو پیرا و پھٹنڈ نہی په
اسام لجبو پغیرو پھدی شان:

اول د پھتودا د بیاتو دا برخه داوز انوریہ لعاظ چھمدوں قہار فن لری؟

په دی پرخه کنی داریا یعنی ژبی اصول چن دوید پیله ریکو یہ ادھری مختلط
دریشیا نو مخدالہ شاعرانو او پوہا نو مخدھ را ہاتھ دی اود - کھوچہ
لو پا مو درہ Lopamudra ا و ماتھ Mamala مخدھ جھی
(۱۰۰۰ق) تھے رسیوی دلتہ شعر دسم او نا سم د پھٹنڈ لولارہ هجا او
سلیبل گتیل ہوئی دی نہ دوھی هجری پیری دخلیل بن احمد الفراہید
و منع شوی عروغی تقطیع .

په همدی اسام زم دوزن لارہ، د پھتو د اشعار و د ہار مہد د و د لملونو
ھو جٹ باو ملچلی لارم غور ز ہولن .
لول ہے دل جھی چار یا یعنی سرو و د و نو او، امعار و قدامت، پر عربی
اشعار و د سخن بولم

دو ہم: - دا چی اریا یعنی ۳ لمحہ، پر عکس د کلمی شروع ہے سا۔ کن سرہ کولای یعنی،
او پھتھو ہم دا یا یعنی ۷ لمحہ لری مخدھ شمہرل کیوی د مثال پھدوں د (۲۰۰۰ق)
د «او پستاد گاتونو» د اپار چہ د آنکھ خا و نہا او ہیجا یہ نظم پھدوں مثلى
شوی د مو گوری: (۱)

(۱) دھدا یت صادق د تھتو پر کو یاد اشتونو مخدھ ۹۹ ۴۲۹

« و هو خشوم و ربیم ده با غم ای هن بستم »

« بکمه و ننای مزاد او هستم . ته نهفوجویت در شانه »

به همدی شانه دینه تو دچار رهتی داسرا تاسی هیگوری جمه دا لبی
مسی دسر کلمه بی به سا کن سره شروع کنیدی او په عربی کن اصلاح ایندا
په سا گون نشته . « متا په دیدن پسی سو روی وهم بیمار شومه » ای لیوانیه
په پردي مال پسی ژاري خله ؟ په لومري بیت کنی د « متا » کلمه بیگوریه
د (من) توري نه زور لری نه هم زیر او په من، به همدی اساس مو نیو با پد و
وايو ..

دینه تو اشعار و دسم او نام بونه په هجا او سلیل سره کنید لی
شی چی مونه دادی دیوی سری پوه برخه دستیل او همچو بهدا من و دیگویه :
متا، د، د، ی، دن، پ، سی، سو، ری، و، هم په ده ما ره، شه، سه :
دایت (۱۲) سلیل لری .

ای، لی، و، ن، ب، ه، په، د، دی، مال، ب، سی، ژا، ری، شه، له، سه
دایت بیل (۱۳) سلیل دی .

په دی دول یقاطع، کنی د تور و دینه والی او، لی، و، الی هیش، اینها رغه لریج .
خو همچو، پا سلیل دسم او فنا هم مینهار تا کنید لمحکه دخاطل په دنگنکنده
دا پرور گردیجی، گرم تعارف لیلیه شوی دی دی اینشی هی دی عربی مشته داریه
اصلاء دخاطل، بعرو و په اعتبار په دینه تو اکنی له هی هنله، گند ای .
په دی برخه کنی دو دل، *Veil* هنده ایراد هی دی عروضو او صرف او،
نحوه په برخه کنی پرا واله *Evald* شوی او و ای او والد یونانی
او زان د عربی د پاره استخدامول خوبیت د اسمه نه و د لته هم آنکه د عربیه
عروضو قواعد پر دینه تو تطبیق قول غوشنل گنی هنده ایرادور ته معنگی دی .
دینه تو د اشعار په دینه کنی ز ماهه د نظران خه چون دینه تو د مقام سماهه دی و ده
سنیلر، پزی اهلو لو پر بنا د گووار *Guzard* هنده نه لوقته، کنیل خو و ای هم .
کنیه چون د عرفو قول اعلام د میستی، د علم د قولان یعنی تابع کنیل خو و ای هم .
دلته د دینه ده خا منی صهزی همیروی، او شاون گر تعلو د چور دیل، *الغور*
نیولو په اثر کله کله نه بلکه اکنید چله سره په د لشی، « چند د چیزی دیلو » .

انس نیو اولوی عنت د فوی فکراو و نوی جهد یا پیدا یېشت معنے نهول دی
په هر حال راشی چې د همدي ہرو می په تنده کی لبر او د بيرد (وزن) په برخه
کې تريوه حده رنا و اچوو او دا د ول چې وزن شهه وایه شی ؟
وزن : هغه برابري اونظم ته و ايه شی ، کوم چه په ړغونو کې شوي وي .

شعر وزن:

هغه نظم او برا بري ته و اين کوم چې دوينا په ړغونو کې پهدا ګيري

د شعر د وزن و يش :

وزن د کميي *Prosodique* هغه وزن ته و اين کوم چې په هغه کې
هجاوي ، د کميي لنډ والي او لوړ والي په اعتبار منظم شوي وي .
دتکې ګولو وزن *Tonique* چې په هغه کې هجا شدت او ګراريء
د ګمزوري په اعتبار ترتیب شوي دي وزن دز یراو بم *Hauteur* چې
وينا پر باغ با نديينا شوي وي . وزن د شمير او عدد *Vumerique* چې د
په هغه کې د هجاد برا بري او شمير هغه هم د وزن او مسريو په اعتبار
جور شوي وي . په هر تقدیر شعر د ړغونو مجموعي ته و ايه شی خود لته
با پدو ويل شی چې د شعر د آهنگ او وزن په برخه کې خه ويل د شعر د
اور ېد نې «مره اړه لري نه د اچه د (لیکنی) سره اړه و لري .

ګاتونه یا صرو دونه او شعر :

ددی تو لوز نې او شعری یا دونې شخه په لندې دل دا خر ګندیدل ضرور
دي چې د شعر د وزن په برخه کې د آریا ناز اړه اد بیات دوزن ملګري ټخود
اوستاد نظمونو قواعد د عربی عروضی قواعدو سره ۱ صلا مشا بهت نه
لري بلکه اصلی مهني په اړ یا په سرو دونو او اشعارو کې د هجاو برا بري
ده چې د هری مصری په پر تله کې ټتل کېږي .

دعر بی عروضو بنیاد پرمتحر گو او ما کنو تور و اینهول شویدی
او دی برحی ته توجه نه ده شوی چی سا کن یا هم اعut **Consomine** بدوینا په وخت
کنی نه تلفظ کهی خونه وخت به تلفظ شی چی دحر کت ملکری شی نوبه همدی
اعتبار دله دمه تو Cozelle تور و سره چی دی تور و ته بیور ور کبوی
دار یابی سرود گارشته دمتال په دول (سبب و تد - فاصله) یه برشه کنی

چه د عروضو مقرر ات تاگنی وابی .
اول - گله که کلمه دمه توری ولری یو متحرك یو بیل سا کن هعنی ته « بهک
سبب » او کدد کلمی دوه توری متحرك وی لکه « رمه » هفته در وند سبب
و بیل گهیوی .

۲ - گله چی دیوی کلمی دوه توری متحرك او بیو سا کن وی هفته ته
مجموع و تد ، وابی لکه چمن او کده اول او روستی توری **تیزمه** مهتر که دوی
او منځنی تور ی بیو سا کنو هفته ته مفروق و تد ، وابی لکه دوی .
اود کثرت و تد هم دو متتحر گو او دوسا کنو سره وی لکه جهان

۳ - گه خلور تور بخه گله چی لو مرنی دری تور ی **تیزمه** متتحر گه اور روستی
تور ی بیو سا کن وی هعنی ته صغری فاصله ، خو که د پنځمه تور ی بخه گله
خلور توری متتحر گه او پنځمه روستی توری سا کن وی دی ته کبری فاصله
وابی سهک سبب دفع په زون در و زد سبب دفع په زون او منځنی سبب د فعل
په زون مجموع و تد فعل او - مفروق و تد دفاع په زون را ځنی .
به همدي شان هر اسباب او او تاددا فا هیه وزن لري .

خود عروضی مقرر اتو دخر گندو نی سره خرنگه چی سو پیرا هنگونه هم
خبری لرو ، غواړم داهنګو نو دوزن خصوصیت ته هم یو له لټه کښه
و کبرو اهنه دا چه دفع با آهنګ دفعه شخخه جور شویدی ، او نعمی د
اپناع او فقری شخخه جوری شویدی به همدي انسان ، د تولو اصل به
حقيقت کنی په حرکت او سکون ولا ردی .
مګر شعر !

شعزد مسز یود اغا عهلو او اغا هیل دو تد سبب او فاصله شخخه جور شخوی
دی شلاعه هم اهنجو نو کنی تن تنن او تتنن شته لکه هم عروضه کنی چنفع فعل
فعلن دا گار گوی .

دآهند شعر او آهندگو دوزن دا صولو کلمات خوبه دی دو ازو اعوالو کي شرط او خطة و زئني مبداء هکومه داده
دآخیره دغور ورد پهدي دول پهي دآهندگت تنتن او تنتن او دشتر دا عيل نم فعل او فعلن دصر گفت خنه مشاهه اشلي يعني آبتد او به سر گفت سره هکتند اى هئي ده به مكون خلو دې بې تو دزري شعر خشنه هری او آهندگ اصول وچ ګلک هجا يعني ساپيل ولا ردي نه پرمغا چن سره گفت مشلايد (لسن) هکلامه ټوله بېل لزی او توری هن دوي هن پاندا هئي پوهه گفت طاری همه هم چه او هم توری هکي يعني (م) تبعرك نهای دلنه خنده (و هند) سبب او فاصلی اصول بر او په لای هئي ته هم دآهندگ تن تن . . .

دادنی هئي مو نیز دې بې قود شعر او زه و میقی را شعر او آهندگ اصول د عربی ده ړو ضبط او آهندگن تو اهل و خله ټوله دا او اهون دې بې قود شعر لو شا هری د منځر یزو ا صو لو سو هې جلار تعريف ټوله چلا تو اهد و سراو با ید هر تله شئ ، ټه د دی په قلی خواهه اصول د تعداد ټپاره هجها او د سه جا چو ټه دنده شنو دآهندگ و پښتني دا . . . هر پښتني اني وظیع هنوزی همسو طو سکيده کا اي شئ او په سوی چول . . .

۱ - ملود (هکتني)

۲ - هکتسيه اياده استان

۳ - سپهار بیته

۴ - نهیکي پا میرو کي

۵ - د یاعی

۶ - غزل

۷ - ناري

۸ - بترا انه

۹ - تجي بالندی

دادي همه مقامی پا دآهندگ په لعاظ د فورم او و زن ګلهه تلاد ما هوت

لهمه هن و هن هن ، به سلی لعاظ طوره توضیح خواری به دهی شلن :
الوجهها هکتني : هکتني یا لتو په دغزرلوا او چلار پېغهه سنج اکن د چو هکرم تال
هره به تو نه او چا یک او از و مل گیږي .

بگتی ڪله ددو نفرو او ڪله دیوی دای له خوا په گله هم و پل کیوی او په
خینو بگتیو کی لنھی هم اچول کیوی . بگتی هقه ملي شعر دی چی د گلام سیکو
شا عرا نو په دیوا نونو گکی نه لیدل کیوی او د ملي شاعرا نومال و رته
و ایهشی .

بگتی هم لکه چار بیته او غزل چی بوسر لری او زیا تره په بیت لری چی ددی
بیت ددو ارو مسربو قافیه سره برا پرہوی ترسورو و متھند و نه لری ! چی
دھر بندپه اخرونی بگتی و رسه را اول کیوی .

کیسه یا داستان :

لکه چی و مو پل چی دری زره گله پخوا دار یا بی اقامور بیشیانو
(شاعرانو او مبلغینو) لو سری د باختر په میمو او بیا د هندو کین به
لمنو کی خپل د پلرو نو ڪار نامی مذھبی احساسات دو دا و دستور
رو ایات او نوری اخلاقی لاربیوونی په شعر کی خای سکھی وي او دا
ددی د ھاره چی ددوی راتلونکی نسل دخپلوبلرو نو خصوصیات او گره
و په هیر نه کپری دویدا مجھول او معلوم سرو دو نه او داو متا گاتو نه
همدغه د ریشیانو اشعار او خطابی او لاربندنی دی چی د بیت شاعرانو
تران و رخی بوری دغه مسلسله ماتلى ده او په شعر کھی می اخلاقی او
مذھبی لاربندنی د کپری او رو ایات په تو گه را وری دی .

هغه رو ایات او انسانی چی بیتتی شاعرانو په نظم سره و پلی د شعري
فن او اد بی خصوصیات او له میخی په عمومی پول دا دی :

اول کیسه: هغه شعرونه دی چی د چار بیت په شان و پل کیوی او
په همدغه ترتیب بی دوام موندلی دی تر هغه وخته چی کیسه خلا صیوری .

۲- د داستان په نگچی دا دوعل شعر د عربی مشنونی په شان و پل
شوی دی - د شعر دا پول سرنہ لری او د بیت دو اری مسری بی پوشان
قا فیه لری دا د کیسی او د داستان په پرخه کی پوه لنھه خر گندونه .

چار بیته (سندره) یا بدله :

چار بیته بدله او سندره دموضوع په لحاظ عشقی یا حماسی و ی کیسی او نکلونه حتی داستانوفه همکنی ویل کیپری بندونه بی دشمنو رو بیتو شخنه یا خودخاور مسریو شخنه کم نه وی چار بیته د فورم به لحاظ از پرساده او زنگیری با ندی ویشل کیپری . د مسریو په اعتبار هم ویش لری خلور و یا پنجو، شپرو، نوو، اتو، نهواو لسو مساوی نهوا یا او پدو مسریو با ندی بی ویش کیدای شی . په چار بیتمو کمی هر کلمه او پده موضوع چی اکثره عشقی او حماسی وی لکه د عرضی اشعار و قصیده او مشنوی افاده کیپری د چار بیتی ویل یوه غنبدتلی شعری قریحه غواری او یوه خوانده استعداده ضرورت لری چار بیته تهکه چار بیته پال کیپری چی بندونه بی دخلور و مسریو شخنه نهشی لرید لای .

چار بیته ته خینی خلک سندره و ایی او نوری بدله بولی .

نیمکی یاسرو کی :

د پیش تو په اشعار و کمی سرو کمی سرفیمکی یوه دیره په زره پوری برخه ده . داشعر دو ه جزه لری یوجزی مکرر راخی او هغه ته «سر» و ایی او هل جزئی په منځ کمی و راچوی هځډه ته تیکنی ویل کیپری .

(سر) عموما یوبیت یعنی دوه مسری لری چی او له او پده او دو همه لنده او کلمه د واپری مسری بر ابری هموی او قافیه هم همکنی شرط نه دی یوه کیو د پیش تو د موسیقی د نیا هم پراخه کیپری ده او هم بی خوده کبری ده . مو پو پلای شوچی د پیش تو موسیقی کمی په سلو کمی کمپوزه د نیمکیو شخنه الهام اخلى په سوو نو سوو نو نیمکی چی په پیش تو کمی موجودی دی هره یوه په موسیقی کمی خا نته بول بیل یوبنده ګل هوزا او یوه خوره نغمه لری .

نیمکی زیاتره د هنده دی کورس په شان د یوی دنی له خوا په ګله سره ویل کیپری .

په موسیقی کمی د نیمکی برخه و اتن ته دیا د اتن نارو ته ور ګړه شوی ده د اتن اکثره ناری په نیمکی و جوړیوی چی دا برخه بی داهنگ او شعر پیوستون بشه شا هده ده نیمکی د اتن د ناری په اعتبار دا دوں ویشل کیپری .

(گ)

اول—هغه برحه چی په خاص دول په اتن گھی رامھی .
 دو هم—هغه چی په اتن کی نه راخی او دنیمه کیو مس مقنل حیثیت لری .
 و باعی : رباعی پهور او او پده او از ترچار یه تو بوب غزل او
 نورو شعرو نو د مخه و یل کیبوی ر باعی دخلور یزی په نامه هم پاد پیری
 خو گله گله قرخلورو مس ریود شمیر په لحاظه پرید لای شی .
 په رباعی کی پند او نجه حیت هم راخی او هره د ژوند هش پکشی
 ترسه بیوی نو په دی ایحا ظر با عیوته غزل هم و یل کید ای شی .

غزل ، ترانه :

غزل د پینتو شعر یوم عرب او مفرمن شوی شکل دی چی تو سرو دو نو ،
 لبیو نار و سرو گداو چار بیت وور و سنه و یل کید ای شی او په موسیقی
 کی نسبت نور و جو لو نو ته لب راخی یاخو خپل اصلی مقامی رنگ نه لری
 بلکه رنگ ور کول کید ای شی چی په دی کتاب کی بی کم هو زی دو لو نه
 په دل شوی یا ارمونیزه رنگ بی د سندر غاز و د پاره شته او پیدا
 گوید ای شی .

ناری : دا دول شعر په پینتو گئی دیردو آونه لری چی د اتن ، شیخا لو
 کا گھرو ناری بی نسبت د نکلو نونار و ته دیری دی وزن بی خاص او
 آهنگونه بی هر تهای بیل دی یاد اچو ناری د هنده را گونو په اصطلاح
 بهری ته و ای او بهر غرہ ته و یل کمهدی او ناری هم اکثر ادتال سره نه دی
 جو بی با دا چی آزاد شوی آهنگ دی .

ترانه : ترانه په پینتو کی نوی رنگه دی چی د وطن او ملي غوبتنه نو
 او خوبی و تمثیل په کی کمی بی ترا نه د پینتو د شعرو نو یوه نوی پیرایه ده
 یاد ا چن د نویو مفاهیم و نوی فورم دی ، چی د لته یا په دی کتاب گھی
 تاسی دول اور نگه اید ای شی دا ڈ پینتو د اشعار او موسیقی مره د
 اشعار و پر ارتبا ط هو خو زی چی ، دو زن ضرب هجا او ملی بیل سره په
 پر تله دول لدواو د پر په و پر غید لواو د بناغلی حافظه سره مود ده دز یار په
 و یار بخان شریک کر .

شیر نمل محمد دین «ژواک»

ددی سریزی دلیکلو په وخت کی دا اثار کتل شوی دی:

- ۱- دز بري گنهی دمهننا مقا لې
- ۲- دا کتر علی اکبر تو لپیژ ندنه
- ۳- دخلکو سندري سر غمیع
- ۴- ترانه های گهسا ر
- ۵- پهنه قنی فلکلور سیال گاکپر (کونته)
- ۶- بحور لا بھان، فرحت شیرازی
- ۷- دلیکونکی خا نکپری پاد اپتو نه
- ۸- پهنه شی سند روی دو هم توک

ملي سرو د

خوچي دازمکه آسمان وي

خوچي دا جهان ودان وي

خوچي ژوند پهدي جهان وي

خوچي پاتې يو افغان وي

تل به دا افغانستان وي

تل دی وي افغان ملت

تل دی وي جمهور يت

تل دی وي ملي وحدت

تل دی وي افغان ملت جمهور يت

تل دی وي افغان ملت جمهور يت

ملي وحدت ملي وحدت

۱۸۹ ر ۱

د خدای بخششی استاد غلام حسین
په آواز کی

سروکی

جا نان ندر اشه جا نان ندر اشه مالتا نه بیلوبینه جا نان ندر اشه

* * *

جا نان ز ما دجا نان بیم که په بازار می خرخوی و رسه خمه

گل می په لامن درته ولازیم

یاما گل واخله یار خست را گه چه خمه

جد ائی را غله لاری دوی شوی

سروکی می قبول دی جد ائی نه قبل و مه

* * *

۸۱۵۰۲

دمیرمن پروین آواز

لوبه

مزا او و گتودی په ما کپری پساتو نه یاره در پسی مرمه

سینی دی دو مره اثر کپری قسم دی یاره قسم دی
 په ما نه هر خوک خبر کپری « «
 ار یا نادر یان یم چانه و ساتم حا لونه یاره در پسی مرمه

غلی نظر دی در په در گرم قسم دی یاره قسم دی
 بیلتون دی لاخواری په مر گرم « «
 او س به در لیوم سینی او بشکی سوغاتونه یاره در پسی مرمه

خوب او ارام په ما حرام دی قسم دی یاره قسم دی
 ژوندون می واوه نازارام دی « «
 سیلاب خو تل و ری په سر ستر گوستانا زو نه یاره در پسی مرمه

۱۵۷۸

دهیور هن پروین آواز

غزل

خمارو ستر گو خورولی یمه لیونزی مهندی ژرولسی یمه

ستاد خود رو شوند و خود رو ستونو لکه ما شوم راها رو لی یمه

دخو پی مینی دنغو تر نـم دعشق آسمان تدر سولی یمه

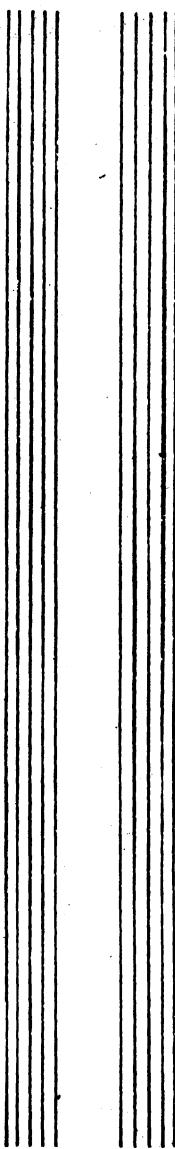
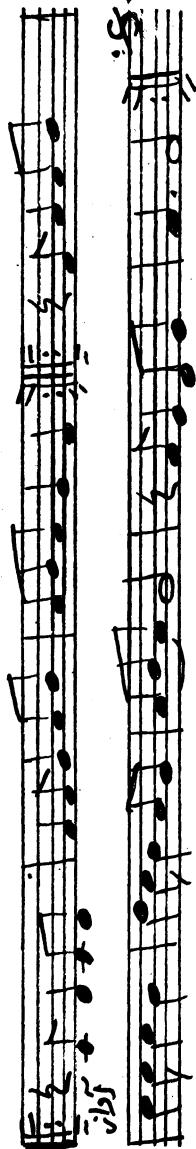
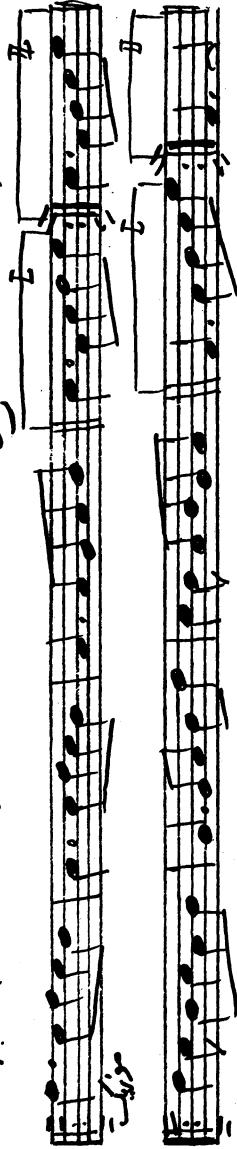
د غلچکی نظر نخرو سیلا به

په لور و خورو گرزولی یمه

• • •

ملئه راهه نمه می بیماری

۵.

۱۵۹۷

د پروین او دهگی دملگر و آوازو نه

لو به

را خه را خه ز ب، می بیم اردی ار سلاخان ته می بلار نه ور کوی خوار دی
را خه را خه

• • •

را شه ز ما دستار کو توره غم و نو ستا کرم تکه تو ره
دنیا په ما شوله نسکوره

خبر می واخله چه می عمر په افکار دی را خه را خه

* * *

خوب او خوراک شو نه راها تی منی په ما و کپی په ساتی
په جانان کپمه نیواتی

چه خپه نه شی ز ما خه واکی او اختیار دی را خه را خه

• • •

نه پیره غمده نه ژر پیرمه همیشه تا پسی کر پنمه
دشان په خود و نپوهیزمه

ستا د تومت زنخیز ز ما د غاری هار دی را خه را خه

د پروین آواز

۳۱۸۳۳ ر

سروکی

په غاره کېچي می د گلو ۱ میلونه را خنده

جنکی گرخی په نکریزو سره لاسونه را خنده

* * *

اد گکی سو رسالومی را گپه د ا ختر ورخ ده همزو لو سره خمده

اختر دیتو لو مبارک شه زه به د اسری منگولی یارتہور گومه

که د اختر په ورخی را غلی در نه بد جا ر گرم دسر کوشونه و سرو نه

* * *

۲۰۱۳۷۰

دھیر من پروین آواز

سر و کی

جا نانه را شه چه دی سور په دیدن کپری
لوپی تیر اتھ په با ذبور اغلی بمه

* * *

با نه و ته حکم خوشحالی زرم

چه توری ز لفی می دخرو شمال و هینه

* * *

د جگو غرو سرو نه خوند کپری

نجونه کاخانه جور و په با نه و خینه

* * *

جا نانه را شه که دیدن کپری
دیامی با نهای دستا په خنگ و هلی دینه

د میر من پر وین آواز

۱۳۲۲

لو به

ز پ دست رگی دوازه فرش دی هی مهاله که راخی
بو خو گیای کووم در ته بیگاله که راخی
* * *

راخه چه خوبی الی کپرو دوازه نوش سره دمیانی
پهڑ و ند کی کله کله راخی داسی شی رنگه نی

راخه کپره و په مسنه دخیاله که راخی
بو خو گیای کوم در ته بیگاله که راخی
* * *

راخه چه ددنیا غمونه کپید و دوازه شاته
توبه دغه توبه چه دتبوبه هسی کپرو ماته

بی اخدای خبر چه شه کپیری سبا له که راخی
* * *

راخه چه یوی شی له کپرو خان هر شه نه بی خمه
دنیا و هی دغم تیالی چه شه به وی ترد مه

نجه بی به را کوی خو کال قرکاله چه راخی
بو خو گیلی کووم در ته بیگاله که راخی

۲۵۱۰۵

د میرمن پروین آواز

غزل

یومه نازبل جفا خور وی
ر نگ په ر نگ می آشنا خور وی
* * *

خیال او هوس رانه پاغنی دی دوازه
شوخ نظرمی نن بیا خور وی

خلک به د هجر کپاونه ژ اپی
ما په کپس کپس خندا خور وی

بیمهنه میمه را ته مه گوره نور
بیا می د ا تماشا خور وی

میلا به بیا ! خه لیونی شوندی شوی
چی تشن خهال دی د چا خور وی

داستاد دری آواز

۳۸۳

لله به

په کت کي پروت يمه رذخور شاه خو با نه یو خل په ماشه مهر با نه
را او ره ملهم دلبو سرو

په کت کي پروت يمه رذخور خبر په حال می شه ضرور
در پسي و یني خور خو سه لهد ها نه یو خل په ماشه مهر با نه
را او ره ملهم دلبو سرو

په کت کي پروت يمه کپر يروم زه د نار فرج په شان ز بپريوم
علاج سی و کپه خد اير و مرمه بي لتا نه یو خل په ماشه مهر با نه
را او ره ملهم دلبو سرو

زه چه په تا با ندي شيدا شوم خيلو پردو خنی جدا شوم
لكه مجنون سر په سار اشوم یو خل په ماشه مهر با نه
را او ره ملهم دلبو سرو

۱۵۱۱ ر

داستادری آواز

سروکی

مه را نزه سازه لاسونه خوب می زنگوینه یاره و فاداره

* * *

خنگه کراره به ویده وی ماته په زمکه بیلتون خای نهرا کوینه

راخه چی غم سره شریک کپو یوازی ما په نعم کی مه سیزه هینه

عمر می چول په غم کی تیرشو خاونده خدا یه خوشحالی به کله وینه

داستاندری آواز

۶۵۱۳۶

ترانه

وخت د نوبهار دی رنگارنگ ز پری گلو نه دی خه عجب سیلو نه دی

هر طرف کی اورم د ہلبلو آوازونه خه عجب سیلو نه دی

• • •

وخت د نوبهار دی دسھار شمال لگدیری زمه می نه صبر بیوی

وینم په دامان گن دلاله سوی داغونه دی خه عجب سیلو نه دی

• * *

وخت د نوبهار دی زمانوی گل په کار دی زمه می ناکرار دی

محکه چه هر خواکپی راو تای عالمونه دی خه عجب سیلو نه دی

• • *

وخت د نوبهار دی خلکتپول گلو گاشن ته بھی هم د یار دیدن ته بھی

بوی دارغوان او دشرا بودک جامونه دی خه عجب سیلو نه دی

داستاد دری آواز

۳۱۲۲۹

غزل

بھی و اخاله لہ مخہ ذقا به
بنا نستہ ئی تر گل دکلا به
پری حسن دباغ حرم ئی
ستر گی توری شهلا غنچہ فم ئی
ژرمی کا بہ دغم لہ دریا به

غنچہ فم ئی صفامخ دی گل دی
پہ تندی دی دز لفو کا کل دی
تیک دزرو دی پاس پهور بل دی
مست په مینہ دی یم لہ شرابہ
ژرمی کا بہ دغم لہ دریا به

کلی کور او عالم را خبر شو
زرهی زخم په تیغ دخنجر شو
په رقیب او غماز لوی اختر شو
چی راخی می لہ سترا گو خونا به
ژرمی کا بہ دغم لہ دریا به

* * *

داستادری آواز

۵۱۳۲۶

غزل

ستا په فرقت که هه یش سوی به انگار یمه جانانه را شه چیر نا کرار یمه

* * *

شونهای دی سری که را شه زلفی خوری که را شه
د گودر لاره کی ولار په انتظار یمه چیر نا کرار یمه

* * *

بنگلی دلبر می تئی ته دزرگی سرمی تئی ته
بی له تا یاره لهژوندون خخه بیزار یمه چیر نا کرار یمه

* * *

ز ما حبیب را ولی دزوه طبیب را ولی
خوب او خندار اخخه تملی ده بهمار یمه چیر نا کرار یمه

* * *

دری دی تل یادوی بلبل چه گل یا چهی
د شپه را نه غلی او سپه تمہ دسھار یمه چیر نا کرار یمه

* * *

د میر من رخشانی آواز

۲۳۶۸

له به

هری می بده باشوازه باشچو ته نن تازه غونچوته چه گلو نه تو اومه
باشوازه

خانگی به نه ما توم گوره در جا شم ته هم ماته گوره زه به چوئن لتو مه
باشوازه

مهنه به گلو مظلور ببری در جا رشم نوی سپر لی دی یار ته ورمه موغا تونه
باشوازه

ستا به گلو نو بر کت شه در جا رشم زه به پلوده ک گرم ته می و کپه دید نونه
باشوازه

در زاقی سلام ته خمده در جا رشم غاره کنی ائی اچووم دگاو امیلو نه
باشوازه

* * *

(۱۶)

۲۴۴۷

دمیر من رخشنانی آواز

سر و کی

کار و انزو و ان دی مایه و لاره د ظریف دیدن کو پنه
مه مخه ظریف خانه

چی د سفر به اهلی مپور شوی
دز برو گلو با غ په چا سپاری مینه
کار و اند خدای د پاره تم شه
چه په کرا رد جان و کرم دید نونه
ظریفه یه و ارمخ ر استون کړه
د سپهله نی په شان لو کی در پسی شومه

۲۲۳۶

دمیر من رخشا نی آواز

ترانه

شکلی تا تو بی دلوی افغانه
گرانه هیواده افغانه نستا نه
زره د ایشانی جنت نشانه
گرانه هیواده افغانه نستا نه

* * *

متا په گوگل کی و یده پرا ته دی
زاره برمونه تیر پر تهونه
تادی روزانی په خپلی غمینه کی
لوی اتلان او ننگیالی سرو نه
ننگدی په خاوره کی دی اغبرلی
یاد په فری کی قی په میرانه
زمونه هستی شه لوگی له تانه

خلیبری لمرد جمهوریت دی
پرآسمان شکو^۱ و اور یه^۲ غرو نو
پرسد رو او شینکورود و تو
لپی دی ور کی نور له فضانه
تو رتمه شپه دی په ورخ بدله
او کوب دی لوردي تر که کشا نه

* * *

دمیر من رخشانی آواز

۹۵۶ ار ۵

غزل

مـه را خـه نـيـزـدـي زـلـفـي مـيـ پـهـ مـخـ باـنـدـيـ ماـرـانـ گـرـخـي
ياـرهـ دـسـرـوـ شـوـقـلـوـ پـهـخـنـدـاـ گـكـيـ مـيـ توـفـانـ گـرـخـي

مـه را خـه نـيـزـدـي زـهـ پـهـ بـنـاـ نـسـتـ گـكـيـ بـيـ نـظـيرـهـ يـهـ
تـهـ غـرـ يـبـ مـيـ بـيـ آـشـنـاـزـهـ دـنـجـوـ نـوـ مـيـرـهـ يـهـ

ستـاـپـهـ شـاـنـتـهـ دـيـرـزـ ماـ پـهـ دـرـ گـرـخـي

وـخـتـ مـيـ دـخـواـنـيـ دـيـ رـاـتـهـ مـهـ گـورـهـ پـهـ مـيـنـهـ تـهـ
روـغـ بـهـ لـهـوـنـيـ شـيـ إـتـلـ بـهـ خـورـيـ دـخـكـرـوـ يـنـيـ تـهـ

چـاـچـيـ يـهـ لـيدـ لـيـ غـمـزـدـهـ خـيـرـيـ گـرـيوـانـ گـرـخـي

مـهـ رـاـخـهـ نـيـزـدـيـ هـلـكـهـ دـيـرـدـ حـسـنـ زـورـ لـرمـ
سـتـرـ گـوـكـيـ اـثـرـ دـاـيـوـنـتـوبـ شـوـنـدـ وـ گـكـيـ اوـرـ اـرـمـ
وـاوـرـهـ شـرـفـيـارـهـ هـشـقـ گـكـيـ دـيـرـ خـيـرـيـ گـرـيوـانـ گـرـخـي

۱۹۷۲

دمیر من رخشانی آواز

غزل

آشنا دپا کنی مینی ولو لو سره راخه
 به هجر گوله مندد گیلو سره راخه
 تازه می چن گو گل کنی شی بیلتوون و هلی زرہ
 بهار شه دسرو گلود غونچو سره راخه
 که غواری چه خای در کرم دمه نی دپاسه زه
 دغاری لونگین شهد تالو سره راخه

مطلوب دی که په مخ دتورو زلف خورول وی
 نسیم دسمائی شهدو یمه سره راخه

بدل کنی به ئى در کرم دخوبو شونلاه شربت
 (حافظه) دخوبو خوبو شعرو سره راخه

دمیرمن رخشنانی آواز

۱۸۷۷

لوبه

په تورو ز لفوسکی د سرو گلو کتار جوروم
 دغاری هار جوروم را ور گلو نه

زماجانانه که را ور گل در امیل را ور
 گل دلایه گل دریدی او د چامیل را ور

پاس په سنه با ندی د سرو گلو گلزار جوروم
 دغاری هار جوروم را ور گلو نه

موسم دمهنی معجبت می په جمال راغی
 جدا نی و رکه شوه آشنا وخت دو صال راغی

له دی کبله ستادهاره خپل سنگار جوروم
 دغاری هار جوروم را ور گلو نه

وربل شانه شونه می مری ستر گی می توری کپری
 ما په پنکلا کی را پیدا خبری نوری کپری

د سرو پیزو ان «سر تیره» خان ته مزید اور جوروم
 دغاری هار جوروم را ور گلو نه

لئو دی لیورنی

۸.

لئو دی لیورنی

۸.

mf

f

FIN

۱۶۸۶

د میر من ر خشانی آواز

سر و کمی

و ه سوری رادو که لرم دی لرم دی

چ برد و بز بزم چه اشکله گئی نه شم دی

* * *

موری چ یوه را ته رنها که

د عاشقی لرم به زره چمچلی یمه

* * *

ستره گئی می توری توری کبجی

د مینی زار می په بدن گئی خواره شونده

۱۳۱۶

دمیرمن رخشانی آواز

غزل

را کپه ساقی را کپه چه نشی می نوری ز یانی شی
ما چهدی ایستلی تو بی همه بپرته ماتی شی

را شه ساقی را شه خماری سقرگی را او اوه
خومره چه نشی دی را ته سرپه ذواتی شی

ساته صراحی کپه شراب توی کپه جام دی اری کپه
داخنگه نشی دی چه جا می می رو غی پاتی شی

موزم لکه شمع تویوم او پنکی او خاندمه
نه یمه پتنگک چه دریا قصی می پاتی شی

مهنه ایونتوب دی ایونتوب عقل او پوهه ده
را شه لیونی می کپه اشنا چه هر خله پاتی شی

نه یمه شاعر او نه دشعر وزن پیژنم
دادغم چوی دی په غمگین زرگی چه ماتی شی

(۴۳)

۲۰۲۱۹

د میر من ر خشانی آواز

د غر و سر و کی

و د او بی و اله ر ا تم شه

ای خور ا تج شه چه د مور په د یدن ک پمه ر ا تم شه

* * *

ز نگی می میتا خبری غواری

لکه د لمبی غنم خواری هار انونه

* * *

ستا به د حسن دوران تیرشی

سوی به پا قی شی ز ما په زره داشونه

* * *

۹۳۵۵ ر د

د میر من ر خشانی آواز

لوبه

پاس په تندی می در ته ای بنی دی لاسونه سلام دی سلامونه
په خیر راغلی جانا نه *

ستا در اتلو په اذخوار کی سو زم دمه نی په انگار کی
سترنگی می فرش پر تی په لار کی
شه مهر با نه لبر پری کپر ده قدمو نه سلام دی سلامونه
په خیر راغلی جانا نه *

د متربگو تور دزره ارمانه ماتنه اه خپله خانه گرا نه
پام چه خپه نه شی لحاذه
په بیلنا نه کی دی په ما بل کپه او رو نه سلام دی سلامونه
په خیر راغلی جانا نه *

شکاره ز ماد حسن زور دی راته حیرانه کلی کور دی
ور بل می تور په مخ راخور دی
په گنبی، می ای بنی کمت په کت دی سره گلو نه ملا م دی سلامونه
په خیر راغلی جانا نه *

«حافظه» متربگی دی بینا کپه زما دستربگو تماشاه کپه
جوزه دمه نی مشغولا کپه ارمان به و کپری بینا به نه و ی دید نونه سلام دی سلامونه
په خیر راغلی جانا نه

د میر من ر خشانی آواز

۶۲۶۲۳

غزل

بهار تازه کپل دشپشم گلو نه
غونجه غونجه چک د شب هم گلو نه

• • •
گل د گلا بو غو ته و سه لای

بلبلان ستا می صحبدم گلو نه

سحرما بنام می په تا سترگی لگی
لشکه می خوبن دی سنا د چم گلو نه

• • •
چی دی د صبر پیمانه پکه شی
په زړه دی و ګره د زغم گلو نه

• • *

داستاد نبی گل

آواز

سروکی

وه وری لیلو سهار دی
شمال لگیوری و نبی پانی رژو ینه

* * *

زمادی خد عمر په دار کړي

لکه هو می په میر ټون شپه تیرو مده

* * *

زمادی خدو ګړه چډلاړی

خان دی په خپله بی دیدنه کړو ینه

داستاد نبی گل آواز

شعرد غنی خان

خوب

خوب و ینم عالمه! که ئى خولک را گپى ما نا (۱)
 پروت يم سرمى اينى دخپل يار په زنگما نه

* * *

خوب و ینم چى باغ دى د گلو ذواو ما بنا مدي
 سرى مىنگى ساقى د ساقى سرو گوتوكى جام دى
 لاس په ستار پروت ايونى مست اكە خيام دى
 اري پوري فرع مىزى د بىنى افسا نه

خوب و ینم عالمه کە ئى خولک را گپى ما نا
 خوب و ینم چى سپىنه سپو ېمى پاس بە خندا را غله

ما لام (۲) مىجبو بە پە شرم شرم تر خوا را غله
 شوندو گى شراب او پە گو كى گى قىشار اغله

سرخمارى را گپى پىما نه پە پىما نه
 خوب و ینم عالمه کە ئى خولک را گپى ما نا

(۱) ما ناد خلکو پىه ۋى به معنى

(۲) مالام (مالەھم)

خوب و ینم چی پت شوم په نسیم کی بھر لارمه

خواهد جا نان لکه د مینی نظرلا رمه

متر گود دلدار اله لکه خوب د سحر لارمه

یو شر نگ کی می لوت کره د عمر و نو خزانه

خوب و ینم عالمه که ئی خوک را کپی ما نا

خوب و ینم چی زه لکه او لکه په سیل و وتم

پور ته د فر گس نه شوم په خوارد ام بیل و وتم

تا و د مینی غاری د لیلا ہ ام بیل و وتم

پست می ورت و ووی سلامونه جا نانه

خوب و ینم عالمه که ئی خوک را کپی ما نا

پروت یم سرمی ابھنی د خپل یار په ز نگا نه

داستاد نبی گل آواز

۱۵۹۳ ر ۶

سروکی

ستاپه یار انه کی ز ماورانی شوی د بري دلبروهي فاري

* * *

داه اور بلجوي خلنك ذات دي

په ستر گو رو ند شومه اش: ما انه پيژ نمه

* * *

مياني دی بل را باندي او ر گر

تاته معلوم نه شو ز ماسوي داغونه

* * *

که عاشقی داوره ندو اي

پتنگک به و لی شيرين خان په او ر ميز نه

* * *

د استاد نبی گل آواز

۱۳۸ را

سروکی

یاره مینه یارمی زیری گل دی

پهدامان ورژیده

* * *

خیال د وصال نه هویش کم نه دی
زه تسای دزیر گی خنکه پری کوومه

* * *

سادرته ویل پوره بهئی نه کپری
دیار انى خبری گرانی دې مینه

* * *

د فکر قال دی رانه جو پ کپر
ته رانه لاری زه یوازی زنگیدمه

۲۶۰۱

دقمر گلی آواز

لو به

بپاد نار نج گل شو بپاد عطر و باران شوی دی
گل می پهور بل کی گل د گل د پا سه شوی دی

* * *

بارمی لاس نیولی له کا بله را روانه شوم
بنگلی بنگر هاره ستا گلونوشه حیرانه شوم
بل گل می دمه زنی د گو گل د پا سه شوی دی

* * *

پر بیزد، ما ای پر بیزد خو گلان و رمه له خان سره
و رم بی خپله خپله او سرو لاسو کی د جانان سره
ستاد بیلی زیری نن پرون په کا بل شوی دی

* * *

خدا یه جمهور بت دی وی چی دا سیلی مودام کدو
گران افغانستانه ستا ماتنه به قول قام کدو
ستاد آبادی غیر بیا په ما قمر گل شوی دی

دقمر گلی آواز

۱۳۲۱ ۱۲

غزل

کاش چه سینه کی خه دو مره را حاصل وی
تده به زرہ گنی زرہ دسته گومقا بل وی

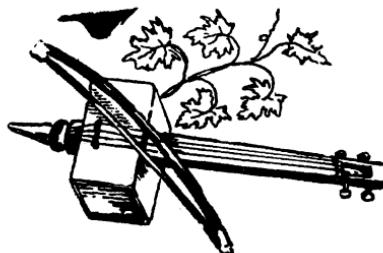
* * *

هره ما به می فر یادوی چغی چغی
که دحال می دو یلو اجر قابل وی

ای چی تانه زماعشق کامل نه بنکاری
که زنه وی ستایش است به زا کامل وی

که به قبر که می زرده هم توپ و هلی
ایو نتو به زه به هله سنا قایل وی

چه په یو نظر می تیر کپری تر کونیه نو
دار احت په قسمت کاش داسی قاتل وی

۱۳۶۹

د قمر گلی آواز

غزل
تراشه

زمونیو به و ینو دی تازه وی گلستان دوطن
بو خل دی زار په مشوقة شی عاشقان دوطن

* * *

چی ترقی دقایم وطن دخان زینت و گنیو
خوب دغفلت نه دی بیداره شی زنان دوطن
نمسلو نه واوه آینده به محبان وی سره
که په بیدارو پیولوی شی فرزندان دوطن
خویند و درب دپاره پاخی عدادی وخت دهمت
و گوری ع خومردوی قوه نه محبان دوطن
خای دتعلیم دی ستاخولی ای عز تم مدی خوری
لوی هغه زوی کپره چی سه باشی میخندان دوطن
د کام وطن عزت زمونیه دعیت معیار دی
د مریه بیه عزت اخلى شاه زلمیان دوطن

د قمر گلی آواز

۱۲۳۲۳

سروکی

مر و رمه گرنه پخلا شه گرانه یاره راشد امی ارمان دی

• • •

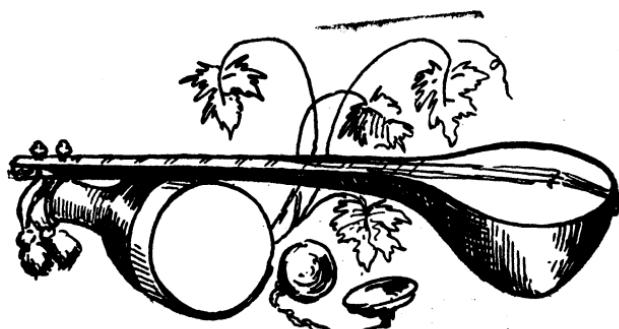
کور می په کلی کی معلوم دی درو ازی په سرمن گن کر لی د پند

•

سترگی بی چیری ولید امی ز ماد یار سقرگی منگولی لگوینه

که مرور یار می پخلاشو دمی و عده ده شال به زیری ور گومه

• • •

دقمر گلی آواز

۶۲۳۲۲

سر و گمی

دنه دسیالی و رخی

دادخوشیا لی و رخی

گرانو خویند و میندو و طبنا او لمبارک موشه
ورونو او پلرو نو و اسوان او لمبارک موشه

* * *

زمایه لاس کنی گلان خاندی

زه و رته و ایمه لا لی تهدی و رویمه

د آخر ورخی بختو رسی

منتر گیمی لاری ته لای بهمی راخینه

خپلو جامو کنی نه چانه

چی گران وطن کنی سی آخر گورم مینه

له میخی لری شمشی همز و لو

ورخ دآخرده مر و رپخلا کو و مه

● ● ●

دقمر گلی آواز

سر و کی

تاچی د بل سره خندای مالیدای

گله و اوری وریدای گله و اوری

* * * ستاد را تلوپه انتظار کنی

رانه چا پیره شول دواور و دیواونه

* * * لاری کوشی په واور و بندی

کرا نه خپه مشی په بام ولا ره یمه

* * *

اشنا په سمه زده په خره کنی

و اوری ز مو نیزد مینی صری پری کوینه

(۴۷)

۶۳۶۲ ر

دقمرگلی آواز

ترانه

جشن نهضم دازادی شال می په بردی دجمهوری نظام اختردی

* * *

شال می په برد استقلال دی ا نقلا بی من شو:کنی خال دی
سبز نی جشن بی میال دی چه د کار و ان بخکی رو و ان ملی ر هبردی

دجمهوری نظام اختردی

کورد پهکلار نوی نظام شو نوی جا زان نوی پیغام شو
راته جور گپتی ئى د نوی ژوندز یوردی ز ما هر وقت و راته سلام شو

دجمهوری نظام اختردی

د قمرگلی آواز

۲ ۲۵۷۲ ر

مروکی

گرانه صه سرور بزه

زه خو ستا ممتاز یمه

* * *

پسرلی به بیا په گلو راشی دستایی اوریم دراییزد به سره گلو نه

په مادی کلی گومانی کپ نن ما زد یگر به دی گودر کی و گورمه

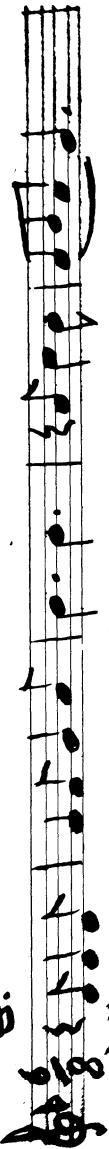
د اخو دستاد مینی زور دی چی ما زد یگر گودرتنه غبر ک من گوتی و زمه

جا نا نه پد می امو خته کپی

چی خوله در نکرم مرور گر خی مینه

بہ لفظ بند و خنجر بہ حمار کو کرم نہیں کروں

جی:

۶ دی ۱۹۹۱

د قمر گلی آواز

سرو کی

بیا په سرو گلو نو د بلبلو آوازونه شو هر خوا گلو نه شو

دنوی ژونه پسرلی راشی

* * *

نوی بهاره ستپری مشی هر کمه راشی غور وه خیا لی گلو نه

بیا په وطن نوی سپرلی شو په گلو چک شول هرمه خواتور و رپلو نه

د جمهور یت بهار دی تل په مو نیرو دوینه په مو نیرو دوینه

دقمر گلی آواز

۵ ر ۲۰۶۹

سر و کمی

سپهانی میو زرمی و ایده اشنا به چرتنه و ینه گو فگنی شوی و اپنه و ائن حا اونه

* * *

د گلت په سر اتله خلیزی په چېخه خوله در نه کوم دیار پوښته

سپو زرمی او چته شدر اخیزیه زما جانان د تورو شرو مزل کو ینه

سپو زرمی په منځ د اسمان راشله هی با ره خوب نشته که ما تنه شدر اخیزه

۱۳۰۲۳

د قمر گلی آواز

سروکی

گرانه لایه! د جمهور یت له با غده ر او وه خو گلو نه گرانه لایه!

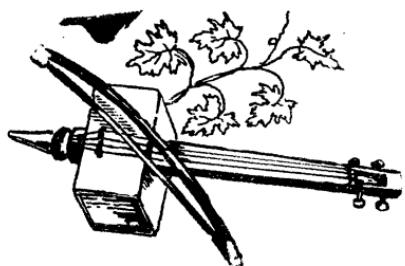
* * *

د جمهور یت گلو نه راو وه زه تری د شاری امیلو نه بیورو مه

دنوی ژوند نوی آغاز دی اوس نوی ساز نوی سند ری خوند کوینه

مو نب دز لمونه کمی نه یو جمهور یت په ایه و دی قبلو و نه

د هر چو یعنی من تری زار کی چاچن د فوی ژوند پیغام را اورد می شد

د قمر گلی آواز
د خا سر

دبور دور خی په مانا سبست

میتا له دی پنکلی خواړه نومه شم قربان موري
ز ما ڪعبه ز ما قبله ز ما ا یما ن موري

زمکنه خوڅه ڪپری قدمو کی دی آواره پنکاري
داد ب سر درته تېټه ڪپری دی آسمان موري

موري ڪه ته نهوي نووايې زه به چيرته وو مه
زه مانا په هره ساه گئی ماه وینم د خان موري

له با با د مه تر دی د مه تا ته مور و ا ئی
شهه چه ٻولی په نامه خان د انسان موري

لا به هم مور وی گرافی موري در ته وايمه زه
چه وي تر خو پوري ودان دشه جها ن موري

ما شوم ووم لویدی ڪرم ز لمب دی ڪرم سپری دی ڪرم
ڪپری ز ما سره تاخوږه لوی احسان موري

ما به چه تازه گلمور په ورد ژبه و وي
تابه په سمل ڪرتی ويلى راته جان موري

۱۹۲۸ مارس

د قمر گلی آواز

د سرمست ارمونزه

سر و کی

په تور و خنیو به جار و کېم زیارت تونه

شینکی با با که می قبول کېری د اسوالونه

په تور و خنیو

* * *

په ریبار انو پوره نه شوه نوره خولی په ناز ولو گرخوو مه

اد کی سور مانومی را کېه زه د شینکی با باز یارت ته سبا خمه

که سوال می داواری قبول شو نور دی لا لیه لاس نیولی گرخوو مه

۱۹۷۱

د قمر گلی آواز

سر و کمی

د بور گلی زر گر، ز ماحیا نی و روبل ده جو پر گپه زاویز و آه

سادر ته نه وی شرموده ده د مری نیکی سره پیز و آن سزه آدو ینه

جا نانه د و سره در سرد و ای لکنه بر پینه اچله آه بارانه سره و ینه

* * *

که د سرتیک ک دی ر اته جو پر گر جا نانه توله دی په موته خپله گپمه

یار دزر گر په د کان نا سست دی ساته د سر و غمیه چو گوتمن جو پرو ینه

د قمر گلی آواز

۳۱۷۶۵

سر و کی

گیله‌ی ر او اچوه بنگپری راغلی دینه
لو دی دغنمو یاره

* * *

دیدن می سما با نی می نوری
زه په ز اپه شپا له که بیری نتوو مه

را شه خودی مر کی بس کپرو
مکنی ما بنا م دی مرخی شنو و نوله خونه

ار سان په هلتنه و کپری یاره
چی ته ولا پری او ما هل گلی ته وزیریه

د قمر گلی آواز

۱۷۷۳

سروکی

درو نددی امیل په غاره نی زه ورم

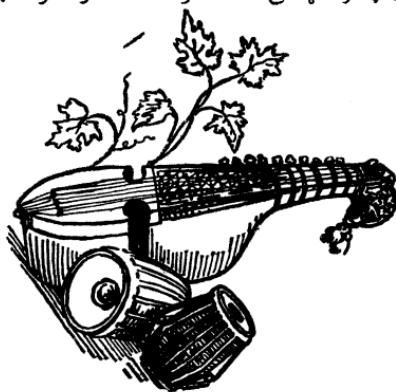
سنگین دی امیل په خاوه نی زه ورم

* * *

سبا مو بیاد کدو واردی په سر به پنهانی چلوم په زړه غمونه

سبا نی ستا په تو مت وژنی چې در یېټه ټیا په خای منکر نه شی میمه

غم دی کمیس نه دی چه زورشی زما لاه عمه ره سره سه دی ستا غمونه

پہ لالہ کی کینہ مانی گئی کہیں

سمنے گاہی: قمر گل
www.tabton.com

The image shows handwritten musical notation on five-line staves. The notation is in common time (indicated by a 'C'). The key signature is A major (one sharp). The melody consists of quarter notes and eighth notes, primarily in the soprano range. The lyrics are written below the notes. The notation is divided into measures by vertical bar lines. There are several rests and some grace notes. The lyrics are in Urdu:

پہ لالہ کی کینہ مانی گئی کہیں
جیں
میرے ۸/۶

کوئں

FIN

د قمر گلی آواز

۱۹۸۷

سروکی

په لیمار کی کینه ما ز د پنگر گپی ته خمه
 زه به خهاری مترا گی ایا درو ای رو مه

* * *
 چی ما ز د پنگر پری بنه بشکار ببری

هخی نجلی ته سور منگی نه ور کوینه

* * *
 که دیدن کپی گودرته راشه

زه به منکی په لپو و رو و رو و کو و مه

* * *
 چی ما ز د پنگر شی زره می بنه شی

منگی ناری کپی چی راخه گودرته خونه

د قمر گلی آواز

۱۶۹۲ ر

لو به

په لو یو شرو با قدی راتا و شول توفا نونه
بلی وریبوی
مه خده دلته شپه و کره پاتی شه باران دی

* * *

دما نام لپی دی خوریبوی د بیاننا نه سولی لکبیری

ما شوم زرگی ر آته ژریبوی چه جان خی نه هاتی گبیری

په ما تیار دده که تیاره تمام جهان دی
بلی وریبوی مه خده

* * *

دستر گو تور دزره ارماده ساته د تول جها نه گرانه
ژون دون می نه شنی بیان نه په ما ودان د نیاو رانه

خوا اته می کینه چه می زرده په تار و بشان دی
بلی وریبوی مه خده

* * *

ستا اند پنهن و کرمه بیماره آه و فر یاد کیم له ناچاره
که پاتی نه شنی تر سهاره خون به می ستاوی ز ما یاره

سوال اوز اری در ته کووم لوند می گریوان دی
بلی وریبوی مه خده

دلته شپه و که پاتی شه باران دی

د قمر گلی آواز

۱۶۹۲

سروکی

پسرلی راغی و نیخا نگی غورو ینه

ویز انبی زانبی له او بیور اغلی

زانبی

که زانبی نه وي شنی کوتري له باشو راغلی

زانبی

با به بیا گلهی با ریوپی ددشت گلان به می لمنی بو بیونه

که چا خبرد جا نان را ور دامی اقرار دی سر به زیری ور کوومه

وئی زانبی زانبی له او بو راغلی زانبی

که زانبی نه وي شنی کوتري له با غور اغلی زانبی

سندھی فلکی : قمر گل
etabton.com

پہلو بند خود باندھ

۸.

آوار

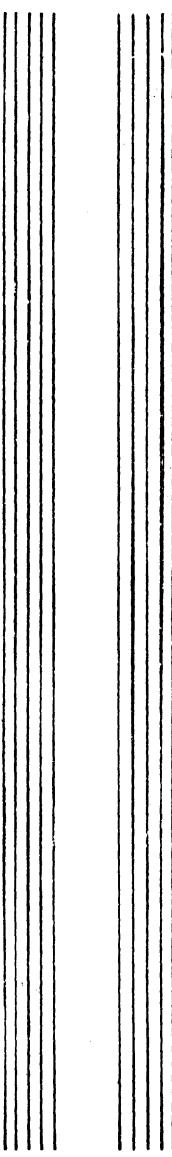
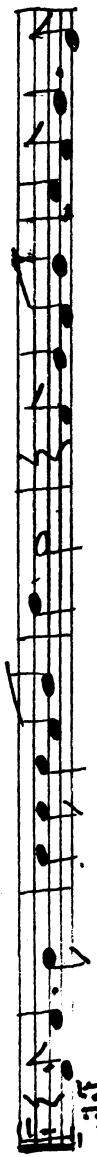
FIN

میریں

ڈین

دقمر گلی آواز

۱۹۹۵ ر ۵

سر و کنی

کنانی به و زه کپرمه را نجه به پوره نه کپرمه

خوپوری چی ستاد بکلی مخدیدن و نه کپرمه

* * *

ستاد به یا ری کی سودائی شوم

اکه میزوب په لاره خم گوتی شهیرمه

* * *

ستاد تصور چی خوب کی راشی

نیمه شپه پاخم ترسبا سلگنی و همه

* * *

ستاد بیلمتون په داغ متی شوم

خوچی و صالح په لام راخی قیامت به وینه

۱۷۱۵۲۵

د قمر گلی آواز

لو به

نن له موره پقه پقه را غلم په سا او کي چوب شه ياره مه و هه کو کي

خو کك به خبرشی خو کك به خبرشی

* * *

په منهه منهه ستا تر خنگه را غلم زما د عشق ملنگه

خد ا برو د يرو منهه و می ما پنهه کرده تا او کي چوب شه ياره مه و هه کو کي

* * *

خومره می خوبش د میهني ژوندی زرگی می تاسر هپیوند دی

واخلهه تانهه زار شهد او پر دوز لفاذ خوشو کي چپ شه ياره مه و هه کو کي

* * *

«سیلا به» يار را با ندی گران دی زمائی یو نظر ار مان دی

ستره کي چه را او ازه ئي نوي ساه می زره کي پو کي چپ شه ياره مه و هه کو کي

د قمر گلی آواز

۱۵۳۵

غزل

آرزو می زره کنی په سلکو شوه ته به کله را خی
 د صیر سامی په سکینه و شوه ته به کله را خی

منا در اتلود خوانیم گ اقرار په تمہ تمہ
 لاره خوانی په تیریدو شوه ته به کله را خی

خلانده ستورو ورتنه ستاد را تلو نبیه ور کپره
 سپو بدمی رو اند وه تله و رو شوه ته به کله را خی

چی دی زما په ژوند دنهر اتلود قسم گپری ۋ
 راشه او س ساه می په و تو شوه ته به کله را خی

د قلندر د خوانیم گ ژوندون علاجە سرگە
 هفه خواومن دنھ را تلو شوه ته ھە گانه را خی

دقمر گلی آواز

۱۵۰۲

سر و کی

سرازی امی دمه‌نی به دی زره کی بلی نوری کرم
زه‌چه په یونیم سلائی دوازه سترگی توری کرم

• • •

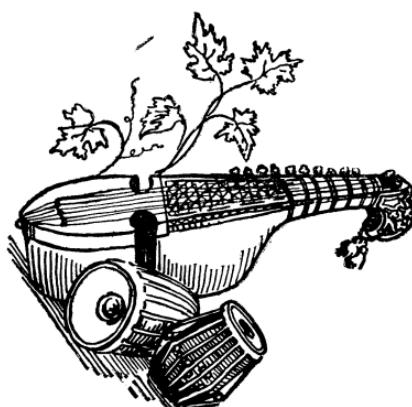
زما په نشه خند امسنه که خوله می‌در کپه لیو نی به شی مینه

• • •

خیز ایونی لیونی گرخه گلای کی او سه‌چی داده در با ندی یمه

• • •

هلهکه لری رانه گرخه ما یه خمار و سترگو چیر و ژای دینه

۶/۱۴۸۵

دقمرگلی آواز

فلکلوری

سروکی

او سن به شیر ینه خولگی چا ته و رکو ینه
سون و پی و پی سلگی کپری دادی مرینه

مو من سی اوه تو روی خوب لبی
فریاد فریاد د ظفرخان له توری یمه

مو منه مانه مانه مکرہ
لتا رو مبی د ظفرخان جنازه گیونه

سون په جگد غونهای کپرودی
چه خواره مورئی هرس باز یارت ته گیونه

۱۴۳۳

د قمر گلی آواز

سر و گی

جو په می او گی که زر گره
زر گره زرئی جو پوه چه میل ته خمه

* * *

دلونگین په لپ راخیجه
په او گی شپه که دچار گل و که سیلو نه

تورلونگین په ژرا راغی
ساته او گی په سینه خای نه را کوینه

جا نانه را شه که می گو ری
سپینه و گی می په سینه و هی تا لو نه

د قمر گلی آواز

۱۴۲۲

مروکی

او به ئى را ورى د مىملى لە چنارونە

• • •

پارمى چارلاندى ويدهؤ
 لکە باشە پىرى شرنگىدەم را و يېن مى كىنە

تاچە كوشە كى بشكارلوو كىرە
 كىنلۇل پە لاسىنگى تە تېرى و در يە مە

او به د كوز گودر خوبى دى
 زەداشنا د پارە بىر گودر تە خەممە

۳۰۱۳۰۷

د قمرگلی آواز

سروگی

شفتالو گله با ران و ریبی
 ز ماو را نیپرید لنهای ز نی خالونه
 با ران و ریبی

با رانه و رو و رو پری و ریبو
 د مسا فرا شنای نی نشته د الاتونه

پیغمبری گل به تری جو پرشی
 که می په لنه هزنه و وهل خالونه

زمادز نی خالئی و ران گپ
 نور به لا کی پورنی نه په مروممه

دقمر گلی آواز

مر ۱۳۰۲

غزل

په گاته گاته می ستر گئی په خاته شی
 چه خبردی در اتلور ابا ندی و شی
 ته خواو من لمانه لاپی برو رشوی
 داز ما مینه دی هم چری په زره شی
 گوره تار ابا ندی کومی گودی و گپری
 چه په پینودر گخنی درو ممز زره می نه شی
 بخته هو مره مدد بیار اسره و گکره
 چه په غیبو گسبنی می بیا بشکلی یار و یده شی
 دخوشال سلام په وا پو پو پار انو
 گوندی بیا ئی په لپه دو سره زره بنه شی

* * *

دقمر گلی آواز

۱۳۸۵ ر ۱

غزل

ای ریباره راتنهو ایه چی دلدارمی و که نه و
چی دیدن ئى راته گراندی هغه یارمی و که نه و

چی دزره غونقی می گل گپری دوصال په نسیم باندی
دی خزان وهابی زره ته نو بهارمی و که نه و

زره ئى واخیستو لمانه چی یوه موسمکانئ و گپر ه
هیچ په خان خبره نه ووم چی اختیارمی و که نه و

زه د عشق په گار او بار گئی دو فاسره اشنايم
چی ئى گار مودام جفاده چفا گار می و که نه و

شه چی و ائی راته و ایه « دحافظ » دخواری سینی
دهجران په سرو لمپو گئی نا گرار سی و که نه و

داستاد اول میر آواز

د پهپارلی ګل

ګل ئي د سپهاري هم په خزان کي بناوسته ګل ئي ته

ګل ئي زما ګل ئي ته

سترهگي دی فرگس شونه اي ګلاب د لا له ګل ئي ته

ګل نه و نه ګل ئي ته

ګل ئي په چمن په بیا بان او په سارا ګل ئي خو مره عجیبها ګل ئي

پیور فم دی پیور فم دی ګل ئي اشنا ګل ئي ته

ډک له وفا ګل ئي ته

سترهگي دی ګل خوله دی ګل خبری دی ګلو نه دی

ګل دسپین غابونه دی

راشه ګله راشه ته جور شوي د حکمت ګل ئي

ټول د محبت ګل ئي

۵ ۲۲۸۷

داستاد اول میر آواز

دوطن قرازه

راور ا نقلاپ خلکوته ز پری د بربی
ختمه شوه و طن کی تل لپاره بربربی

رپی په اسمان کی لوړ بېرغ د جمهوري
زه دی قربانی شم را بیدار شه زما تنه
پاڅيږه وطنه پاڅيږه وطنه

راغله ستا درشل ته ا نقلاپ او نهضتونه
ښد په ښد ماټيږي ستا د مقو ځښير ونه

ذيسبي ا نقلاپ لانوي نوي سنگرونه
ستا په هاګه خاوره د بريو رنزا پلنډه
پاڅيږه وطنه پاڅيږه وطنه

موله آزادی او عدالت زموږ شعار
کار او ابادي او پرمختګ زموږه لار

ستا راوېښېدل زموږ د نسل افتخا ر
پلنډه کړه به لوخو ددي غرو ٻاندې لمهه
پاڅيږه وطنه پاڅيږه وطنه

داستاد اول میر آواز

ترانه

زه دمه‌نی راز یمه روح سره ملگری نوی هنگ او نوی ساز یمه
نوی ترانه

زه هغه غوتی یمه نوی غور یلد ای یم گل به شم میوه به شم و خت ته ر مید لی یم

خو پتمکین او ناز یمه روح سره ملگری نوی هنگ او نوی ساز یمه
نوی ترانه

زه هغه و پمه یمه

کومه چه بهار کی وی کور او کای باغ او بن سمه او کهسار کی وی
غوره امتیاز یمه روح سره ملگری نوی هنگ او نوی ساز یمه
نوی ترانه

زه درحمت شمع یهم خپلو پقنه‌گانوته تور تم می رزا کپر لو خپلوعا شقا نوته
زه هوری آواز یمه روح سره ملگری نوی هنگ او نوی ساز یمه
نوی ترانه

زه هغه دولت یمه سال ملک دسلت یمه زه دجمهوری نظام غوره ما هیت یمه
«دبینا» اعزاز یمه روح سره ملگری نوی هنگ او نوی ساز یمه
نوی ترانه

۲۱۸۷ ر

داستاد اویل میر آواز

غزل

بیا له کویه را پیدا شو دا بهار
 چه په هراوری ئى سلک کپ لو گلزار

د سپرلی گلونه پیر په هرهر رنگ شته
 ولی سره لاله دی لایه کی او خا ر

نجونه موئی موئی گل بردی په گر یوان کی
 د خوانانو گلادستی دی په دستار

مخفی په چغا نه دی لیندی کېږو ده
 په نغمو په پردو واړو هرتار

ساقی را شه ډکی د کی پیالي را کړه
 چه د میو په مستی شه مړ شا ر

داستاد اول میر آواز

۱۹۰۲

غزل

زمـا کوـخـهـ کـیـ هـیـچـ پـهـ هـیـخـهـ چـهـاـهـ ماـخـپـهـ شـوـیـ
جنـگـکـ بـهـ دـیـ کـورـ کـرـیـ وـیـ خـکـکـهـ پـهـ سـارـ اـخـپـهـ شـوـیـ

خـبـرـهـ مـیـپـیـنـهـ بـنـهـ دـهـ بـنـخـ پـهـ بـنـخـ نـیـ رـاـشـهـ وـاـیـهـ
بـلـادـیـ وـاـخـلـمـخـ دـرـوـشـوـشـاـپـهـ شـاـخـپـهـ شـوـیـ

ارـیـ دـرـ وـغـجـنـیـ تـهـ بـهـ کـلـهـ لـهـدـرـ وـغـوـ وـاوـرـیـ
ماـتـهـ رـبـتـیـاـرـبـتـیـاـ حـالـ وـاـیـهـ چـیـ رـبـتـهـ اـخـپـهـ شـوـیـ

ولـیـ دـیـ وـیـ چـیـ «قـدـنـدـرـهـ» سـتـاـپـهـ زـرـهـ کـیـ خـهـدـیـ
چـیـ دـرـتـهـ اوـسـیـ کـرـ وـاـظـهـاـرـ دـمـدـ عـاـخـپـهـ شـوـیـ

* * *

داستاد اول میر آواز

۱۷۶۸ ر. ۶

غزل

ستاد شوندو په شهر کله دی دگل رنگ
داجلوه کاندی یورنگ همه بل بل ر نگ

کله ته گوری خپل مخ په آئینه کی
هسی ر نگ ز ماله حاله پوښته خپل رنگ

یار دیار له درد او غمده دلگیر بويه
بدشی سه مره د گلود بلبل رنگ

نوی سربه لکه شمع ورته نیسم
که بشنه کیبری ز ما ستا په قفلوں ر نگ

که هر خو شو پیچ و تاب له دبره ر شکه
ستاد ز لفو په خیر نه شود سبل ر نگ

دغه خپل خونخواره ایب پوښته دلبره!
چه تغییر دی «د حمید» په شهه کبل ر نگ

۱۷۷۲ را

داستاد اول میرآواز

غزل

ای دل دیوانه زمامه غواره مدار له گلو
نه چه خنگی کی خار نه وی

پری می پده چد یوسا عت خپل بار سره هم راز شمه
ای بیلتونه ستا به تمام عمر خاص غلام شمه
خی دزره پروانه زما خویی په انگار دگلو
خه کرم چه غم خوار نه وی

توری ستارگی گرخی دخوبانو دا نهاف گوره
زه لکه ذغال ئی په منفل دعشق سوز پرمه

خپل شولو بیگانه ز ما عشق کرم سنت بار دگلو
بخت به زما یار نه وی

را گرمه یو برخواست دایرون ما «ملگچان» لره
ستادنهم پری زمادزره په سرها فی و هی

ای مغرو ر جانا نه زما تبریه شی سناوار دگلو
تل به سنا سنگار نه وی

۱۹۸۰

د استاد اول میر آواز

غزل

خنکه چه او بشگه شی جدا له ستر گو
د اسی لوید لی وید اشنا له ستر گو

تمه می پارند و فا کید له
او من را ته گوری دجفا له ستر گو

د آشنا ستر گی ذا شنا شوی را ته
تسل می نشی دبل چا له ستر گو

گه ستر گی ستاوی تما نچی دا جل
غونه ی «پر هیز» دغه سقا له ستر گو

۱۵۵۱ ر

داستاد اول میر آواز

غزل

نوی محقق نوی ساقی نوی جامونه کنه
نوی ساز و نه کنه

* * *

نوی مین پمهزه نوی غمچن یمه

نوی می اینبی دی بیلدون په زر، داخونه کنه
نوی ساز و نه کنه

* * *

نوی گفتار مزه کا نومنگار مزه کا

نوی دلدار نوی ریبار نوی خالونه کنه
نوی ساز و نه کنه

نوی ارمان دیز ما نوی جانان دیز ما

په منب گل باندی کوئی نوی ناز و نه کنه
نوی ساز و نه کنه

* * *

۱۵۸۲ ر

داستاداول میرآواز

غزل

په هر خای چه قد مو نه په خرام پردي
سل منته په داز مکه په هر گام پردي

زه به چيرته آزادی ورخنی مو مم
چه دلبره راته تل دز لفودام پردي

که تر نوم او تر ننگ تیر شوم غم مئی نه شته
عاشق هر کلمه قدم په ننگ او نام پردي

نه بهار شته نه ساقی شته نه مینا شته
او من به خوکزما په لاس دمه و جام پردي

را شه گوره د « خوشحال » دخاطرو يني
به بي اض با ندي چه هر حرف د گلاظم پردي

۲۱۴۵۵

داستاد اول میرآواز

غزل

د یر نا کراره یمه

د بنه و غشی می دزره په سرخورلی آشنا

د یر نا کراره یمه

بیگانه تو له شپه دخان په غم زپرلی آشنا

* * *

دزره په کور کسینی می زرا در داون غم جوړه
او په ګریوانه یک په ورله دسته ګونډ جوړه

د یر نا کراره یمه

متړگی می ستا در اتلوا لاری ته نیوالی آشنا

* * *

متادتندی به شنکنی خال با ندی قسم کوومه

چه شپه او ورځی د بیلمقون له لاسه غم کوومه

د او سیلو جرگی می تا پسی راغلی آشنا

* * *

د غلچکنی نظار ټاژیردی لیونی ګرمده زه

پلا دز لفودی خپل خانه مېھلني ګرمده زه

د یر نا کراره یمه

چه زما متړگی ستا په متړ ګول ګیدلی آشنا

* * *

او سدی د مینی در نیور تپوس ته راشه ګنه

ای مروره یاره پس دی نور پختلا شه ګنه

(حافظ) ریبا ری خپل او بنکنی در لپرلی آشنا

* * *

داستاد اول میر آواز

۱۴۳۰ ر

غزل

تەخوو اىه زە بەشە گۈرمىز زىركىيە لىيونىيە
شە بە گۈرمە شە بە زە گۈرمىز زىركىيە لىيونىيە

تاخوو آبادى پېرىدە ماخۇپر يىخودە تو خەددى
پەساراچە گۈمىيە گۈرمىز زىركىيە لىيونىيە

چە آشىنا گۈرى سترگى پور تە با نە مەتا پە لور گە بە شى
او سۇنى كوم طرف گە بە گۈرمىز زىركىيە لىيونىيە

زە «خاطر» در تە حىران يەم چە پەشە با ندى را وېيش شوي
چە پەشە دى او س و يە گۈرمىز زىركىيە لىيونىيە

داستاداول میرآواز

۱۴۹۶

غزل

با نه می میل د گلودی خه نور به و گورم
هو ته چی په کی او می هغه کور به و گورم

لر و در بزه چی و دی کپم د تور و ستر گو میل
متا ستر گو کی دخپلو ستر گو تور به و گورم

نصیب می که دوصل په گاشن نه شو گوزر
بیلدون می چی پری سیزی هغه اور به و گورم

تکل می دی چی شم دی په در شل کی قر با نی
که نقده پیدا نه شوه چرتنه پور به و گورم

(حافظ) دی در دا نو پسی نه گر خمه نور
شر یکت می چی په غم شی نو غم خو ر به و گورم

داستاداول میرآواز

۱۲۹۶

غزل

خواه دی گل غنچه مخ دی گل ابان دی گل چشمان دی گل
قد دی گل قا بت دی گل رفتار خرامان دی گل

خط او خال دی گل شرمی مخ نی کپو په پانو پت
ورونخی گل مژگان دی گل و ربل دی گل زلفان دی گل

خيال دی گل جفادی گل نازونه گل ادا دی گل
зор دی گل جمال دی گل و صالح دی گل هجران دی گل

چم دی گل گاو نله دی گل کو خهدی گل اطراف دی گل
بنا ردي گل باز اردی گل دېتونه او دامان دی گل

زره لکه بورا «دحالیز» گل په گل تپه پری ذن
با غ دی گل بهار دی گل چمن دی گل ہوسقان دی گل

داستاداول میرآواز

۱۸۷ را

غزل

دامی غیرته له آسمانه سپو بدمی راغله
که لیلا په میو مسنه موسمکی راغله

پژمرده زرو نهئی پینو کی په نخاشو
چی په ناز او په نخزو او په مسنتی راغله

د خمو ظلمت شور و کذب زده کوره
چی په مسنته خندا | مهمنه خولگی راغله

د بهار دینه دامان ئی کپل خوشبو ید
تا بدوي چی له ختنه نه هوسي راغله

داستاد اول میر آواز

دوطن ترانه

چې پری تیری د سرو ماںه ننګیا لی زوی دی افغان دی

دازموږ افغانستان دی

دازموږ افغانستان دی

* * *

دا زموږ د مترکو تور دی دا ز مو نېر د زړه رنځا ده

دا ز مو نېر د شرف نښه دا زموږ دژو نه بقا دی

دا زموږ ننګه ونا موسدی دا ز مو نېر سلی حیا ده

مو نېرته خوړ له قول جهان دی آسمان دی

دازموږ افغانستان دی

دازموږ افغانستان دی

* * *

مو نېر هرو نه دی دو کپري قل د دی عزت د پا ره

مو نېر همیش یو ملا تړی قل د دی خدمت د پاره

موزبر مات کپری قو تو ذه
تل ددی حرمت د پا ره
د پچوا په شانی اوس هم
قربان تری زور او خوان دی

داز مو زبر افغا نستان دی
دا ز مو زبر افغا نستان دی

• • •

شواهد ز مو زبر د توری
دغه تور نرو نه دیوان دی
چه نئی پورته رسید لی
ھسگ مرونه تر آسمان دی

خلاص دبل له قید او بندہ
پخپل واک او په فرمان دی
هر بچی د دی کھسا ر نئی
ج سگ سیا لی مرد رسید ان دی

داز مو زبر افغا نستان دی
داز مو زبر افغا نستان دی

۶۲۲۷۳

داستاد اول میر آواز

غزل

خومره چی آشنا شوم داشنا سره
هومره بیگانه شوم دد زیا سره

وختم دستور و دنیا کی ارہ
تارمی کردیهی بند دچا سره

هلنه هر قدم کی مینه مینه وی
خنگ په خنگ مجنون ڈلیلا سره

جو ره می کوڑی کرہ په پیرو و نو کی
گرخم دسپو ب می دشا او خوا سره

زه چی آسمانو تو تہ بڑی و ختم
خیال دیار دزلفو دی زما سره

خیز دی غماز گری وریخی گر خی دی
چاره « دحافظ » ده د پر یینه نا سره

داستاد اول میر آواز

۵۶۴ ۲۵

غزل

ساقی زاره شراب په نوی پیمانه کی را کپه
مطر به ! کیف دی در باب په ترانه را کپه

په سرمی واژ ولی چیری دستم زمانی
صلهد رحم ای په دغه زمانه کی را کپه

راته بلاد چا د تورو ز لفو دام چی نشی
لوی قناعت راته دخال ورده دانه کی را کپه

چی بی د چا در راه خاور و چا ته بیکته نشی
داسر لوری می دمی چوب یه امتانه کی را کپه

چی د نیمه د آسمان امرشم او جهان رنما کرم
دتیر عظمت قدرت په نوی ساما نه کی را کپه

و حا کو

۲۵۷۷

داستان‌داول میرآواز

غزل

ز په‌دی بد شی چی زده تا ته په کاته شم

چی در نشم و ائی خده شو و ایده شه شم

جگی جگی که هی ته په ز په کی ز په شی

در یغه در یغه چی دی زه په ز په کی ز په شم

شنه خبری هی په ز په وی خو ملگی شوی

تو فانی ستر گو ته سنا چی په کاته شم

ز لخی هرا نیزه پریشان یم دشو گیر نه

په دی گن سیوری چی جمع ز په او ده شم

داستاداول میرآواز

۲۳۹۷

غزل

خو مره که غمونه دد نیا رانه چا پیوره شی
 خدای دی رضا نه شی چه متن بینه به می هوره شی
 راشی دخیا لونو بده تا لونومی تالی و هی
 هنده ناز ولی چه زما په خیال کی گیره شی
 بیا رانه په خو ب نظر دخلکو سخکی مه گوره
 دغوغسترگو او نظر بازو ته می و یره شی
 پوهیم در نگشیهی له په می ژوند سلگی سلگی وی بیا
 داد خوشجا ای گپری به هم په ما اند پره شی
 ته چی خنید او بشکو ملغلاری می ور بزی بیا
 دو مره صبر و کرد چی شیپه دباران تیره شی

ما خوستاد مینه نی خدا بدو هر که او ز غملی دی
 مخکه می گیله (سیلا بده) تانه دیره چیزه شی

• • •

۱۴۳۰ هـ

دا ستاد اویل میر آواز

غزل

خاو ند خیرو گیری په کومه لار روانه شوله
خواره قسمتنه معلوم یوری چه پیشونه شوله

تا چه دا بشکلني توري مستر گری رانه و اړولی
زن په روپه یا ز ماد میني دنیا و رانه شوله

ما ئى فکرو نه ز نگولود کم خوپه تال کي
لیلاز ما له تصوړه هم ستو ما نه شوله

زه چي د چا په مینه صدق او و فاقسم خورم
خد اير و هغه ز ما په مینه بد ګما نه شوله
چي ئى ز ما په (پريشان) زر گری تیاري را و مني
بوورخ به او روي چي هغه هم پريشا نه شوله

داستاد اول میرآواز

۳۷۲۳۵۳

غزل

ای بینو می په سردی ممتاز منع دمینی گل
 بیا بی تور لیمه دی ممتاز لفونور سنبل
 ته چی آئنه په لاس گکی و اخنی حیرانیوی
 زله کومه راویم صبوری او تحمل
 گرزی په چمن کم منگل دکه و ری له گلو
 خدای زده چه گلدونه و ری که زرو نه په منگل
 هم می مشک اید ای هم عنبر دی په جهان کمی
 شا باس شا باس شا هاس ستا په زلفو په گا کل
 نه به ممتاز منع په خیر گلشن وی چالید لی
 نه به وی زما په خیر آهونه د بلبل
 هسی تغافل گاما تا په چورو په چفا کمی
 خلک حیرانیوی «در حمن» په تغافل

داستاد اول میرآواز

غزل

ددیدن په ځای کې یاره ګله ئى او ګله نه ئى
بې پروا او ګلزنکاره ګله ئى او ګله نه ئى

ومدرغلى بيمادر حمه و برى تبوي ددى دن يم
پرمان و گپه لهر یباره ګله ئى او ګله نه ئى

ددنوا له هر ضرور نه مستالىده گاته ضرور دى
پرى حسننه پرى واره ګله ئى او ګله نه ئى

يو ساعت هم نه بيليو تل په خيال کې رامره ئى
اى زما دخيال سرداره ګله ئى او ګله نه ئى

ليلا راغله بيرته لاره دليدو نصيبي دى نه و
خوار نصيبيه «ملنگک یارد» ګله ئى او ګله نه ئى

داستاد اول میرآواز

۱۳۲۰۱۳

غزل

چه مفهی گوئی کوم وخت په زیر او بهم کیوردی
 د شعر خیال می په گهدا با ندی قدم کیوردی

دو مردمی سوده په آواز مطر به کیوردی دستا
 لکه چی خوک په زخمی زره با ندی سلهم کیوردی

^{مهن}
 مترگی د زرمه غرید لی د ^{کچک} لوری
 که منخ می قبر کی په لوری د حرم کیوردی

غونجه د منخ نی شوه زما په او بیکود و مرده انه
 لکه سبا چی بار په گلود شبنم کیوردی

یم پری خوشحاله نینها نه دمه نتوب نی گنهم
 کهد (حافظ) په زره داغونه دستم کیوردی

داستاد سرآهنگ آواز

سروکی

لو گله شو گله شود لو نگو لو گله شو

چی لو نگک او شو بیا به لاس تر غما روی خونه

لو گله شو گله شود لو نگو لو گله شو

مخ په سروند کله پنهانی

ظالمه یاره ملا می ولا ره یمه

یارا نه سی و ووره و در یوره

لیلا لو نگک په در مندو شینه لبی دینه

داستاد مهوش آواز

۳۲۲۴۲

د جمهوریت ترا انه

د امېټرمې او درني د سعادت ورځي دی
 د جمهوریت ورځي دی د جمهوریت ورځي دی
 نن چه جښونه کېږي هرخوا سیاونه کېږي
 داد افغان د نوی ژوند شان او شو ګکت ورځي دی
 د جمهوریت ورځي دی د جمهوریت ورځي دی
 د انقلاب ارمغان د سرها زی ترجمان
 په مینه مینه به ټی پالو د شپرت ورځي دی
 د جمهوریت ورځي دی د جمهوریت ورځي دی
 دی حریت ز موژبه جمهوریت ز موژبه
 د محبت ورځي دی «غمشريک» وائي تل دی وی
 د جمهوریت ورځي دی د جمهوریت ورځي دی

۱۶۵۲ —

داستاد مهו ش آواز

شروع کی

گل دی په ز لفو باندی گتار دی

دو چشم ان دم جبو با گل د انا ر دی

تسو به تسو به

گل دی په ز لفو

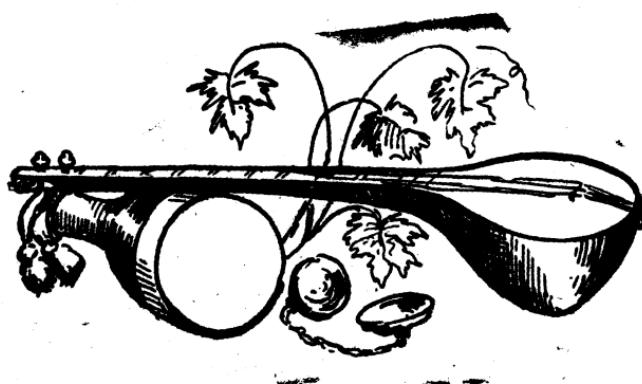
* * *

په تور احمد کی نه و یریزدم

ما د هجران پندی خانی لید لی دینه

ته به د گوم مجلس د یوه ئی

زه د هجران په تاریکی کی نامنه یمه

داستادمهوش آواز

۱۳۳۸

سر و کی

غونچی د گلو می دپاره دور بل را ور ه
 پنکلی ا ختر دی زر گرتله لار شهد و گی سره هیکل را ور ه
 پنکلی ا ختر دی

* * *

اختر به بیره بیره را غی
 نه می چار گل شته نه دغاری تا و بزو نه

اختر د هنومبار کش شه
 چه د جانان سره جوره سیلوته خینه

که د اختر به و رخی را اخلي
 زه به همز و لو و گی کبره لخیاله خمه

(۱۹)

۱۳۹۱

داستادمهوش آواز

سر و کی

چنگکی د لی ڏ لی ڻھی تعبل و هینه
جوري ميلى دى بيا دپسر لى

• • •

خاونده بیادی پسرافن ڪپرو
لهو چهدا گه داونگو بوی راخینه

او پنا نوه، اغاری ڪيږي ڪپري
چه پوري مپور پېرۍ سپنۍ خولۍ ز پېيز و انونه

په دنگوغرو د خدای د لظروي
په سرهن و او ری په لمن ٿئي ز په گلونه

۱۴۳۱

داستاد مهوش آواز

سر و کی

دستا دسر لاندی می مات شو شنه بندگی لا لیه
خوب می زنگویی لا لیه می و ند می پر پر ده

* * *

خوله به دخدای په ر خادر گرم
مروند می و لی تا ووی ژو بلندی گرمه

که شنه بندگی دی ماته را اویل
بیا نوزما په مروند تل کوه خوبونه

دیدن دی و کپ دو مره هن دی
مروند می پر پر ده کنه چنی گله ومه

دنashناس آواز

تر کیب بند

نن به شبه زسا دیار په کوم مکان وي
جلوه گربه په کوم هت په کوم دکان وي

شرمولي به ئى حسن کوم ترکان وي
کوم دکان به ئى دخولى ددر و کان وي

په چيوه به ئى دمغ خوشك پتنگان وي
هرابايان به ئى پاکان که نا پاکان وي

ولى نه چوی لهدى غمه زما دله
چى دى واور پده ديار ز دتلوي دله

په قەقە به ئى خندلى وي گە نه وي
دزره غم به ئى غوليدلى وي که نه وي

فراغت به پسندلى وي که نه وي
چا به حال ترى پونتىپىدىلى وي که نه وي

گەت پوزى ھەئى موندلى وي کە نە وي
غۇنچە وار به موسمىدىلى وي کە نه وي

نىشته ما خوندى بى پت خولك په يارىڭى
چى ھەدم نەشوم ديار پەدا خوارى گى

په منزل به ئى سپا گوره خوک ماه وي
نپوهیوم چى به سادى وي کە به غله وي

په خەشان به شکسته زهیر په زره وي
لە تغىي به ئى د زره نغمه په خوله وي

دم قدم به ئى خوله د سخ په وله وي
رازجه گېرىي به ئى چا خاورى دپله وي

مزاوار د هرستم د هر پېغۇر يم
چى مى يار پە سفر تىلى زەھە كور يم

ياد يسا رە بىرە تىلى - سەفر وي
پە هەئاي مى غورولى ھرى خادر وي

يا ئى سەر د بىلتا زە د خەمە ژر وي
يا پە دوازو سەرگو تېپروند پە نظر وي

كە دا نە كېدىي هر گىزە معنۇر وي
خود پە خود مى خان و هلى پە خىجر وي

ھسى پاتى شوم ديارپورى سخ تورى
پە جرگە دعا شقا نو كى گوز گوري

دانشناس آواز

غزل

چه تو ده می پری گو گل کی ستا دیدا ذره ذره ده
دا د مینی پلو شده ده چه په زره می را خوره ده

که هر خو زره صبر و مه که هر خو دی هیر و مه
بنا پوری ستا دخواوندو بیا هم سمه رامره ده

ستا دنیاز هرره خبیره ستا دمه مینی مله مله ره
ذره تل کی می او سیپوی په حوا سو می دیره ده

لیو می او پوشه نه له حاله و عده مک و س باله
له بیلتون نهدی و بریوم تری چاودلی می زاره ده

تا چه نیغ نظر را ستون کبر را په برخه دی زوندون کبر
د سیلاب لـهـ زـرـهـ وـتـلـیـ اـیـلـهـ لـوـیـهـ خطـرـهـ دـهـ

۲۲۹

دناشناس آواز

غزل

ما خوب لیده په خدا بیرو چه زه ته سره پخلاقا یو
خوبی خوبی خبری دزره حال یو بل ته وا یو

له ما سره کتاب وی په کی و اره غزلونه
اه تا شخه میناوی د گلزار په تما شا یو

مطرب راته له واریه به تار و نو لندی ایشی
به بم په زیر جاروزی مونیوئی کوه نوا یو

ته کل او اره خوبی لری زه و اره کامرانی
بنادی ته معا منخ یو غم آندوه ته شا به شا یو

نا گاهه له دی خوبه د سعیره وخت راویین شوم
نه ته وی نه دی وصل مونیدا گلار سره جد ا یو

خوپایم په دنیا کی دچار کار راسره نشته
یوزه یم یو دی غم دی سره دوا ره خوا په خوا یو

۱۷۶۸

دانشناس آواز

سر و کمی

لو گه شو گه شو دلو نگو لو گه شو
چه لو نک لو شی هیا به لام تر غاری خونه
لو گه شو

• • •

سپود میه سروهه را خیجه
بار دلو نگو او کوی گو تی ریجهنه

• • •

با رانه مه او ره لیر تم شه
لوبلا لو فنک په در مند و شیند لی دینه

• • •

۱۴۵۱

دناشناس آواز

غزل

ای دزرره سلطان نه تهدزرره سلطان دچائی
ستار نخوران دیردی و ایه ته درمان دچائی

دیرد میخانی لره درخی د شوندو جامله
و ایه ته خاصه ماقی دچامغان دچائی

زهد رپسی در ممه شهه ژریوم لکه شمع
تنه سبا خندان لکه گل واز گربیوان دچائی

دیردرته خراب زرو نه کباب په طمع نامت دی
یاره شرا بخور نه میلمه په خوان دچائی

۱۲۵۰ ر

د ناشناس آواز

غزل

محبت اول آسانه په نظر راغی
 په آخر کښی می تصویب خون ځکر راغی

فن زهید انسان خجل تر هر ه سیاله شو م
 د عشق کسبت چه می کاؤ دائی نمر راغی

ذل نشین می شو دیار د بانو گا نو خمال
 نا پبره می په زړه وار د خنجر راغی

قصو ر کښی د شیرینی نا خبره و م
 د فر هاد د تیشی و اړجه په مر را غمی

عاشقی نه زه په احسی رنگ چایماله کړم
 چه می وینی هر پری وائی ابتر راغی

دمیرمن لیلا آواز

۱۷۶

سر و گی

نیمه شپه گرا ره خوبه و لی نه را خی

* * *

چی نیمه شپه شی خان بید از گرمه چی په گی و اوری دو یشتلوفر یادونه

ستا یارانه دوه نیمی و رخی ز مادی رنچ دسلو کالو کبر میمه

دمیرمن لیلا آواز

لوبه

بیا و هی موجود نه په گر یوانه او بشکی زما

ستا تصور چه خمال ته راشی زرگی می پر ینگشی په ژرا شی
و سوم له بیلتو نه په گر یوانه او بشکی زما

وری و بری سلگیء و همه ستام رکی رایادو مه
بیا راغله غم و نه په گر یوانه او بشکی زما

د مینی صاز راته غیر بیوی آشنایی به اپه زره و ریبوی
رانی کپل دا غونه په گر یوانه او بشکی زما

د غلچکی نظرتا ئيردى پوه شوم همدغه می تقدیردى
يار گوی نازونه په گریو انه او بشکی زما

سیلا به او سوم دیری مینی راخه راخه که حال می وینی
واخله سلامونه په گر یوانه او بشکی زما

د سید علم آواز

۳۲۲۱۵

ل

دهینی گل

ای ز ماد مینی گله ! راغور بیوه راغور بیوه
 تا به ورم دچا پیکی ته بختوره خوشحال بیوه
 پسرلی دار ما نو نونن سبا په قیریدو دی
 دمه پیزو خاوروله شیبی نو په بیوه راجگه بیوه
 آرزو گا ذی می تاخنیزی ستاد حسن نند اروته
 دمه هار پستوو بدمو کی راته خانده زرنخو ذیوه
 زه قسل به دی له مخه را چا پیرد بینوشپول کرم
 نازولی گلا لیه په لیمو کی می غپ بیوه

۱۶۳۰

دسيد علم آواز

لو به

مین دی گرمه اوس دخوانی عمر په شم کی تیرومہ *

عمر می توں په غم کی تیر بیوی فریاد می یار ته نهر می چوی

مین دی گرمه په مخ می را غله دسرو او بکو بار انونه *

نه می خوبنی نه می خندا شته پراته غمو نه هره خواسته

مین دی گرمه خاوری ایری شو زما و اره امیدونه

• • •

جا نا نه سقامینی د پا ره ما هر شه ومنل دلداره

مین دی گرمه په «غمشريک» ليکم دخپل زرگي حالونه

• • •

دسيد علم آواز

۱۶۳۷

لوبه

بلبلی بیا د سرو غو نچو سلام ته خینه
شکلی موسم د پسرلی دی

* * *

جور شوینگار د غرو رغونو
نوی دوران دی د گلو نو

!

شبنم د حسن ملغلاری پری شیند ینه
شکلی موسم د پسرلی دی

* * *

بوراگان کپی پری اتمنونه
چمن کی جو پدی سرو دونهله کانی بوئی نه د عطر و بوی راخینه
شکلی موسم د پسرلی دیدخو شای نو بت خبر یزدی
شینگکی له خوبه را و یه بیریشکلی موسم د پسرلی دی
«تسمل ئی» زرد په زند ارو تکورو ینه

۹۱۵۳۹

د سید علم آواز

لو به

در پسی خور مه دز ره وینی د مینی مینی
 لبر نظر و کپه نا زنی د مینی مینی

زره می لتا گله صبر بیری تر هر چا گرانه
 داموی حال خومی ته وینی د مینی مینی

دژوند خواوه را ته تر خه شو نن ستاله غمه
 ورخی او شپی می دی یه غمگینی د مینی مینی

جا نانه و سوم لولپه شوم کباب یمه زه
 بل می په زره کی اور د مینی د مینی مینی

گله به وی چه می دواشی دستگو توره
 لرم دردو نه په ر بنتی د مینی مینی

در از قی د مینی رازه گرانه زرگیه
 مترا گی می شوی ذر پسی سپهی د مینی مینی

۱۵۶۲

د سید علم آواز

غزل

ستره کی می او و تی آشنا در پسی
نوره می و چه شوه زیرا در پسی

دا دو مره نیزه موده چیرته وی ته
چه لای په لای می گرمه دنیا در پسی

نو رمی په شوندو کی طاقت نشته دی
چه خوا نی مرگه شوه خندا در پسی

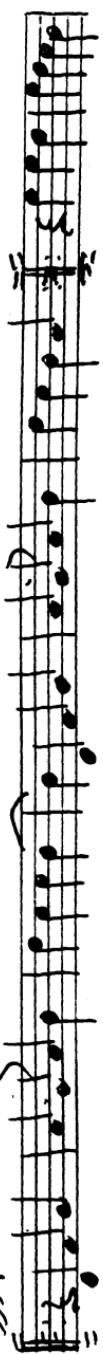
د هر قدم نه دی نیخري و ریبری
ماچه په غلاظت کتل دورا در پسی

سها رچه زلفی دی خوری وری وی
ما در لیبلی ۋ سبا در پسی

بند می په سترا گو کی دننه راشه
چه نیزدی مرومه بیگا در پسی

* * *

> سید علیم آورن = آشنا در تاریخ = سید

۲۶۸۱

دنجیب آواز

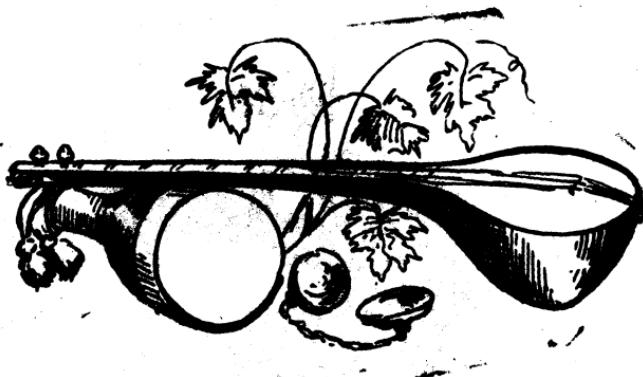
غزل

دنیا په شپی په مار و بشانه چی جانان را خی
دمتر گونو رد زرده سوروما هقاوان را خی

دمینی شپی ورخی پها ور کنی ده چران تیر ووم
د بیلتوون او بشکنی می په منځ لکه باران را خی

د وصل ګل می تازه نه شو په نسیم دمه چر
زه د بهار په هیله ناست بدې ارمان را خی

د منځ د یوی ته دی فا نوس د پلو خله نیسی
شمع چی سو زی ور ته خود به پتنگان را خی

دبایسته آواز

۳۸۸

سروکی

لایله بوخل راشه لایله بوخل راشه
بوخلی راشه انتظار و لاره بمه

بمنځ می و رو و هد په زلفو

سزمه خوبی بوری مات دی شه لامونه

که زه خبر و ای چې بیلتون دی
ما به جانان ترلاس نیولی گرخونه

پاس په کمر و لاره ګله !

نصیب د چائی او به زه در خیجو و مه

د قدیم آواز

لە بە

سور سا لو پە مەر کە پە مکىز با ندى روانە شە
خە كېرە و دە لە نازەزەر كە خرا ما نە شە

* * *

تۈرىز لەنى مازى كېرە پە مەپەن مەخ الول صەنم
جۈرى پە شا نە كېرە كېرى خۇ كى دور بل صەنم

و درى آئىنى تە بىما خپل حىسن تە حىيرانە شە
سور سا لو پە مەر كېرە پە مکىز با ندى روانە شە

* * *

ستره گی ناغه داری په کېجلو با ندي توری گړه
مری لمبی اور و نه دهین په زړ گی پوری گړه

میره لاسونه هری شونه ر او و خندانه شه
خه گډه و ده له فازه زر که خراما نه شه

* * *

جورشول په ګودر ګکی بیاد پېغلو اتنونه دی
شهنه او مره منګی په شاو خوا کی کتارونه دی

خه منګی را واخله په مستیو ګکی ستوما نه شه
سورمالو په سر گړه په مکیز با ندی رو انه شه

* * *

چا چې ستاد حسن صفتونه او ریدلی دی
ستاد مخ لید لوته د مخی در یدلی دی

ګلی په حافظه له تو لو مخکی مهر بانه شه

سورمالو په سر گړه په مکیز با ندی رو انه شه

* * *

۵ ر ۱۳۵۰

د میر من ژیلا آواز

غزل

که راضی می په چفا او په وفا نی
نو رادر ومه چی زه سنتایم ته زمانی

متاد غم په تو ره په دردی پروت یهم
کله کله راته گوره مسیحائی

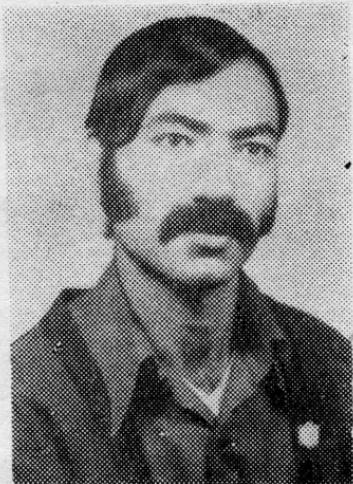
چی دیار سره په خپل غرض یاری کپری
دیاری بلا په تا شه یاد دچانی

چی دی بولم معطل مکوه را درو مه

که د باز غوندی حاضر په غیر د بیا نی

د عبد الحمید آواز

۲۳۷۹

غزل

لوغرن ایونی زرہ می داشتہ په اور ز نگیزی
شپہ او رخی می دغمہ په گر یوان او پکی پوھیری

سخت عذاب او درد می و اخسیت دشنا د بی جت نه
دناسور زخم علاج شو حکیمان پری نه پوھیری

خوب آرام راحت می نشته د فراق پد غمیخا نه کی
یار می س گتروته ولا پدی په صورت می اور با یزدی

«میشد طا هرہ» دادستر گو بنیائی ده که پوھیری
د اتكلیف او عذاب تاته خپلومتر گو نه رمهیزی

د عبدالحمید آواز

۱۲۳۲ هـ

غزل

زما په غم ورو سلکو پوری خند یپری خله
گناه می شده په مخصوصه رانه تیر یپری خله

عمردز می مازد یگر دی هیچ وفا نه لری
په بی وفا شیپو لـ ما مخنی بیلدری خلایه

ساقی ! شراب پیالی پیالی را کوه پس مده و اید
زاری کووم سوال می قبول کرده نه پو یپری خله

دچاد سرو شرابی مترا گو په خاطر می زنگی
در دیپری یاره په خوار حال می نه رحی یپری خله

دوطن دوست هره نفعه به متابه یاد دزره شی
قصور می خه دی نازولی نه متنه یپری خله

د عبدالحمید آواز

۱ ۲۲۸

جمهوری بیرغ ترانه

جمهوری بیرغ راهی خوشایبر و موذیر
 دوطن په مینه هست یو هو سیبر و موذیر
 خوشابی ده سمه غر و نه په خندا بشکاري
 تیاره لاره تول و طسن رنا رنا بشکا ری
 دی رنا کمی د افغان او لسن به بشکا ری
 د مقصود منزل ته خانی رسیبر و موذیر
 افغانان یو په سیرانه به وطن جور کرو
 په دیرز یار او په کوشبن به خپل چمن جور کرو
 ای هیوا ده متنا لخا و رو به گلشن جور کرو
 سهولانه غوندی به متنا مخ تهد و دیبر و موذیر
 متنی بلوهی د کار او حرکت وخت دی
 سره یوشی دیبووالی او وحدت وخت دی
 شرفیار وائی د مینه معجبت وخت دی
 خوشایی نه په بجا موکی نه خانیبر و موذیر

(۱۱۳)

۸ ر ۱۶۸۰

د عبد الحميد آواز

غزل

روانه و گودرتە خندىلد لە ما زدىيگر
 ذتكى ئى بە سرو شونە ور پيد لە ما زدىيگر

حيرانه هك او پىك ئى شوم د حسن پلوشوتە
 پلوئى نيم كېپو كېپتىر يد لە ما زدىيگر

ناز او كرشمۇئى دزره و يېنى تىخنولى
 ور و پەور و پەاشار و كى موسىد لە ما زدىيگر

۸۶ را

عبدالحمید آواز

غزل

همیش لہ ستر گو تو یووم او بنکی بار ان بار ان دلبر می نہ شو پختلا

• • •

کہ هر خو وڑاوم و یار ته هیخ ہروائی نشته

لامی پہ زرہ کی بلوی اور دھیران هجران

دلبر می نشو پختلا

طبیب می ته ئی خدای دپارہ زما پر نج شہ خبر

اوں دادزیرہ حالونہ چاتہ کرم بیان بیان

دلبر می نشو پختلا

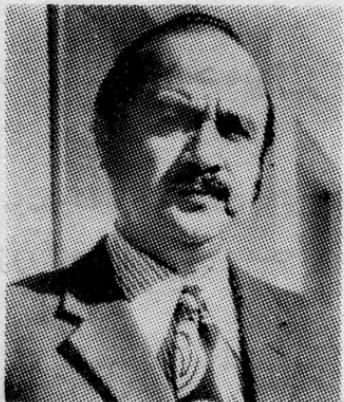
آغا جان وائی داسو دا ده کہ اور دجنون

تمامہ شپہ شما رمہ ستوری دامان آسمان

دلبر می نشو پختلا

دخيال آواز

۱۳۶۶

غزل

بیا له مسنتی راتنه په میو گئی اورو نه ناخنی

نشنه نشه راتنه خمونه او جامونه ناخنی

د گلومیونی چی ز ما په زره گئی خای و نیو

له د یری مینی راتنه هره خوا گلونه ناخنی

سا قی که هر خو په ما د گئی پیه ما نی بندی گپری

خیردی ز ما نشو گئی لا دیر تو فانونه ناخنی

که دی دز ره په ستر گوو گورم بیا هم پوه نه یم

ستا په گکو گئی داخماردی که خوبونه ناخنی

دخيال آواز شعر داکتر ننگيالي

۲۲۲۵

جمهوريت ترانه

خومره خوشابی ده خومره بشکلی هرخوا بېکاری
 هرز ره کې خوبى ده خوله هم د کەله خندابېکاری
 بشکلی جمهوريت سره

شارى و دا نېرى ذن
 شارى و دانېرى نن
 بشکلی جمهوريت سره

نوروج چمنونه آباد يېرى زړغويېرى نن
 هغه جل و هلى بن تازه اوسمسور يېرى نن
 دېره خوشنما دېره بناسته دېبت او سارا بشکارى

* * *

هرخوا به ګلونه شى
 هرخوا به ګلونه شى
 بشکلی جمهوريت سره

دغه سپيره خاوره به سمسوره گلشنونه شى
 دغو و چو ڪا نوخننى جور به سره لالونه شى
 نويژو ندز مونيدى دهوس جوره دنيا بشکارى

۱۵۷۵

دخیال آواز

لوبه

خاندی نا ژئنه دزره داغونه می ورو ورو تکور و ینه
خاندی

• • •

خاندی	د نزا کت په خند اشنده
خاندی	مسنه د عشق په پیمانه
خاندی	دستر گولا ندی زره و یشنلی لتو ینه

• • •

خاندی	سیل ته راغلی له کوم خوانه
خاندی	گرخی گاشن کی خرا ما نه
خاندی	په هر قدم غنچی د گلو بو یو ینه

• • •

خاندی	چه شونهای خلاصی په مو سکا کپری
خاندی	خان دتسیل در نج دوا کپری
خاندی	پادئی دخنو خوشبوئی راته ر او رینه

دخيال آواز

۲۰۱۳۱۴

ای ز مانا کامو هیلو هو سو نو لری اری شی لاما نه
 هوری لری په بید یا کمی دغمه و نو په چو پتیا کمی
 ما نا کام ته ما پد نام ته بیلتون کپی د زره رازونه
 ای ز مازره ایونیه خندنیه نورمی مه سوزه بی خایه
 دخوانی له تمذا نه د گلر خود ونا نه
 بی نصیب یم زه غریب یم چری زه چری عشقونه
 دادهیلو کار وانو نه امید و نه
 چی بهیزدی را بهیزدی خندوی می ژروی می
 غولوی می غولنوی می
 یا هغسی یا دغسی ہاروی ز مادر دونه

دخيال آواز

غزل

زه په مخ دهنه يا رهسي مفتون يم
چي له عقلمه بيگانه گرچم مجنون يم

دجهان په سود او زيان می نظرنه دی
بي لئانه له همه جهانه ستون يم

که می زره شگاف شگاف شو باك لئي نشهه
شانه طوره د زلفينه په شپخون يم

چي هردم را ته خبری د قصاصشی
نپوهيرم بد نام شوي په کوم خون يم

دنسیم آواز ددر دمند شعر

لو به

و دی سوم په اور ځکه کووم در ته ګیلی دا سی
 ستر ګی دی لیلی دا سی
 ستر ګی دی دیوی دی زه پتنګ پسی کپر یومه
 ستر ګی دی لیلی دا سی
 مسنو اشار و دی په ما و کپر ای حملی دا سی
 ستر ګی دی لیلی دا سی
 ما چې نه داری او تعاشی ستا دېشكلا و کپری
 تا راته بشیرا و کپری
 ګډی په احساس می شوی ناخا په زلزلی دا سی
 ستر ګی دی لیلی دا سی
 ما په ئان مېلی ستا دمینی تو متو نه دی
 خدا یپرو نعمت و نه دی
 ستا په یار انه کی مادر دمند شنبه لی په ما لی دا سی
 ستر ګی دی لیلی دا سی

۱۳۸۵ ره

دنسیم آواز دفنا شعر

غزل

دز پکی با غ نه می دانوونه را ورہ گلان اشناته سو غاتونه را ورہ

چه دارمان گلان می وغوری بوری بوی داشنا گل اند اسوونه را ورہ

د تور و ستر گو د بلبل چالی ته دز په د گلن نه می خارونه را ورہ

د غزل سیند کی مرغلری ناخی دز په له وینونه لایونه را ورہ

د تور زلفو شبستان ته ورشه

د شعر ر باب ته می تارو نه را ورہ

۶۱۳۲۳

د نسیم آواز

غزل

خه افسون دی په ما و کپ پری زاده
چه یو دم نه بیم خای دستا له باده

زیه می چک لکه سپنددی شعله بویه
که د زیه په مراد و کرم خو فر یا ده

بها نه دی د غرض مگر شا نه کپه
ته ئی لاس ور وری و زلفو ته نه بشاده

چه آواز دی د تیشی په که سار نه شته
د شیر ینی په طلب لاری فر ها ده

مهما و رته قفس دشاخ گل کپه
که خه رحم په بلبل کوی صیاده

چه په هر منزل کی سر خوری لکه شمع
د هغی لاری خه نفع ده له زاده

همیشه ئی پیچ و قاب لکه جوهر دی
چد شیدار اغی تردا حیرت آباده

د پښتون قمر آواز

سر و کمی

ترلامه می مه ذیسه باغوا نه لای دهیری مینی گل غواړی لهانه
زه په ګداو ګډه

* * *

په ما دیته یاره راشه
ما په او پدو زلفو کمی ایښی دی ګلو نه

زماد ګل په شانته یاره
د زړه کراره ایوفنی در پښی یمه

غوتی د باخ په منځ کمی خاندی
بوراد صبر در وازی ذیو لی دینه

۱۲۱۸

دھلاند آواز دسیلا ب شعر

غزل

غلی غلی نازولی په خنداخی اور اخی
 ارمانونه تری زار یوری چی لیلا خی او راخی
 دژره تل کنی ارمانونه په گهادی په نیخا دی
 ماته گرانه نازنینه محبوبابا خی او راخی
 اور دینی بیتا زاه شود گوگل په سور نغری کنی
 چی له تو لو نازو لو بی پرواختی او راخی
 دژوندون لو بری ژوری می یو دم تویی رنایشی
 چی تپوس تنه می دینی مسیح جاخی اور اخی
 افتخار دی دی سیلا به اوس خوبیه یوره هو سیبیه
 چی دی خنگتہ نازولی تل په غلالخی او راخی

دسبز علی خان آواز

۲۱۸۸۹

غزل

چه کله خیال ته سجوبا راشی
وایمده ندم بهڑرا راشی

دخیال جو ته وی چه په خیال تیره شی
زره وائی نه یو خل دی بیا راشی

دساده زړه په دی ساده غوښتنلو
په وچو شونه و کې خندا راشی

د اچه کتی ئی مخ ته شوخ نه شمه
له دیری مینی نه حیا راشی

لانی د مخ سپا او نه گورومه
چه بری د خنہ توور بیگما راشی

(حافظ) بلد شوم دردو نوسره

کهد اشنادی ته سلاراشی

۱۸۸۹

د سبز علی خان آواز

غزل

را شه اشنا ز ما تر خنگه بکلی رنگینی قصی و اوره

لطف دی کم شویمه دی لاره

یو بل نه بیل شو زه او ته دواره

دنیاد میهی دی کره رنگه بکلی رنگینی قصی و اوره

د غهی در باب وی د منگل بازوی

زماحبیب وی ز ما همراز وی

وی مهر بان له هره رنگه بکلی رنگینی قصی و اوره

د بینا یار دی ستا هر خه هیر شول

په هو لا رل مرغان ټ تیر شول

د ننگ شکوه ده دی ننگه بکلی رنگینی قصی و اوره

دسرور آواز

۱۳۹۶ ار

غزل

زه په شرنگای دهنگرو و بین گپمه
گلی د ناز په خندید و وی-بن گپمه

اول ویده ئی په خو رو کیسو گرم
بیا په گوزارئی د گم خو و ی-بن گپمه

سمی می مترگی لاور غانی ذه وی
چی می بلبلی په نعمو وی-بن گپمه
ز لفی لمدی ئی په ما خنده و هلی
دان ز میر منی په نخرو وی-بن گپمه

مرته می داسته و هژول ئی راته
زه ئی د او بنکلو په شببو وی-بن گپمه

۳۰۲۴۲

دسرور آواز

سر و کی

راغی بهار راغی گل په گلزار راغی

وخت بیاد بنکلو دستنگا ر راغی

د پسرلی گلان غور پور

زه بهتری چور کپمه جانان ته امیلو نه

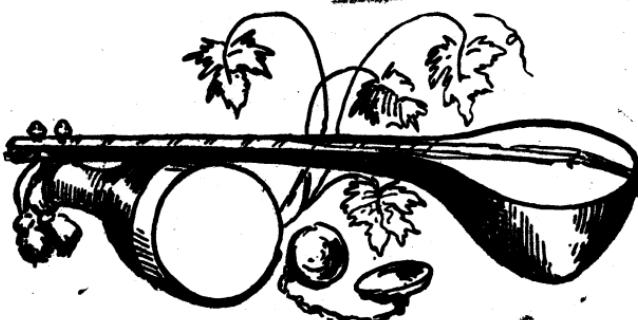
د پسرلی بنکلی نسیمه

زمادمینی په یاروا یه سلامونه

بهاره راشه په خیر راغلی

تا کنی ہوره شیدمینو دید نونه

* * *

۳۲۵۱۶

د محمد دین آواز

ترانه

دا زه خوب و ینم که و یشن یم چه می خور اشنا ترخنگدی
دا آواز دهنا پیرو دی که دیار ده او لو شرنگ دی

* * *

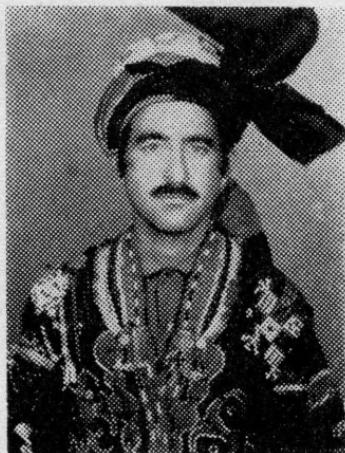
له آسمانه عطر اوری کانی بوئی خوشبوئی کا
لور په اور بله ڈیوی دی سخ دزمکی پری خوش نگدی

نازو لی لیلا راغله د صادق مجنون ترخنگه
نن ده شپه لیلہ القدر دوہ مین یوئی پا لنگ دی

ھسی پورته مقام دیا موند ملنگ کجان په ملنگ کی کی
تا سی او گوری ای خلکه نن نواب دی که ملنگ دی

دغazی جان آواز

۲۰۲۰۱

سەر و کى

و زى كى بېرى دى جو نى زېرى گلى دىنە
پەز يېرو گلود هەرچامىنە راخىنە

* * *

پە گودر بىا نېجۇنە شوي تولى
لەكە چى ستورى دەمپۇزىمى چا پېرەوينە

عاشق چى و رشى سەعنۇقى تە
اول ئى شىكلى كېرى بىا گىلى و رتە گوينە

تۈرە لونگى پە ما زېر شە
گلا نۇشكەن تۈكۈرى پە تا زور شە سەينە

۲۰۱۷۲۳

دغازی جان آواز

غزل

په تور تکری دی ستاری کنار کتار ایښی دی
جلکی په مخ دی شنه خالونه مزیدار ایښی دی

* * *

را ته لهور ایه په خند اشه په مینه مونه خنگ ته را شه
پیغامی ما دیری نذر افی سنا په په دیدار ایښی دی

* * *

بیادی جو پکپی دی سنگار کوی زما ذرر کی بشکار
د تور و زلفودی دامونه په رخسا را ایښی دی

* * *

نه اوئی دا چه ولی ژاری مستی لیلا شهر انه غواری
خپل سراو مال در ته په سخکی شرفیار ایښی دی

* * *

لو به

۱۶۸۲ د ۱

دغازی جان آواز

و سوم اور دینی مکرہ نورستم په ما
مستنی نازینی و کپره لبکرم په ما

* * *

ژارم متناهمه زه او بکی تو بیو مذہ
داغ می دزره وینی کوپردہ ته ملهم په ما

* * *

مانسہ پخلال شه ته
جار دی شم شیر ہنی

* * *

زه خوار شرف یار مدام
خاندی تول عالم په ما

دوطن ترانه

دغازی جان آواز

۱۴۰۲۱

دا مسکن دامدفن دی زما	دا وطن دا گلشن دی زما
* * *	
له وطن نه که خارز ما مرشی	له وطن نه که خارز ما مرشی
دار مسکن دامدفن دی زما	دار مسکن دامدفن دی زما
* * *	
ماته جور دا وطن گلستان دی	ترقی نه دزره می ارمان دی
دا وطن دا گلشن دی زما	خوچه روح دبدن دی زما
* * *	
در نیونو در دنو دوا می	دا وطن دی هم دین هم دنیا می
هم جنت همعدن دی زما	دار مسکن دامدفن دی زما
* * *	
د افغان جمهوری خودهیواد	رب نه غواړم ودان او باه
چهزا انگو دار بن دی زما	دا وطن دا گلشن دی زما
* * *	
پېغمانی دو طن خدمتگار دی	په خپل مرئی خدمت ته تیار دی
د سرو ګلو گلشن دی زما	دار مسکن دامدفن دی زما
* * *	

دغازی جان آواز

۱۳۰۶ ر ۳

شور دی د ببلبو په او رو غرو و کپه ما خیو سر ه گل نونه

باغوان بهو لی خپه کیزی
چه جنکی ورته کوی د گل سوالونهببل خوشحال چه پسر لی دی
بورا کوی په سرو گلو نوغور ز نگو نهد پسر لی گلان شور بیری
پیغماوجو پکری تری دغار و امیلو نه

دجمیل آواز

ر ۲۸

سروکی

په جوس توری یوی گلای گل کر دنه وی ع په جوس تو ری
 همزولی یار د چامپمه گپی
 همزولی یار دزپنگی و لی پر یکوینه
 دومره به بل وطن ته لارشم
 چی دخوانی دوران می تیرشی را به شمه
 د جوس یوی دی په غم شه
 په دیر گتومی در نوی کپل دیوا لو نه
 په ذیواله چی را پرته ئی
 زما به خه شی میتا کوشی به خپی شینه

۳۲۸۸۵

دمنور آواز

غزل

چی او می لیدی ستر گئی دجا نان نشید نشید
 له ستر گومی خود بشگاری دا جهان نشید نشید
 اثر دخمار پروت دی د دی زمکی په هرر گ کی
 چی گوری په څیپر څیرو ر ته آسمان نشید نشید
 نشید د مینی و ینی د ډیوی په پلوشو کی
 چی سوزی پری خا فونه پتنگان نشید نشید
 نشید بهار شه پوېټی له ما گو ره ګلمشن ته
 بلبل په کی نشید ګرځی ګلان نشید نشید
 ای بشکلی ساقی دا په وی دستاد جام اثر
 سغان نشید نشید بشگاری رندا نان نشید

* * *

(حنا)

دمنور آواز

۲۰۲۸

ترا نه

بندو نه مات شول او س دژ و ندد آزادی و رخی دی
گرانه و طنه دغه ستادا بادی و رخی دی

پیری دغم نه کی شپی و رخی مو وا رو ای
نوری په مو زبر با ندی راتلونکی دبادی و رخی دی

آواز دو خت دقا فلی در جرس خه به و ائی
هله را پا خی قدم و اخلي دتا دی و رخی دی

لو پی ژوری لهزلم او ارول غواپی
داد شرین وطن په سر دفرها دی و رخی دی

هره شیوه ٹی افغانی استعدادو نه روزی
را او پی وخت دخان سره داستادی و رخی دی

(
فاطمہ سمر

• • •

دناهید آواز

۲۲۷۸

لوبه

مبارکدی شه اختر خوده جانا نه ای دخان او له جهانه به ما گرانه

راته را په در امیل چا میل گلو نه چه تری چو پ کمه دغاری امیلو نه

شیم به تاسره د گل غوندی رو اند مبارکدی شه اختر خویه جانا نه

سور سا او می راته را کپه گرانی موری
دو اپه سترگی به لدخیا له کپمه توری

داخته میلو ته ئی نجوفی لمانه مبارکدی شه اختر خویه جانا نه

کور په کور کی خوشالی ده چی اختردی

نن په هر گئه کی سیالی ده چه اختردی

پوره کیووه د شا عر دزره ارمانه مبارکدی شه اختر خوده جانا نه

(خطا)

۳۱۷۰

د ناهید آواز

سر و کی

و اخله سلا مونه شرینه یاره پاس په تندی دی در ته ایښی دی لاسونه
دلداره

* * *

په کای شین لوگی جگیږی د چاپه نوی یاریء اور ولگیدنه

* * *

یا رمی په مرو لاسومن دی زه بدنکریزو بوتی کور کی شنه کوومه

* * *

دناهید آواز

۳۵۲۳۶۱

ترا نه

خوشابی می شوهد روح کی گذکه بشی سند ری و ایم
ملی جشن جمهوری دی چی خوبی سند ری و ایم

چی می غوبت هفسی و شول لاس می رسی تر مر امه
صر می پروت دیا رپه غیر کی دلیلی سند ری و ایم

جمهوری نظام چلاییری و بی تبری هری سبزی
اوسمی ویره دچانشته بی پردی سند ری و ایم

اوسمی و بت دز په او به شو ارزو گانی می گلو نه
دوجود رگ رگ می ناخنی دنختری سند ری و ایم

دامی ژوند دامی ارزوده دامی روح دامی ابروده
دامی مینه دامی پت دی دهمدی سند ری و ایم

اوسمه وخت دی دکارو نو ز حمتونو اور برو نو
اوسمی ورخ دصداقت ده چی پخی سند ری و ایم

دمیرسلام آواز

۳۱۰

غرنى سندره

بلخ درى درى شىئىكى رو د و نه
وىء پاچا د بلخ

* * *

ممپا بە بىيا كلهى بار يېرى
ددېت گلان بەستىا لەمنى بويويىنە

سەرچى لى دى كپرو خاوندە
لەوچى زەمكى دلوڭو بوي راخىينە

دەنەرگۇتۇر جانان مىورك دى
پەزىز گر ناسىتەيم تصویرلى جۇزو دە

دعطاء محمد آواز

مرد.

داستن سروکی

در خم له گلو او س به لمن د که در ورم له گلو

* * *

خونچه د گلو می په لاس ده
 که خوک گلو نه بو یوی ژر دی راخینه
 را شه چی بیا سره پیخلا شو

مرگ را پسی دی نیمه خوابه شومینه

بخ دی د مر و گلو با غچه ده

د هروطن تو تهان راخی گل بویو ینه

په لویو غرود خدای نظر دی

په سرئی و اوری و روی لمن گلو نه

دعطاء محمد آواز

۳۲۳۷

سروکی

خه کراره شپه ده جلکی کور کوی خو بونه

باران که اوری باکث نه شته
واوری دی نه اوری چی لاری هندو بنه

خه کراره شپه ده جلکی کور کوی خو بونه

سترگو ته رش در نجو ور گپه
د مسا پروخت نیزدی دی را به شینه

خه کراره شپه ده جلکی کور کوی خو بونه

په عمر خپل همزولی را گپه
که فیستی راغمه په خندابه نی تیر و مه

خه کرار شپه ده جلکی کور کوی خو بونه

خندالنا مره جوز ببری

ماته پراته دی په بار بار دیار غموفه

خه کراره شپه ده جلکی کور کوی خو بونه

۲۵۳۰

د محمد ایوب آواز

غزل

خومره خوده ده دنیا د مینی

له نازه د که موسکا د مینی

کو ه د مینی کیسی په مینه

چی می نازه شی سودا د مینی

ای ناز ولی ناز لو بوای

چی غشی و لی رسا د مینی

چی ساه نیولی تروره بشکاری

چادرته ووبل زما د مینی

چی راتگه گوری په مینه مینه

لکه چی غواری صلا د مینی

راخه سیلا به تر هغو ژاره

شو چی نصیب شی خند ا د مینی

دسلطان محمد آواز

۲۱۲۰۸

سروگی

په شنگ ر او او په چه دی و شمیرم خا او نه
لو نگونی په شنگ شنگر او او په

* * *

زلفی نی شاته و اړ ولی
ټال نی تری جو پ کپرڅل اشنا پری ز نگوینه
خلک به و ائی چه و رهده
ورپی زما په زړه چړی سنه لی دینه

دآزادی آواز

۳۰۹۰۵

سر و گی

بر کنه و ته گویمید انتظار ولا مده یمه

مینی لیو نی گریم خکه دی قل لا ری خارمه

د ناستی خای دی را معلوم کړه

چې په کې ګیږدمد را مېیل چا مېیل ګلو نه

د محبت په نځر نڅوره

را شه چې در ګرم د مر کو شونه و سرو نه

زمـا او سـتا چـی پـرـی وـعـدـه دـه

بـیـگـا پـه هـغـه خـای کـی او روـلـکـیدـنـه

دسلیم آواز

٩١

غزل

زما اشنا په تورو و ستر گودزره بشکار کوي
عجب منگار کوي

* * *

مهپن ز نخدا ان لري يا قوت لبان اري
صدف دندان لري
ژ به شپر بین په میحبت سره گفتار کوي
عجب منگار کوي
صنهم و فالري ناز و خدا لري حسن صفا اري
پت په پرده گئي اشارت ماته دلدار کوي
عجب منگار کوي

مهپن دى رخسا ردى صنهم ز لفني تارتار دصنهم خال جلوه دارد صنهم
هره خبره په خند از ما دلدار کوي
عجب منگار کوي

د گل زمان آواز

۱۳۹۳

د پسروی لو به

دی نوی کال نوی سپر لی نوی بېکلا ده با غوان تپلی ملا ده *

د خپل وطن شاری به گل کرم بیا به دیره په کی بایل کرم

زه ئى مېجنون يم داز ما بېكلى ليلا ده با غوان تپلی ملا ده *

وطنه ازه د مقاد هقان يم ملا مى تپلی ز لمى خوان يم
ت يول به آباد گرم كه دېن تو نه كەسما راده با غوان تپلی ملا ده *

نن دو طن بچى بېدا ردى كەدى كار گر كەزمىينداردى
د گل زمان سره د قولود اسلام ده با غوان تپلی ملا ده *

۲۲۳۷۷

د گل زمان آواز

لو به

بهار په شنډه مخولی کي سره ګلان راوري دی
بلبلو ترانی د ګلستان راوري دی
هتي د عطاري ده که داسيمه دسرو ګلو
که مشک نن لهختن نه کوم کاروان راوري دی

دغرو په شنو لمنو کي د زر کو کته هاردي
ريدي ورته ملي د ګوهستان راوري دی

غاټول وهی موجودنه په زرغونو داما نو کي
نسیم ورته نازونه دوران راوري دی

۲۰۲۳۱۲

دگل زمان آواز

غزل

زلفی خوری کاماله خوب را خی

جوری قیاری کاماله خوب را خی

دا پیزیب لری ککره گجری ماتقی ککره

دا چیوی سیری کاماله خوب را خی

پیاد خوپو خوپو خبرو نغمی

په ما خوری گاما ماله خوب را خی

چه می گیله دشوندو پاتی نشی

دا هم او دی کاماله خوب را خی

۱۴۳۱

دگلزمان آواز

لو به

په ګل غونډي دارغوان جوري سيلی دی
خان جوروه لاس را کوه ګلی ورڅوچی ننداري دی

پیغلي زلهي ګکوي سيلونه جوردي دمهني بازار ونه
په هرمخوا دپسړلي و پسي خوري دی

* * *

د چا په لاس کنی سره ګلونه چاتري جور ګکري امېلونه

د چا په بخ دانه دانه زلفي خوري دی

ګلان سپرلي ارغوان دی دغه سمری دگلزمان دی
د هر عاشق سره رواني معشوقي دی

۲۵۹۸

د گل زمان آواز

غزل

۸

گل دی په مخ گل دی په خوله گل دی په خندل اشنا
 گل دی په صورت گل دی دپاسه په کا کل اشنا

نوی ذندراره ده که دمینی انتها می ده
 دیره مزه ثئی و کجه خکه داچی تمثاما می ده

گل دی په خصلت گل دی له نازه په کتل اشنا
 گل دی په صورت گل دی دپاسه په کا کل اشنا

خه خبرچی تا به می دزوه په کور کی کور کاو
 خه می غوبته سقا دپاره بیا می شراو شور کاو

گل دی مینه گل دی حسن هر خهدی گل گل اشنا
 گل دی په مخ گل دی په خوله گل دی په خندل اشنا

خوبوری به بیتر گی دسجتوون په انتظار کی وی
 او س به لیلا راشی او کوچهان به کوچ او بار کی وی

گل دی په نامه پهنا گل دی په خزل اشنا
 گل دی په صورت گل دی دپاسه په کا کل اشنا

۳۲۲۳۶

دگل زمان آواز

تراشه

خی‌če دغه غرو نه دا ناو و نه تول و دان کپرو جور نوی جهان کپرو

ستوری د آسمستان بد ددی مینی شاهدان کپرو جور نوی جهان کپرو

* * *

دغه گل غون ندی دی شنه با غون نه سردری ز مو نب رو بشکلی منظری ز مو نب رو

د کی منایع به را بزمیره په میدان کپرو جور نوی جهان کپرو

مینه د وطن جز د ایه‌سان ده عقیله لرو گل‌سکه اراده لرو

خی‌če صداقت او دیانت شعار دخان کپرو جور نوی جهان کپرو

گل‌انی دی که بوئی دی که خاوری دی که غرو نه دی وا په سره لالو نه دی

خی‌če جورله هریوی دری نه گلستان کپرو جور نوی جهان کپرو

خاوری سره زردی او داغرو نه د طلا نه د ک تول دی له بشکل‌آنده د ک

خی‌če جمهوری زنا خپله په کوهستان کپرو جور نوی جهان کپرو

۳۵۱۹۶۸

دگل زمان آواز

لو به

د وصال په نخو دو شپو کي
زه اوته چه گرخید لو
د سپور می په پلو شو کي
زه اوته چه گرخید لو

د پستووېنو د پا سه
زه اوته ۋ لاس ترلاسە
له ديرصدق او اخلاصە
زه اوته چه گرخید لو
يو خوابىل خواخغلىد لو
ۋ يو بل ته په كتو کي

كىلە نياز او كىلە ناز ۋ
خولە په خولە غارە پەغارە
د گلا نو په غونچو کي
كىلە جىنگى او كىلە رازۇ
هم سرود بە ۋەم سازۇ
زه اوته چه گرخید لو

ستا خو بى خو بى خبىرى
چەپر مىخ دى خولى دنلە شوي
ملەنگى خىيل دوبۇ نشو کي
هم نيات وى ھم شىكري
در گوھروي ملغلىرى
زه اوته چه گرخید لو

۱۷۷۶

دگل زمان آواز

غزل

خهالی ور بل دی ورا نوی په ادی گرانی
شین خالود نجوتو سیری بیو جانی

که به قمبلیزی دعا
دخدای په در گئی زما
دتور پیکی سپهنهنی روبی دی مشه و را نی
زه چه و همه ملکی فه که سخا دخولگی
وری د پیزو ان په سیوری پهی سری لبا نی

لری لتا یمه زه تل په غوغایمه زه
پریشانه زه یم کدد زلفی پریشانی

بها نی جانه سلام امیره و یارتہ بندام
دشخ اوبهدی د کاپل په طور رواني

دگل زمان آواز

۱۶۳۶

سروگی

هی هی شهرینی ز پری گلی را باندی واچوه او نگی دواوه لاسونه

• • •

ما خودی کور لید لی نه دی دا سور سا لو په گوته و پر که در به شمه

نیعلی دخدا ی روی می درو زی چی په مار اشی مخ ته مه نیسه لاسونه

که می اجل متا په خولگی وی سبا کفل په سر ترم تاته در خمه

۱۶۶۳ ر

دگل زمان آواز

لو به

لکه ما شوم شوی را ته سربیا په سلکو زر گیه للو للو لزو ر گیه
 را پار ولی نی د مینی و لو لو زر گیه للو للو لزو ر گیه
 * * *

لکه ما شوم رانه زر گیه مرور شوی ولی په ژراسر شوی ولی
 تمامه شهه شو گیر وی په او سیلو زر گیه للو للو لزو ر گیه
 * * *

تمامه شهه و ینی ژرا کنی غرشنی خو بونه تول لهونی خو بونه
 لمسور گلو نه رانه غواری په ځولو زر گیه للو للو لزو ر گیه
 * * *

سا لارزی و ائمی سربندل یاد ټی د ټیوبانا تو مینه
 بندی په دام کنی شوی د زلفود ګلو زر گیه للو للو لزو ر گیه
 * * *

۱۵۷۸ ر

د گل زمان آواز

غزل

چه می دا غونه په ځکر لټوی
یاره زمادزره پرهر لټوی

د جور یدو او مید تری نشته ز ما
که ته ئی خومره په هنر لټوی

ز ما نه تمد د وفا مکو ه
ته په پرده کې هريو در اټوی

صد یقه ! نشته د وفا ګلو نه
که ته با غونه هر سهر لټوی

۳۲۱۶

د گل زمان آواز

سروکی

شیرین بی بی در خانی

نن دی و هلی په لنهای ز نه خالونه

شیرین

ز په می دستا سو گره پر ینبود

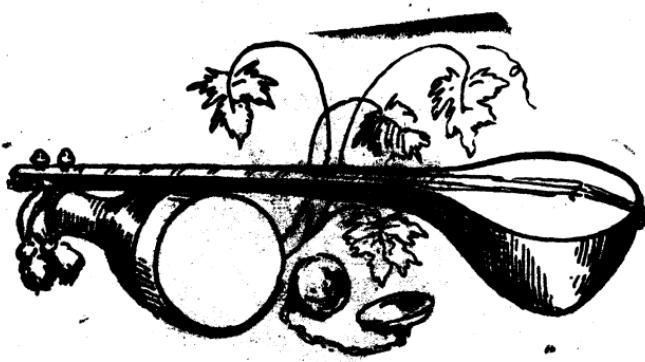
مورته دی وا په چه پری نه کری متنونه

زمادی شین فصل تالا گرو

خدای دی تالا گره سپینه خوله شنکی خالونه

نن دی چار گل په پزه نه شمه

جلکی دیدن دی ناروا دی نه ئی کپمه

د گل زمان آواز

۱۰۹

سر و کی

غونه‌ی منهای داتو ری زلفی جوری کا په تنله‌ی
له باخه گلان راوړه

که اثری و بشغل دی ندوای

په درو از و کی به دی چا کړل فریادونه

چی سترا ګئی توری ګپیار او ځه

د تورو سترا ګو سودا ګر راغلی دینه

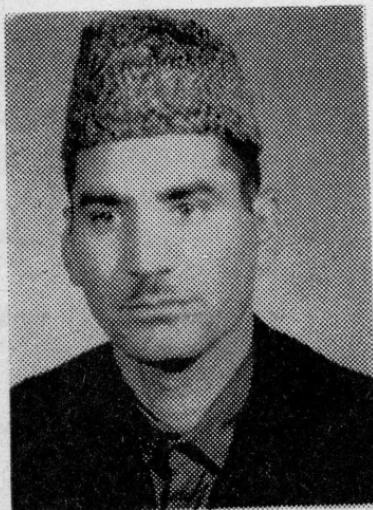
د اسپینه تنله دی غونه‌ی ده

توری پیچکی دی رمی پری پنهانی دینه

۱۹۴۵

د سلام آواز

غزل

نن می هیا بیا ژرا پرخان راخنی چهدر گرده خوا بو نه دجانان راخنی

* * *

له مخ لری لری که نقابه زرده می مسوی مسوی دی کپا به
هر عاشق خیری گریوان راخنی

* * *

ما و یلی و یلی دی ریپارتہ بیگا و رشہ و رشہ زما یار ته

ستاد سرو سرو لبو ارمان راخنی

* * *

دشاہ محمد آواز

۱۶۶۹ ر ۲

سروگی

درونددی امیل په غاړه ئی ته وړی
منګین دی امیل په غاړه ئی ته وړی

• • •

سیا موږیا د کدو وار دی

په سر به پلنډی چلوم په زړه غمونه

خراوغ چه بل شی بیز ته هړه شی

زړه چه میں شی همیشنه لمبی و هینه

تر مردمی شکنی ګهرا لاندی

زه د منت په مړو ند خوب ګله کوو مه

۱۶۶۹ ر ۳

دشاد محمد آواز

غزل

پارمی سنگار په سنگار گپری دی نن
وہ کوم گلزار گلزار ته تملی دی نن

• • •

پشا یست ئى تولە پە خپل خان گپرختم
ز یب و ز ینت ئى پە سامان گپرختم

پە نوم دو صل ئى هجران گپرختم
کا گل ئى تار پە تار غور گپریدی نن

• • •

زماجا نان دسره گل پە نا مە
زە ئى معرفى گپرم د بلىبل پە نا مە

عبدالخالق صادق یم خپل پە نامە
تشھور ئى پشا رپە بنا را گپری دی نن

• • •

دشاد محمد آواز

۱۹۱۶۶۸

غزل

یو و ار به ناز قدم را او خله ناز نهی لو نگینی

دلونگین امیل دانی لری شویینی لو نگینی

سپین ز نخدان دی شکر سوب دی عجه ب شر نگنی دی د پایز یب دی

دانزا کت جامی دی و اغوسقی زرینی لو نگینی

سره بار خو گان دی تراانا رسه که په سرخی دنگر هار سره
دسته دسته گلان را تول که ناز نینی لو نگینی

مسنانی خومره عمر تیر شو عبد العالق صادق دی هیر شو

متاد فراقه می ز پگی شو وینی وینی لو نگینی

۱۶۵۱

دماری مهتاب آواز

*** روکی ***

گل می په ور بل اینبئی په پوزه می چا ر گل اینبئی
 د امتا د پاره یاره او من را خد که دیدن غواری مینه ولی ژاری

ز په دی په گل را نه ب دشنه په یار اند کی هم گیلای وی هم جنگونه
 لاس به دی و تپم په زلفو په لو نگین به دی و هم چه سپدی گمد
 ز مادخولی و اکدی د استاوی تا چه ز ما په سر اخیسقی تو مقونه

* * *

د تجلی آواز

۱۷۷۱ ر

سر و کمی

ته ئى كوتده زه يم بازد گپ نگو ليلا
 راو الوزه په غرو ليلا
 دلورو غرو كچيره خوبدي ز نگويينه
 سچين سچو ندو نه لکه توري پېر كوينه
 هلبلي ژاري چه خالي شول گپ نگونه
 بله اي بيا په هو ار ا غلى
 پاس په گودرد پېغلو جنگئدي
 دلورو غرو كچيره ئى مېر گپرو

* * *

۱۳۳۸ ر ۱

د تجلی آواز

سروکی

د سهار باده زما پر بشکلی جانان وا یه سلا مو نه
د سهار باده

• • •

په هغه بادچن د جانان په لوری خینه
باده په باد سی سلام وا یه

نه به پری مو پرشی نه به و تری ہارو نه
د یدن د بادو پیمانه ده

دا ستاد یدن ته می زره کیوی

خو غماز ان می ستاد یدن ته نه پر برد ینه

دهنگامی آواز

سروکی

شپه ده نیمه شپه ده خوبه ولی ذرا اخی

* * *

دنه‌می شپی او رونه بل شو
زخواره نامنده مرور پهلا کو و مه

* * *

پهلوی په منج د آسمان راغله
بی یاره خوب نشته که ماته ذرا اخینه

* * *

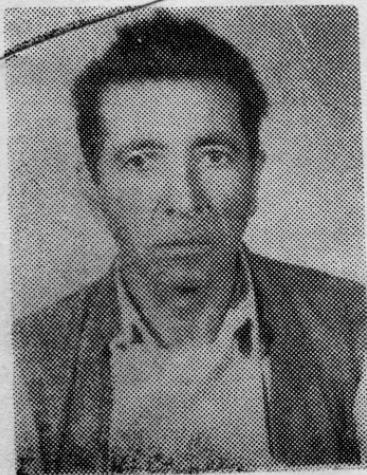
چی نیمه شپه شی یار را یاد شی
سرپه هاز و بدم او بشکی لاندی تو یو و مه

* * *

(۱۷۹)

۲۷۲

دسپین بادام آواز

۲

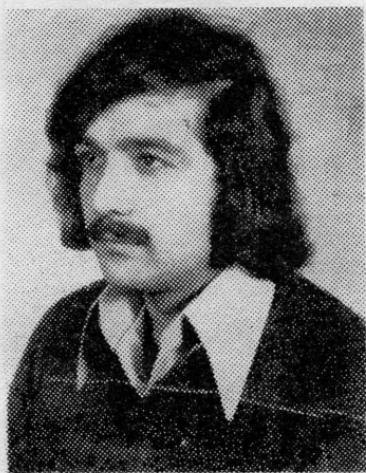
غزل

په زړه را ذوقی خایدی و ینو یاره په کې
 کیهناستی پاتنی شوی د تول عمر د پاوه په کې
 عشق دی شهراباندی و کپل نپوهیرم په مخان
 مینی مجنون کرم چی او س نه پیژنم لاره په ګکن
 زړه دی په هر ساعت د حسن توافق نه کوي
 چی ته مر کرزشوي د جمال مرما يه داره په کې
 ستر گئی می پنه شوی له هر شه میتا په لور غږیزی
 ګلان پیداشول دو فاله انتظاره په کې
 بیناء غزل دی کهد یار هډیری مینی کیسه
 د هجومت مینی موضوع ده مزه داره په کې

* * *

د حبیب شریف آواز

۲۱۷۸

مروگی

د اتوري ز لفو دي په مخ با ندي خوري دي
شپر یني بيا که بيادي متروگي مردي دی

د تو روز لفو په خنگل کي
که د مهين مخ رنزا دي نه او اي ورک بهو مه

که د دی دز لفو سیوری نه او اي
دمخ رنزا بس دی جهان میزلى و نه

* * *

دحیب شریف آواز

سروکی

بس کپه سیل د گلو لیلا سری ما بشام دی
زه و پری په من گلو لیلا سری ما بشام دی

• • •

سری ما بشام دی خواله راشه
چی در ته و واهم دخو بوزرگی حالونه

• • •

چی دو صالح ہیوی بلیوی

په مینه، مینه پتنگان و رله و رخینه

• • •

تمامہ و رخ چی جانان یا د کرم
خوچی ما بشام شی دزره و ینی تو یو مه

د خیر محمد آواز

۵۸۵ ر

غزل

مه سری گوه شوندی چی عالم به نا کدار کپری
مه توروه سترگی چی ژوندون به می په دار کپری

مه سری گوه منگولی سری لمبی به بلی شی
مه جوروه خان چی به ستنی ما په انگار کپری
مه گره اشاری چی دچا سترگی به دی و خوری بیا
مه کوه نخري چی ناصحان به را په قار کپری

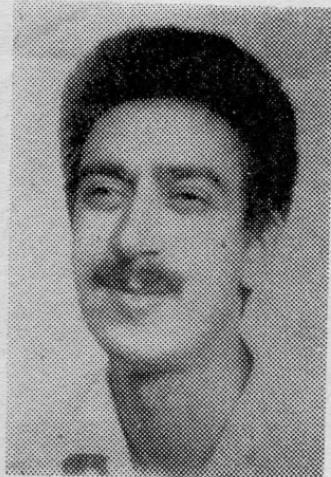
مه گو رو آئینه کی چی آئینه به پر پشانه شی
مه و هه شانه په کا کل زره به می پر هار کپری

مه لو خوده میخ چی دامپو بدمی به تکه توره شی
مه خانده رقیب ته چی پیدار به خوارو زار کپری

دموسی قاسمی آواز

۲۵۱۳۲۲

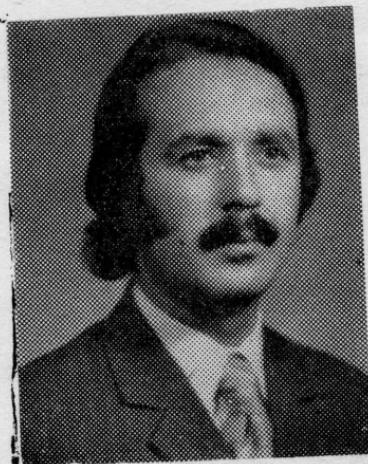

گرانه چانا نه زما	گرانه چانا نه زما
دزیه ارمانه زما	دزیه ارمانه زما
په اور سوز پیزمه زه	مدام ژپیزمه زه
گرانه چانا نه زما	راشه در مانه زما
در نخ دواشه را ته	بیا په خند اشه را ته
گرانه چانا نه زما	ما هتا با نه زما
دخولی افعام در اکپه	دلبو جامدی را گپه
گرانه چانا نه زما	گل خندانه زما

* * *

دمسرو رآواز

۷۱۲۸۳

غزل

خم عجب محسور دی په هر ژمی ننگرهارز ما
 بیا به تماشی ته په خند ار اخی دلد ارز ما
 با غ کبئی د شبوا وز یپه نر گس غوته خند اکوی
 خکه نی فندا ری ته په مکیزراخی نگارز ما
 و فی دشماد چی و رتہ گوری خیجالت با می
 گله چه رو ان شی شمشاد قدہ یار په لارز ما
 را شه ننگرهارته ای شاعره پسرلی گوره
 رنگ په رنگ گلو نهشورید لی په دابهارز ما
 خوچه ننگرهاروی زمایار وی زه مین یمه
 خکه دی خپا نده په ژو ندون کبئی همد اکارز ما

۲۰۲۹۷

دلعل جان آواز

سر و کسی

خکه رنجو ر دخمه یمه

اشنا دستر گو په بنهو و یشتلی یمه

• • •

په عاشقی کسی دامی کیږی
کله خوشحال وی کله سره ز نگون پد پنه

ستر گمی دیری و لید لی
ز مادهار ستر گمی منگولی لگو ینه

عالمه ستر گوتہ ئی گوری اء
کا ډه بانه ئی له سالو وتلی دینه

داسنی آواز

۲۰۲۳۰

سروکی

اله جاردي شم جاردي شم جار
مسما پره ربدي راوله زما ياره

مسما پر تيما په گرارىء کرده
پينه تنه پيغامه دى په پت کي نا ممهه يمه

مسما پرمد و زني خاونده
په ز نکدن کي يا دوي خپل و طنوونه
لالي دعمره مسما پردي
زره ئۇ زما په ز لفو بنددي را به شينه

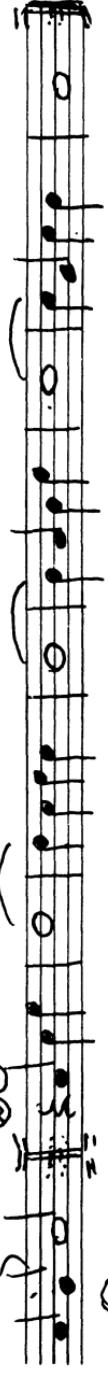
* * *

درود معاشر دیواری

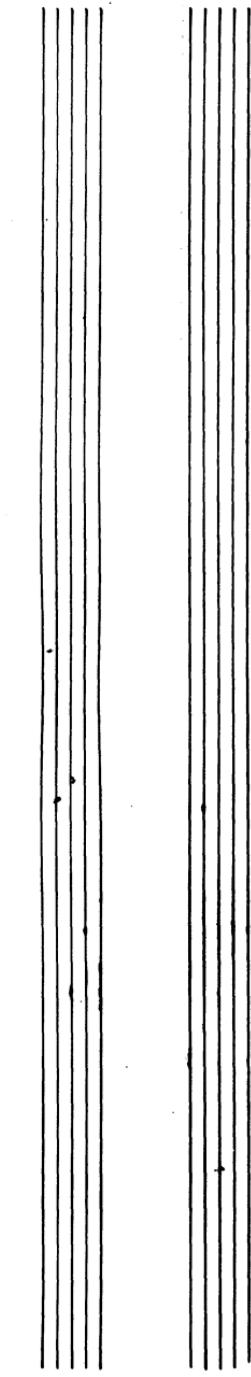
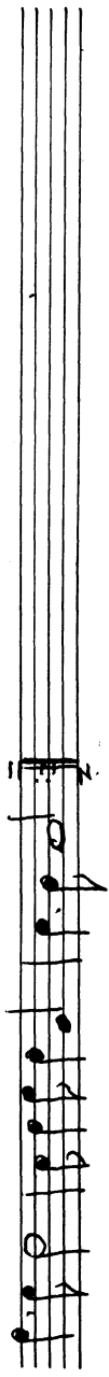
۱۴

۲۶

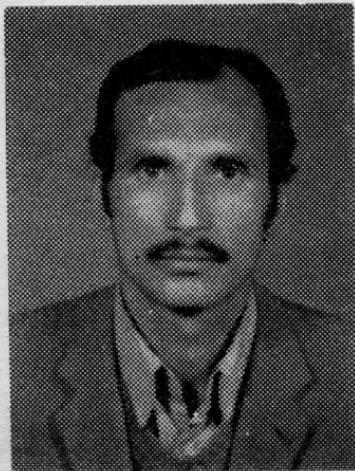

۳

مرداد ۶۷

د طلامحمد آواز

ترانه

رعنادی وی زیبادی وی په تو لو کی اعلی دی وی

زماد باع گلوفه

شوخ چشید نر گس په شان خوشبو یه خوش هوادی وی

زماد باع گلوفه

* * *

س نیل دی وی سوین دی وی
د یوه د انجمن دی وی
شهکار دلوی قدرت دی وی
حصه د دی گلشن دی وی

هر چهای کنی پگانه دوخت ز ودر سه او رسادی وی

زماد باع گلوته

د عشق په میومست دی وی
د ابرخه دالست دی وی

خود اجهان وی هست دی وی
په و صل کی پیوست دی وی

صادق او فدا گار رېتن ددی وطن دو ادی وی

زماد باع گلوته

د ابی بها لعلو نه دی
زماد باع گلوته دی

دمونی تول راز و نه دی
د عشق د مینه موجونه دی

پیرز و می په بله چانه دی ز مادی وی ز مادی وی

زماد باع گلوته

۵۸۷۲۵

د طلام محمد آواز

غزل

د مبا پا ده گز ر په چمن بیا کپه
په چمن کی ر نکار نگ گلو نه وا کپه
زه دی توان د خر خشیو لای فشم
که دی زره زما په سر گوی دا ادا کپه

خوله می د که شوه په شاتو په شکرو
چی سهرمی ستادلام او بی ثنا کپه
زه خوشحال کمزو ری نه یم چی به دار کرم
په بشکاره ناری و هم چی خوله ئی را کپه

د طلام محمد آواز

۱۳۸۴

دما نیام په ترو بدمی کمی	دافق لمنه سره ده
دشنکی آسمان په خنده	خه رنگیمه کناره ده
داز ما دزره تصویر دی	دآسمان په شننه لمن کښی
زماد مینی نبنا نې دی	پاس دستور و انجمن آکښی
دا سور او رد بیلتا نه دی	که لاله دی دسارا
دمجنون دزره تو قو دی	که سری شونه دلیلا
پهنتنی پیغای ګه پس دی	که د هجردي او رو نه
یا لمنو کښی راخیستنی	دھاتی نجو نو ګلو نه
ګه پتنگک د عشق له تاوه	زخمی شوی په خگر دی
یاد مینی په چمن کمی	دمین با یللای مردی
نده ا زماد زرہ تصویر دی	دآسمان په سره لمن کمی
زماد مینی نبنا نې دی	پاس دستور و انجمن کمی

د طلا م محمد آواز

۲۳۷۹

لوبه

چمن سمسور شو د سرو گلو نون پری و ار راغی
 نوی بهار راغی
 * * *

غرو نه رشونه گوریء سره سره گلو نه گوریء میلی میلیونه گوریء
 نن په وطن کی پنه موسم د کا راو با ر راغی نوی بهار راغی

* * *

وطن گلزار وینمه مترا گی دیا زو وینمه بشکلی انوار و وینمه
 مین په مینه د وطن هفده میلیار راغی نوی بهار راغی

* * *

شنیم په گلورا خی غبرد پلبلورا خی بوی د سنبلورا خی
 په خوشحالی سره می خنگ سردد لدار راغی نوی بهار راغی

د طلا محمد آواز

۲۰۲۳۱۸

سر و کی

را شه پنگری والی متقا د پنگری یو شرنگ می زره تکور و پنه

گلی پنگری والی زما په مینه وفا داری در پسی تل له مترا گوا بشکی تو بیو و مه

د تورو ستر گودی قر هان شم چه ئی راو او روی له ما و اخلى غمونه

ر اخه چه لاسن قرلا سه ذیسو نور ہذ دغم په خای خوبی خند اکو و نه

ر خطا سمر

۲۰۷۶

دطلا محمد آواز

غزل

دادپار دلخوبی دی که د سرو گلو و پرمه ده
پلوشی د لمرخپری دی که نی میخ بله لمبده ده

نپوھیرم شد اثردی چه د مناغ پری معطردی
دعطر و نو جور باران دی که د استاد میخ خوله ده

خونچه نه ده د گلو نو چه نسیم ده خندولی
په سرو شونه دود مهبو بی دخند اهاله خوره ده

داتار و نه در باب دی چه په سوز سره ژریوی
او گنه په بیلتا نه کی د گوم سوی ز په نغمه ده

مد هوشی ده بی خودی ده بد مسنتی ده په مهفل کی
که د عشق گرم جوشی می تل تر تل ز په کی پر ته ده

در اسکریپت
سر

د طلامحمد آواز

۱۸۷۱ ر ۱

دوطن ترازه

موذبه افغا نان يو راته گران دی خپل مسکن زموذب
دابنکلی وطن زموذب دابنکلی وطن زموذب

موذبه بلبلان يو دا موگل او دا چمن زموذب
دابنکلی وطن زموذب دابنکلی وطن زموذب

* * *

موذب خپلواک ملت يو حریت او آزادی لرو
ژونداوخپلوا کمی لروژونداوخپلوا کمی لرو

لوپمودی هیرغ موذبئ په سیوری کمی بشادی لرو
ژونداوخپلوا کمی لروژونداوخپلوا کمی لرو

ساتو په سرونو له خزانه دا گلشن زموذب
دابنکلی وطن زموذب دابنکلی وطن زموذب

* * *

هسک زموذبه غرونه په کمی پتی خزانی زموذب
لویی کارنامی زموذب لویی کارنامی زموذب

سوله ورور ولی ده په جهان کمی ترانی زموذب
لویی کارنامی زموذب لویی کارنامی زموذب

جار شه له ملي ناموسه مال دی او که تن زموذب
دابنکلی وطن زموذب دابنکلی وطن زموذب

* * *

موزیک

افتخار

بتو

د طلا

میر اورز

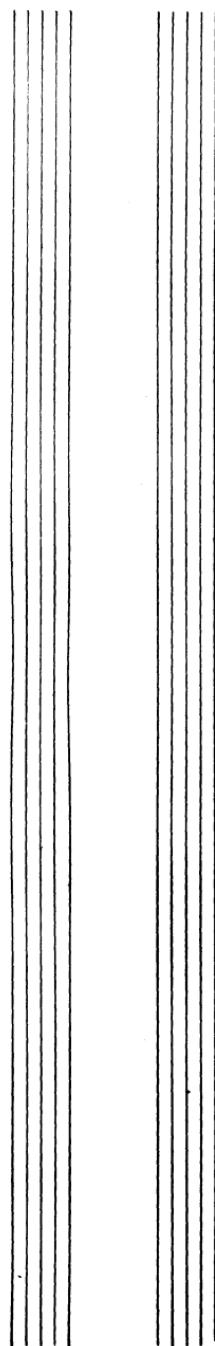
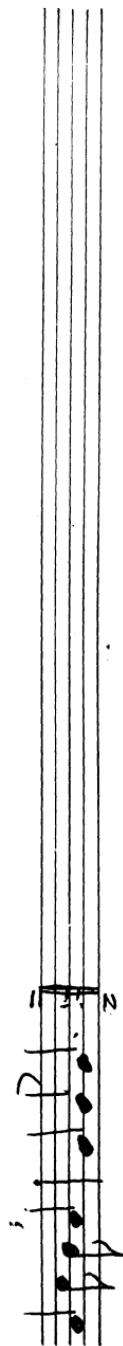
۱۴

۳ ۶

۵

دطلا محمد آواز

۱۷۱۳

غزل

فون چه له و رایه په خندا ده نواوسن دا به خه شی
 زما په ژر به مه عاده نسو اووس دا به خه شی

په انتظار او په وعدو گئی خوشبی نیسی تیر یدی
 خونن وعده ټئی چې رښتیا ده نواوسن دا به خه شی

هنه خو لاره شوه فنا دی غرقو د ګکو ستړ ګو
 چې پهدی او بشکو گئی همداده نواوسن دا به خه شی

د خپلو پېغلو ولولو په زلزلو گئی راغله
 د لته می سیمه په هواده نواوسن دا به خه شی

• • •

۱۵۲۶ ر ۲

د طلا محمد آواز

غزل

چی ئى لە ئازە پە سرگو شوندو خنداخورە شوھ
بىما د مىين زېركى پە كورباندى سودا خورە شوھ

چى ئى غماز تە پە غمزولە ئازە و كىنر نظر
زماد بىئى پە جونگپىي باندى تالا خورە شوھ

لەھرى خوانە ورتە سترگى متىركى شولە دنيا
چە آوازە ئى پە عالم كى دېكلا خورە شوھ

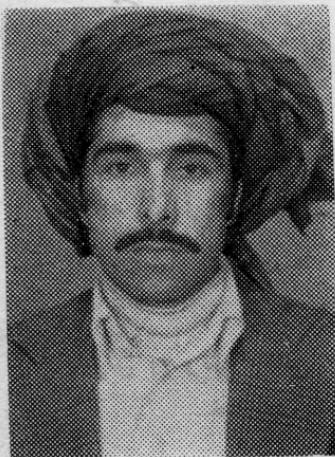
نسيم ئى زلفو سره لوپى او مىستى كولە
پە دغە وخت كى دحسرت لېزە پە ما خورە شوھ

دېتولاندى چى حافظ ورتە پەشىنگە و كىتل
پوهنرى ئاغوندى پىردى پرى دەھوا خورە شوھ

• • •

۲۳۸۲ ر

دخيير محمد خندان آواز

غزل

راشه په خندا صنم عشق کي دی گړېږمه
مسکوه چفا صنم تا پسی ژړېږمه
* * *

شان می د میخون شولوته ولی لیلا نه شوی
حال می د یوز بون شولو ته ولی پخلانه شوی
اور دی لګولی دی زه په کي سوزېږمه
مسکوه چفا صنم تا پسی ژړېږمه
ته زما شیرینه ئی زه دستا فرهاد یمه
ته هم ناز ذینه ئی سستا په دیدن بنا دیمه
لبرهم په ما و کړه زه در نه جارېږمه
مسکوه چفا صنم تا پسی ژړېږمه
ته ګه په خان شمع ئی زه دستا پلنگ یمه
خان به په اور و سوزم متادر ملنگ یمه
دا دی د میخ قول نه در نه بېلېږمه
په کړو چفا صنم تا پسی ژړېږمه

۵۲۵۸۸

د خیر محمد خندان آواز

لو به

راخمه گرانی چه ورشو د گلشن و گپرو سیلونه
پسرلی به وطن راغی بن کی خاندی سره گلو نه

پسرلی به وطن راغی هره خوا جویی میلی دی
خنداده خوشالی ده نوی ن-وی زنداری دی

دیر خوند گپری اتمنونه دی سازونه دی نغمی دی
راخمه چی زه اوته هم سره و گپرو دید نونه

پسرلی به وطن راغی غورپید لی سره گلان دی
د مینی پس نعمو گله شوی واوه بلبلان دی
مهلوته مینان غاره پس غاره بخی رو ان دی
راخمه چی زه هم متا به غاره واچووم لاسونه

پسرلی پس وطن راغی شه لسه ما سره پختلاته
راخمه په مینه مینه خنگ ته راشه په خندا ته
رنخور زه شرفیاریسم و گپریه ما سره وفا تسه
مین یمه پرتا را گپریه د مینی د گچ جامونه
پسرلی په وطن راغی بن کی خاندی سره گلو نه

داسدالله آواز

۶۷۶۲ ر

سر و کی

د نجلی و نه د چند رو د تورو ز لفونه ئى بير يو بوی راخینه
كېرەو زەشوه

كور دی پەشىو و نو كىپت دى

لاسونه جىڭ كېرە دشىو و نو پە سرو نه
د يىدن پە مېنە سپۇرمى خوند كېرى

چى پەوازە مخ باندى و شمارى خالونە

زمَا دزىرە باغچى و چەپىرى

تاددى يىدن او بوته واچول بىندونە

ئوتقى قوتقى زەپە را توول كرم

پە تا خوارە لاسونە نەر اتو لۇومە

(۱۹۰)

۵۲۵۹۶

داسد الله آواز
در حُلْمَشَّا رُسْرُ

غزل

دزده ارزومی شوه په نوی تمنا بد له
چی په هوا کنی تغیر راغنی شوه فضا بد له

دنوی سکال دنوبهار دهر کلی دهاره
دیار په شپنله و کنی بشکاره شوله بوسکا بد له

اوی خویخ تیردی نواختردی مبارک شه آشنا
په غرو لو سترگو و گوره د فیا بد له

بوتنی له خاورونه تو کنیوی گل له بو تو خنی
پردو نه او خنی مستوری ده تقاضا بد له

دژ و ند مرود نوی آهنگ نوی مقام غیروی
چی خدمتگاره په نغمه کنی شوه نوا بد له

۲۰۱۳۰۶

داسدالله آواز

دغرو سرکی

د محبوبی په باخ کښی جوری ننداری دی
گل پری شکوی منگولی ئى مری دی

د مساپر ودلی راغلی
په درواز وورته ولاپی معشووقی دی

نن ئى دولی منگی په سردی
دا کا غذی شوندی ئى گوره خنگه مری دی

انگرپیو د کی لیچی خوند کپری
د محبوبی لیچی بانگرپیونی درنې دی

دغازی جان غوشی په سه زی
د محبوبی خماری سترگی مری لمبی دی

داسد الله آواز

۲۵۱۹۷۱

سروکی

د تورور بل میخی ته سه ذیسه لاسونه

چیزه دی شمار گرم دانهای زنی خا لو نه

په مادی خان دانځر ګل کړ

بوی دی راځی ګل دی په ستر ګو نه و ینمه

مین دی گرم خوله دی رانه ګړه

خدای دی په داسی یاری اور ولگو ینه

داسد الله آواز

۲۱۷۰۶

سر وکی

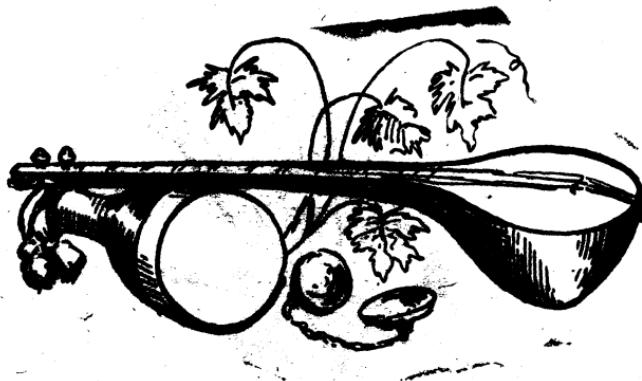
جلکی رو انه ده سپری او بدر او رینه
داتور پیشکنی نئی منله بیر شمال و هینه

• • •
ولاره مه را پسی او سه

کهد دیدن نصیب می و شی در به شمه

زخمی زخمی یم جور به نه شم
خوچه را انکری د سر کوشونه و سرو نه

دیدن به سهینه سپو بسی خوند گبری
چه به وا ره میخ نی و شعیری خالونه

غزل

باغ وی د گلنو به کنی ناست وی زه او ته

گل وی غور پدلی ها ندی ملاست وی زه او ته

زیره ز عفرانی شوی یا گلگونه معطره

لاس تر لاس نیولی سره زغاست وی زه او ته

مهینه خوله دی را گپری بیما سی هم در خشخه غوبینتی

نور خواستونه نه وی خود اخواست وی زه او ته

تل بی درد او غم وی دزره کاست او مهر مینه

تل په داد نیادا کم او کامیت وی زه او ته

داسد الله آواز

قرارانه

را اخی په سینه د وحدت ور گپو لا سونه په وطن و کرو گلو نه

دا گران وطن به آباد بیوی بیدار شی عزل مو
په ځوانو! میتو به جور بیوی دید او هی عزل مو

دوخت نعمو را اوری ذوي پیغامونه په وطن و کرو گلو نه

را اخیء په کار او حر کت جور بیوی وطن

په ټینګ کایمان او صداقت جور بیوی وطن

شی به ګلک عزم به ترسره امید و نه په وطن و کرو گلو نه

شرفیار وائی ای ملکرو عمل به کار دی

لا رو وخت تیرشود خبرو عمل په کار دی

را اشیء عمل میدان کی و اخلي قد منه په وطن و کرو گلو نه

داسد الله آواز

۲۴۵۸ ر

ترانه

افتخار چه به تول عمرد افغان دی
چه له سراو ماله تیر پری زور او خوان دی

په راتلوئی چه وطن زمو نیو ودان دی
پر عظمت نی لورزمو نیز ملي نیبان دی
لوی نعمت زمو نیو په برخه داز مان دی
داغفان دلوئی پېکلی ارمغان دی
داز مو نیو دز په قوت دی داز مو نیشان او شو گت دی
داز مو نیو جمهوریت دی داز زم - نیو جمهوریت دی

چی پری زرو نه په هروخت کی تازه کیږی
گران وطن چی پری زمو نیو و دا نیو
چی مو هیلی پری مودام ترمهه کیږی
چی دهرا افغان ارمان پری پوره کیږی
چی ګار وان دهیلو سرته پری رمهه
چی جذ به پری دحق زره کی را پهار بیو
داز مو پدز په راحت دی دا مو نیبند غیرت دی
داز مو نیو جمهوریت دی داز مو نیو جمهوریت دی

داسد الله آواز

۲۴۳۹۵

دنار نج گل

گل د نار نج دنگرها ردغا بدی ها رشو

فصل د بهار شو فصل د بهار شو

بیما د نار نج گلان غور یسری

پسری د ماغونه تازه کیوی

په تور او ر بی د گل د نجور کتا رشو

فصل د بهار شو فصل د بهار شو

د پس سر ل سی و برمی چلی سری

وطن پس مینه ا بادی دری

بز گره پاخی چه او سن وخت د کار او با رشو

فصل د بهار شو فصل د بهار شو

وینی شوی میستی په رکو کی

احساس ر او ین شولو په زرو کی

غرو الله لر او هرو طن گل او گلزار شو

فصل د بهار شو فصل د بهار شو

۱۴۲۳۸۹

در حیم مهربیار آواز

لو به

د گلو خا نگو نه گلو نه شکو و مه
 امیل تری جور و ومه جانان می رارو ان دی
 په ما را غلی نن بهار دی
 په خوشالی وطن گلزار دی

په دیره مینه ده هر گل سلام کوو مه
 امیل تری جور و ومه جانان می رارو ان دی

• • •

زه دلیلاد باع باغو ان بیم
 مهن په گل او گلستان بیم

په سرو گلano سکنی شهی سیا کوو مه
 امیل تری جور و ومه جانان می رارو ان دی

در حیم غفاری آواز

غزل

هر نگار چی بی وفاوی نگار نه دی
په گلزار کی چی گل نه وی گلزار نه دی

که روز گار دی په جهان کی عاشقی ده
ددی نور عالم روز گار خه روز گار نه دی

دخپل یار و صال دخداي په داد مو نده شی
دغه گار می دهی چا په اختیار نه دی

هه رحمن با ندی منت د معشوقو دی
دبی حسنو معشوقو منت با و نه دی

د عبد الرحمن اور آواز

۱۷۸۲ء

لو به

ڙاپی نازولی پهخانی داوېشکو سلغلاری تو یوینه ڙاپی
ستره کی ٺو بیا په ڙرا سری دی

اوېشکی ٺو میری به مخ خوری دی

په او سیلو می دزرہ مېنہ ور انوینه ڙاپی
لام ٺو دی زنی ته ٺیو لی

گلابی رنگ ٺو تشبیه لی
و پی سلگی دمایوسیء راته و هنیه ڙاپی

۱۸۳۰ ر

دز رخانگی آواز

سرو کمی

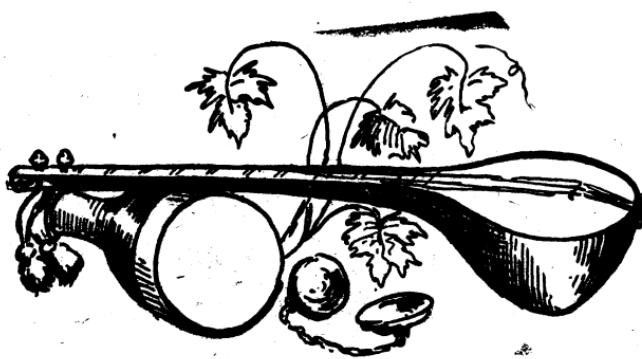
اوسم به لامیوزن ور گاه ووم خوله به شندمه
چن گوته می و لو یده کوهی ته

عالله مینه مینه نشته

سودا گری ده یوتربله ئى خرخوینه

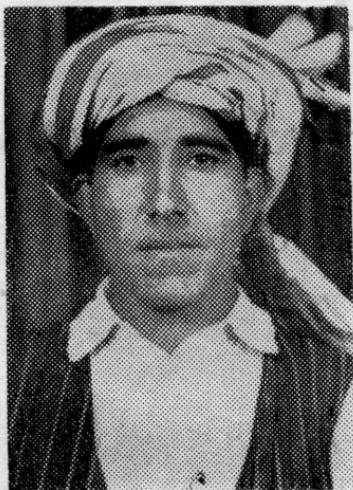
لە مین نەپورى يارى مكزە

يا بەباران وي يا بەتوىراغلى وينه

دھکیم نور آواز

۵۱۳ ۹۷

سروکی

را شه چهو گپودید نونه
و پی نند اني لري وطن دی
سبا به باروي گارو انونه
و پی نندا ني ور وستي ديدن دی

دمهني بنگدي ما تدر اگريل
په ليونتوب زما خبر شول عالمونه
يا بددي خيني گمر بنده گپم
يا بدز ما په دينو و هي خالونه
افسوس افسوس ار مان دی ياره
چه زما ستا په منځ کي و دريدل غرو نه

* * *

۱۲۱۳ ر ۳

دمسحور جمال آواز

دوطن ترانه

ای هیواده داغفان خو په هیواده
ز مو نبپته ز مو نب عزته تل آزاد او سی آزاده

ستاله هری تپیری لا ندی عظم تو نه و یده شوی
ستا دخاو ری په مینه کشی بی تار بخونه و یده شوی
کله مت رگی و یدی شوی کله ز رو نه و یده شوی
او س دی و ینو په هر گوت کشی عظم تو نه بیدار بیری
ای هیواده داغفان خو په هیواده

تا ری بخونه بیدار بیری	و حد تو نه بیدار بیری
سره بیو شی و طنو الو	و ختر و ان دی ندو در بیری
ملاوی و تپی در جار شم	دغه شا پی آ با د بیری
دانسان ز حمت او کارت ه	آ سما نونه بینکت ه گپیری
او س دی و ینو په هر گوت کشی	عظم تو نه بیدار بیری
تار بخونه بیدار بیوی	و حد تو نه بیدار بیری

ای هیواده داغفان خو په هیواده

مو نب ره تول یوسره ور و نه دا وطن زمو نب ره کور دی
ز ره مو دل ک دده په مینه سر مو دل ک دده په شور دی
هم مو پل ار دی هم مو مور دی هم مو کور دی هم مو گور دی
او س دی و ینو په هر گوت کی عظم تو نه بیدار بیری
ای هیواده داغفان خو په هیواده

د شهر وان آواز

۱۹۲۵۸

غزل

لا په نن بیا د حرم پر یواره زیبا نگاره

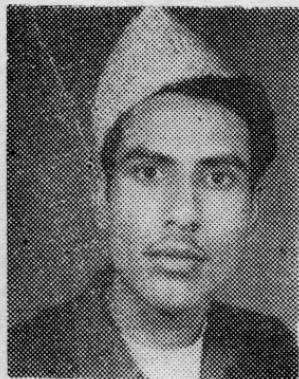
زیه می په اور د هجران جل او بل شو
بیلتون نی ماته بی وخته اجل شو
زم د عمو رو نوله غمہ بیماره
زیبا نگاره زیبا نگاره

را شه په ستر گو می گی بوده قدم زه دی ملوک ته بد ری د حرم
خلأص می که نور ددی غم له ناتاره زیبا نگاره زیبا نگاره

خی می له سقر گونه او بنکی مودام ژوند می قیر بیری په دامی نا کام
و ینی می خا خی د زره له پرها ره زیبا نگاره زیبا نگاره

۲۰۲۳۸۲

داسمه عیل آواز

غزل

ستره گی می خو پیروی خو پند پیروی نه
ستا په خم کی پتی دی غپ پیروی نه
او پنکی می شوی د نه په ستر گو ستر گو کی
داخولوی در یاب دی چی و چیزی نه
ته چی په شالاری زهدی پر یسند
هر خه به می هیرشی دا هیر پیروی نه
نه به و رته بیا زه په چر گه ور خم
خیر دی حاج تمنه په دی خه کیزی نه

* * *

دفضل غنى آواز

۳۹۱۳۹۷

لو به

په گور او گلی کي رسوا شومه جا نازه
مرمه بي لقا نه
صنم تمه مسکوه گيلی قصی لاما نه
مرمه بي لقا نه

* * *

خلک خبر شو لا خبر ييرى پسى
 مجرم د مينى شو مه
جرگه د غير غماز جو بيرى پسى
 مجرم د مينى شو مه
د بل په فكر کي گناه شوي لها نه
 مرمه بي لقا نه
صنم رقيب خنى دا ريرمه زه
چه خان جدا نه گپري ته
ليلاز د تا پسى زو ريرمه زه
چه خان جدا نه گپري ته
گپلەمى نەشى پە دنیا کي نور لە چا نه
 مرمه بي لقا نه

* * *

لەخانە زيات زپەمى خەمگىن دى پە تا
فضل غنى ما ستر مىن دى پە تا
چە خوڭ ازاردى نە كا
الله دى خير گپرى عاشقى كى پە ما گرانە
 مرمه بي لقا نه

۱۷۲۷

دفضل غنى آواز

غزل

ستور و دآسمان می دجانان دیدن کولو
نیمه شپه کراره دیار بخ می خلید لو

بشکلی نسیم پورته گرفتاقاب می دلیلاً دمغ
 سپینه دسپویر می رنا شوه پورته داشناد مخ
 زره می ورته مینی په گوگل کنی پارولو
 نیمه شپه کراره دیار بخ می خلید لو

راغلی پتنگا نودای بخ دمعبو با لره
 ستوري پهزا ریوسرشو متراگی دسبالره
 راوی بلبلانو ورته سری غونچه دگلو
 ستورو دآسمان می دجانان دیدن کولو

زلفی زرزری دماه جمیعنی پیچ و خم شولی
 ستراگی خماری می دجانان رقم رقم شولی
 داو پده غونچه و چه ماستر غزل لیکلو
 ستورو دآسمان می دجانان دیدن کولو

۱۳۰

در حیم غمزده آواز

د عشق لیونی

عشق لیونی کرم بکلی می جاناندی
 گرخم لیونو سره خیری می گریوان دی

هرب خواته گورمه ولاپر قییان دی
 خوارو زار لهدوی نه و اوه عاشقان دی
 و که مه خده چاره سخت زما گذران دی
 گرخم لیونو سره خیری می گریوان دی

و وتم ودانی نه گرخمه پهشا ره
 خود دلیو نوسره زه شومه همغاره
 اوں می لنه نا گامه سره بہا بان دی
 گرخم لیونو سره خیری می گریوان دی

زره کی چی را یادستا هفته تور چشمان شی
 یاخوری په مخ زلفی یا مر کی لیبان شی
 دوب په تصور کی هیرانه جهان دی
 گرخم ایونو سره خیری می گریوان دی
 نشته په خو بانو کی داسی بل دلبرد چا
 نه وینم دنیا کی زهد اسی بل بشر دچا
 و ائی غمزده رحیم سرمی تری قربان دی
 گرخم لهو تو سره خیری می گریوان دی

۱۳۱۰ ر ۱

در حیم غمزده آواز

ستر گودجا نان کشی ز ما بشکلی جها نونه دی
و ادی خله دنیا زه و پیستا ددنیا نه یمه

* * * * *

گوره دفیر کچکول کی تاج دسکند ردی پروت
زه بیم دستیها نو دشوابانو گد ا نه یمه

* * * * *

زه نی په غرو ردرنه دمیبی په نوم غوارمه
زه سلنجک هی نیا زه ستادویر واو یلانه یمه

* * * * *

هغه مسستی غوازم چه نی مرگک نه شی وژ ای
زه دی د غم-و نو دیگا آو سبا نه یمه

* * * * *

یودسپو بسی خاشکی ماله تیکتهدجا نان را
زه بیم دخو بو نو د لا لو نو گدا نه یمه

دسارا خلاند آو از

سروکی

ورو ، ورو سارو انه او د خیال کجاوی
ورو ، ورو سارو انه او د لری لاری

* * *

جا نانه راشه چه پیغلا شو
دنیا فانی ده مرگی شته جدا به شونه
ورو ، ورو سارو انه او د خیال کجاوی
ورو ، ورو سارو انه او د لری لاری
ولی د لکیره ولای یاره
دلگیره زهیم چه دپلار له کوره محمده
ورو ، ورو سارو انه او د خیال کجاوی
ورو ، ورو سارو انه او د لری لاری

۵ ۲۲۳۴ ر

د مسجدی آواز

غزل

افسوس افسوس زما په حال چی سی ارمان پاتی شو
 لکه دگل په شان تازک مخ د جانان پاتی شو

* * *

د حنکدن اخر سلگی هدی تر ما را شه یاره
 دادواهه سترگی می نیولی ستا دیدن دپاره

در قیبا نو په لمسون شولی لهما کناره
 په اخرت کی ز مالام ستا په گریوان پاتی شو
 د جنازی کت ته می چغی کپه چی لاری اشنا
 سهار دوخته می په قبر را ته و کپه دعا

زما په شناخته با ندی و گره دز رگی تسلی
 ز ماد قبر خاوری تاله یون بیان پاتی شو

د ستاد سترگو په گوای زرگی زما شو قلم
 له سترگو او بنکی تو يوم لکه باران دم په دم

که راله را کپری دوائی دسر و لبایا نو ملهم
 له مسجدی گخنی اخرد غه جهان پاتی شو

د مسجدی آواز

سر و کی

جنگی دلی د ای لاری ای و پری لیلو ما ز دیگر دینه
منگی را او خله ز ر شه بر گودرته خو نه ما ز دیگردی

• • •

او ل می فکر در ته نه و
او س دز ره ستی کبیری در پسی دینه

تیکری ئی تور په مخ راخو ر کبر
لکه سپو پمی په و ریخ کی د و به د و به خیمه

چی ما ز دیگر پری بنه بنکار پیری
هغی جلی ته مور منگی نه و ر گوینه

رباب زما په لاس کی را اکره
زه می دخپلی خوانی ویر په کی گوو مه

• • •

۳۱۸۸۵

د گل خانگی آواز

سر و کی

د چار چا پیر په کلی بلن شومشا لو نه جا نه گله شال می رو بیان دی

تیک می په ور بل و هی تا لونه

گوره چهوار دی خطانه شی

د گلو خا نگه دی په سر و لاره یمه

یو خلی بیا پهدی لار را شه

چه به ما و رانه د فیا بیا و دانه شینه

۳۱۸۷۰

دخان تحصیل آواز

لو به

دلیو نو په شا نی زه لیونی شوم در پسی
جا نانه مرم در پسی جانا نه مرم در پسی

* * *

دلیونو غوندی بد حال گرشم دیدن پسی ایوال
سر دی را پو رته کپه په خیال
له متر گو او بشکی تو بیو و مهدم پهدم در پسی
جا نانه مرم در پسی

زمالة متر گوشی رو دونه چاته بشکاره کپمه حالونه
هیچوک می نه اوری هرضونه

دننه زره کی ز حمتوونه تیروم در پسی جانا نه مرم در پسی

ز حمت په ما با ندی تیر ببری و از می خطار نگه می ز په ببری
زره می لانا نه نه صبر ببری

لکه ما شوم دنا پوهی عساکری عقدهم در پسی جانا نه مرم در پسی

۱۶۱۱ ره

د آغام محمد آواز

بابو لالی

نجلی په مینه دی شفتا لو دی دا یو شفتا لو را کړه

نجلی در نجور سپری دارو دی

* * *

تردی نجلی مکاره بله نشته

درودله هغې غارې لستونې بنوروی لاس په کې نشته

ترپان لا ندی می خالی جورولي

دا پان را با ندی رنګ شوز ما ولاری ئی خونی وراني کېلی

د چیمت کم دس می غاړه سو لوینه

ماته شین کیا و یز ر او په سره کې می غماز تل خورو پنه

* * *

د شرین آواز

۸۱۳۹۷

سروکی

تور ور بله ئى و لو نه و لو نه خى ينه د گلو لو گو ينه د گلو

د بام په سر ولا پى جلى مر گى دى هير دى په ور بله و هي لا سونه

ه رو خت په تور و ستر گوز ارى نن خو په سپي ينه خولى نې و خان ده په موي ينه

مېن سر تور ولا پى دى ليلا په سپي ينه خوله خند او رتە گوي ينه

دشیرین آواز

۹۱۵۸۸

سروگی

ستره کی تور و ینه خان جو پو و ینه لیلادیار دیدن ته ځیونه

په سره مالو ګکی گناه نه شته

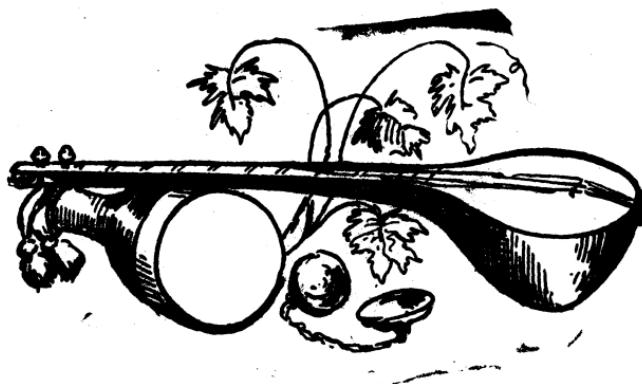
گناه جلکی کی ده چه رنگه پنکه ځیونه

دا مخامیخ نا متی دی مه کړه

ستاد چار گل غمی می ستړ ګی پېړ کو ینه

کهد پدن کپری بی په راو ګړه

د نیجونو جمهود ګود رغاري ته ځیونه

د شیرین آواز

۸۱۵۳۴

سر و کی

سری شونه‌ی توری متر گی هسکه غاره

لیلاً گودرتله لاره لیلا

* * *

سترنگی دی داسی بنا مستهدی لکه ببری توری غوچی نیوابی دینه

د جلکی و نه د ببری ده ورکو و نه کپول د ببری لاندی خو بو نه

خاونده بیا دی مازدیگر کپو جلکی دخیال منگی په لپوہ کوینه

خدایه په خه طبیب می سرشو رنخور می زرده ارو دسترنگورا کوینه

دندنی آواز

۱۲۸۵

ترانه

داوطن دا پکلای زیبا وطن دا وطن زما وطن دامید با با وطن
دارا باندی گراندی د افغانستان دی

* * *

ستا بلخ و بخندی او دا دبست هرم و عظمت چی دی
لورشان او شو گت چی دی

ستازا بل کا بل او د پا سیر د اسر او چت چی دی
لورشان او شو گت چی دی

ستاتیخا رستان د اتلانولوی قوتچی دی

لورشان او شوکتچی دی

د ام البلاد د نهضتو نو د جهان دی د افغانستان دی

* * *

داخاوله تا تو بی د غاز یا نو د غور یا نو دی فخر د سور یا نو دی

دلته خزید لی عالی د ورد لود یا نو دی فخر د سور یا نو دی

دلته پیدائی لور پیرغ د غز نو یا نو دی فخر د سور یا نو دی

بیت نیکه فولاد کرو پردی بیل بیل ٹناخوان دی

د افغانستان دی

* * *

گرانه افغانستانا نه خه ملت چه د افغان یو تول در نه قربان یو

نر او بشی واره ستاد شمعی هنگان یو تول در نه قربان یو

بیا ستا ترقیء ته مو قی شوی ز و را او خوان یو تول در نه قربان یو

دیره ترقی دی د سیلاب دزره ارمان دی د افغانستان دی

دمددی آواز

۱۵۹۴

سر و کی

باغ دی یم با غوانه الله با غ تو تیا نواوت که سبا خم له خیالی با غه لیا لو

باغ دی یم با غوانه

• • •

گلاب نر گس نه پوخاری کپری

مادا شنا په میخکنی دوا ره و لید نه

گل دی چهرا کر په خند اشوی

زه دی له گله په خند اخوشحاله یم

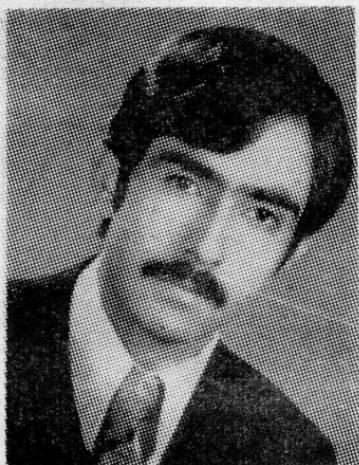
پامس په کمره ولا ره گله

نصیہ ب د چائی او به زه در خیجو و مه

د عزیز آواز

۱۳۱۲ ر

راخه محبوبی شال دی را و اخمه چه دگلو سیل ته خونه

* * *

په زړه می نوی انديښنۍ دی راخه
د بېلتازه بدی کانې دی راخه

راخه محبوبی دعا شقی په لار کی پوردي کپاونه راخه

* * *

غم می دخانه سره مل دی را خه

ز لگی می و پی تورو ر بل دی را خه

را خه محبو بی دیرمی یاد یبوی ستا دز لفو خنچیرو نه را خه

د خوپی سینی لیو نی یم را خه

د میتا لسه مره مپیلنی یم را خه

را خه محبو بی گه را په خوله کبری دسر کوشونه و مرونه را خه

ته چه له نازه په خنداشوی را خه

دژون دون شپی ته می رننا شوی را خه

را خه محبو بی غم یا رتدور کیه دخپل و صل شرتو نه را خه

دجمیلی آواز

۱۷۷۱

لوبه

روح بی لہ قنہ کشوی هنگہ ز بیا صنم
خه کوی په ما صنم اور رالگوی

• • •

ما ویل سفته عاشقی بدھوی اسانہ چہ ور حملہ می کرلہ اور تہ ناگمانہ
هلتہ می جو پہ شوہ دغم خونہ دادا نہ نن لی لہ خانہ جلا کپڑی یم رپتھا صنم

خه کوی په ما صنم اور رالگوی

چہ گل گلاب تدو گور مزراہ می نری بی و ساتھ هلتہ را پہ یاد ھنگہ غمی شی
چہ نا ارامہ شمہ هلتہ می ز گیر وی شی په ما ئی و خندول خلک شا او خوا صنم

خه کوی په ما صنم اور رالگوی

• • •

۱۷۸۲ ر

دجمیلی آواز

سر و کی

په بلی گرخم لیونی لاری هارمه آشنا به و گو رمه

* * *

ز په می په خپله یار ته ور گپ مینی مجبور گپم او س ز اری ور ته گوو مه

به لاری چم توله ز نگپدم له خوبه نه یم دیا رغم می ز نگو پنه

خرا غ ته گورم را په یاد شی خواه چی خند اته جوروم ژرا راخینه

دمکیش پران آواز

۱۳۳۸ ر. ۱

غزل

ر نگ شوز پر تر زر زما او بکی در و گو هرز ما
کبر کا دل بر ز ما نه اخلي خبر ز ما

صبر می دز ره نه خی نور می دلیمه نه خی
ولی بیاله خنگ نه خی دا بشکلی دل بر ز ما

هر چه راته تا ویل زما میل
بی له میحبته بیل هیچ نه شنه هنر ز ما

ژارم معزالله همیش گرم ژرا او آه همیش
غوارم خپل دلخواه همیش نه را خی تراورز ما

(۴۴۷)

۳۵۱۲۱۷

دایوب آواز

سرو گی

ما نو گلی با ران و ربوی مستی قلندری کار و ان بار بیوی

* * *

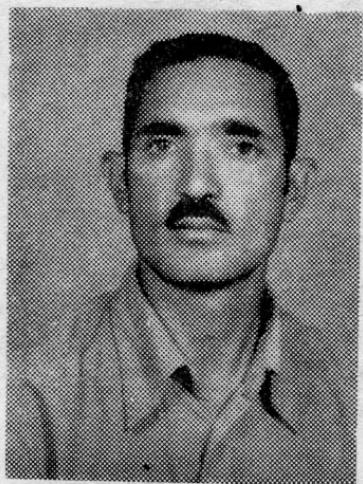
ستاد گیلاس په شان غپی ده ز ما شپی به دستا کله خوبنه شینه

د نجلی سرو منگو او و موه ر به تالا کپی د نکریزود کا نونه

دغازی محمد آواز

۱۳۱۹ ر

غزل

لاره به دژ و نداد او ره خنگ ساتم پت به د عشق را لکه پتنگ ساتم
 داصحنه که پیره هم خوینه ده سترگی به می سما سره په جنگ ساتم
 خوچه لو نگین دی په مینه زانگی زه په مات کچکول کښی به لو نگ ساتم

ستاله شوخو ستر گوفته گرو ذه
 زه کمین به خنگه نام و زنگ ساتم

* * *

۱۷۹۳

دنبی هنر مل آواز

غزل

په و چو شونه وا یبنی جام به خه وی ساقی ددی نشی انجام به خه وی؟

ورخ خو سی تیره شوه د هجر په غم یم په سودا کی چی ما بنام به خه وی؟

یار چی چفا کری نو فا به زه کرم لهدینه بل بنه انتقام به خه وی؟

خیر که بد نام شومه دمینی په کار دیوبی نامه ز لمی نام به خه وی؟

ما ته خوز لفی د جانان بشکار یدی

هیچ خبر نه و ومه چه دام به خه وی؟

حلا سر

دنبی هنرمن آواز

غزل

ساقی ذن بیا ممتاز میخانی ته در گم

ستاد شرا بو پیمانی ته در گم

که په یوه پیا له بی خوده نه شوم

ستاد چامونو سلسای ته در گم

شمع دی ستا په محفل بهله وی تل

زه خوا پرورد پرو انى ته در گم

چه ب نظر پری دجانان شی دفع

زه داد خپل سرنذر انى ته در گم

چه د جانان دز لفو بوی وی په کی

زه هعد دام هغی دانی ته در گم

۳۰۲۰۳۹

دبیلتون آواز

لوبه

دمازد پگراو بوته‌خن مسنه‌خالداره
په نجیو نو کی سرداره خیا لی پیزو ان ئی رنگ دی

منگی پهولی قدم اخلى شاته گوری
گلا بی حسن ئی ساتلی دی په میوری
نری نری ده‌سرلی باران پری او روی
دیدن به ئی وکرم شون خالی ده و فاداره

پیزو ان می‌رنگ دی ستاله غمه ز ما یاره
خای می جور کری په‌هالنگ دستا دهاره
په دروازه کی بم ولاړه ترسها ره
داخه یاری ده‌چه‌ته خوب کری زه‌بیداره

راخه بی غمه ترغوتی خواهی می‌چا پیرشه
که دیدن غواری تله خپله سره تیرشه
که دروغ وائی در ومه درو مه له‌ماتیرشه
گوره منصوره و لی نه‌تبنتی له‌داره

په آشنا ئی کی ته‌نگ ولار بھانی جان دی
په سادی کپری ولی داسی بد گمان دی
خوک چه تو به له یاری باسی نونادان دی
د بینی سوز می معاویه‌یوی له گفتاره

دھیگل آواز

۳۱۹۰۲

غزل

کله به راشی په پو بنهنه د بیمار یاره
 عمر می تیرشو تمامی په انتظار یاره

سحر سیا و ما په خوب دیار جمال ولید
 خوطا لم چرگ که خپل آواز کرم را بیدار یاره

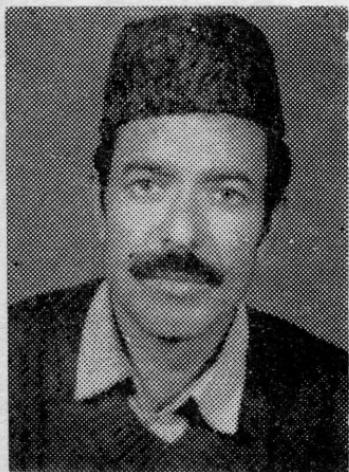
دا نوشته ده دازل چانه گیله نه کووم
 زما په پرخه به ئی لیکلی وی آزار یاره

سر په سودا عمر تمام زهملی گ جان کر خمده
 عشق دمما په درد او غم کرم گرفتار یاره

* * *

- ۶۲۱۷۶ -

دەمەمەد عشمان آواز

غزل

را غله دارو با په گلشن میل دهري یو گل کوي
 زهئى كرم بیمار او س به نو گاه رغول کوي
 وى و يى پەژىيە چە شربت دوصال در به كرم
 و رشهاي رېباره دارېتىيا كەغولول کوي
 مخى دى ديار و ايد پەخان پوهنه شوم بى خوده شوم
 ئىزىز دەلمىبە دەحسن دەنسى سىزلى گوي
 زەمخونە يوطرف تە مخى دىا ر بل طرف
 ستر گو كى خەجر لرى او زىرو نە غوشول گوي
 خلکە داسى مخ باندى شىدا زەملەنگچان يە
 گل قرینە شەرمىرى مخ پە بازۇپە قول گوي

غزل

زهده‌ی غمونه به خندا تیر و م
تر خو به عمر بی لتا تیر و م

دلبره ستاد احترام به خاطر
زه متونه د هرچا تیر و م

په یو نظردی رانه زره وری دی
او منشی او ورخی په سودا تیر و م

غزل

چی می تن ملکت د تختن شوز ما لاله
 دا ایرگنهم دستماله خط او خاله
 زه به درسته مشپه ژرا لکه شبنم کرم
 خا نده ته د گل په خیر تازه خوشاله
 گله کله به ئى بخ چهري شرگند کړه
 که دی خوره یا پریدی د بخ سیا له
 ژرزوال دستاد بخ له شرمه و خوري
 لمړمه و برمی چی و رمهږي تر کماله
 که منصف ئی دا نصاف په تله تول کا
 قېل قال د حمید ګم نه دی تر حاله

۴۱۰۵۶

دخوشخوی آواز

غزل

زه دی و سوم پس هجران نه را خی که نه را خی
لو زند په او پنکو می گریوان ته را خی که نه را خی

* * *

زه دی زار شم ناز نه نی سودائی کرم دستامی نی
او س را خه که حال می وینی در په در خوار و حیران
ته را خی که نه را خی

هر ساعت یم سقا په ته فریا دونه کرم له غمه
و لی نه را خی همد مه ستاله ستر گونه قربان
ته را خی که نه را خی

د تسل در فسح طبیبه د نابناد زرگی حبیبه
مه شر میوره له رقیبه خو به یم ستاهه ار مان
ته را خی که نه را خی

* * *

۳۰۲۳۱۹

د گل رسول آواز

مرو کی

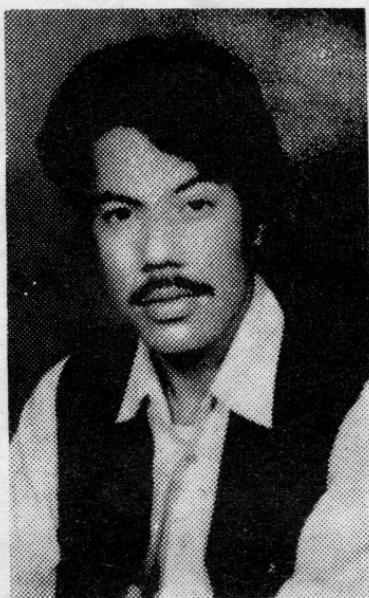
کودرته درو می توری متراگی مره لاسونه
برگی دی هیردی په ور بل وھی لاسونه

تە خود لوپو غرو چەنیيە ئى
عا شقان تېرى ور كوه ابود يە نونه
گور تە خە پرو امى نىشته
دا خە دستور دى چى په ورو بىدى قد بىونه
گودر خو گلابى تە نىزىدى دى
دا كېرچە خى دې ناھ او بە را اوپىنه

• • •

دشاھولی آواز

۶ ر ۲۶ ۷۲

غزل

مئا چو په کېجلو مترگی تو ردی
ون دی ارادی جوری بیا نوردی

ما چو کومی مترگی وی لید لی ستا
هغه مترگی نوری دی دا نوری دی
يا خودی په لپو لپو خکلی دی
يادی مترگی هسی شراب خوری دی
ون په میکله کی ما قی نشته دی
خکه پیمانی واوه نسکو روی دی
يا خوپه میحفل کی شمعه نشته دی
يا شمسه ! زما مترگی شبکو روی دی

دشاھ ولی آواز

غزل

زلفی کرہ خوری چه د تو بی په زرہ تیارہ کا
شوخی دی ککی کرہ چہ می دوا په ککنی زرہ کا

نده د اڑ را دی د ریبنتها و چہ سپر لی دی
گل ته خودی گوره دو ربل د پاسه شه کا

دیرز رو نه تیرو تی ستا په ستر گو غلچکو دی
خنگه دما شوم غوندی ساده ساده کاته کا

زه هبنته نو ستر گو ته ناز بین زرہ ور کو مه
گورم چه ناز بینه پنخته ور سره شه کا

وخت د پس لی دی هر هر شی را غی دھاندی
او س به خمزہ و اره د د ی دن و بی ما ره کا

دشاوولي آواز

۱۴۲۶۳

غزل

ستره گئي دير او ارومنشه مي لاپو ره نهد
 اور مي په زره بل دير خووتلي تري لمبه نهد

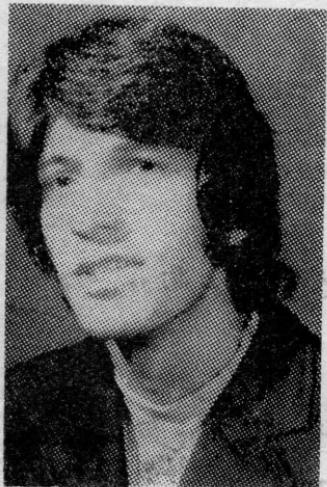
زه چي هتا په مينه کي نن سوي ليوني يمه
 ته چي بي پر وانه گلني دا خبر هبند نه ده
 هسي مي خپه گپري چه تهرا اشي تبرى پاتى شم
 داد عمر تنه دده ساعت نه دى لحظه نه ده

مع دير ا بشکاره گپرو بيا ديز لفی پری خوری گپرلی
 سیو ری ته حا جتنشته مهر دی لاغر مه نهد

داحمد شاه حسن آواز

۳۵۲۶۰۱

غزل

په غرور غوکی غورید لی د بهار گلو نه
 غونچی شونچی به تولومد لاله زار گلو نه
 ز لمیا نو بیا پری بشکلی کپری د پکری یو و لونه
 پیغلاوه ز لفو کی تو مبلی د سینگار گلو نه
 په داما نو کی و رتدز رکی اتنونه کوی
 بورا په بن کی بشکل اوی په هرسهار گلو نه
 د سرد رو قسمیم د ذوی ژو نه پیغام راوی
 په کانو بو تو کی غوری یوی وار په وار گلو نه
 هر سپا ئی پری ملغاری د مشینه ور یزی
 د سله! بیا شود بلبل د غاری هار گلو نه

د احمد شاه حسن آواز

د هنر پیغله

سازد محیت را ته خرد بری نن
پیغله دهنر را ته نشیوری نن

بو نظر می ستاد من بنا یست ولید
یوجهان رفاه رما وری بری نن

تشی چی تصور ستاد بشری و کرم
تول جهان می خیال کی نه خا بری نن

خوب کی می او پشکنی سترگی ولید ی
خا خکنی دم اتم پر ما خشیوری نن

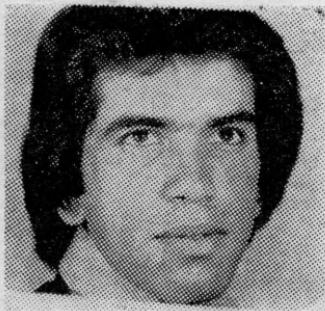
پنکل می کری خودی سری خندنی شوندی
زره می اور دمه نی کی سو بزی نن

وی کتل په ناز را ته بیولا ندی
لخکه می انگزی په ستر گو کیری نن

مرگ او ژوند (فتا) را ته چنون پنکاری
خیال چی د لهلی را ته همراهی نن

داحمدولید آواز

۳۲۶۷۳

غزل رفعت سر

اشنا روح می حصار دی تهر اخی که نهر اخی
بس ستا په انتظار دی تهر اخی که نهر اخی
یار انویها ای نوش کپری زه بیم ستا په تمہ پاتی
په خنگ کی یار دیار دی تهر اخی که نهر اخی

یوخل بیادر ته و ایمه دخوب زرگی ارامه
بنین دی نا گرار دی تهر اخی که نهر اخی

د پیغلى هما آواز

۵۲۶۷

نوی ترانه

را او ره ماقی را او ره د شر ا ب رو پیغما نه نوی

چنگ ک نوی ر باب نوی د مینی سیخانه نوی

نوی بلبل راغلی بشکلی باع ته له نغمه سره

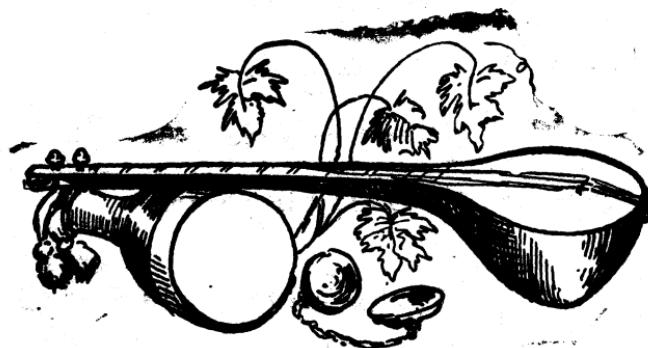
نوی شو آواز او نوی ساز او ترانه نوی

ر اغلل بشکلی باع ته بلبلان په خوشحالی سره

رسی او من غو و نوته د نوی ژو ند نغمه نوی

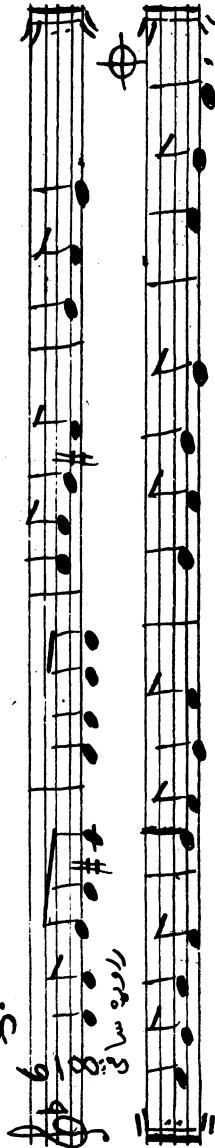
هره خوا چه گورمه گلان راغورید لی دی

گرخی د یواد غرو نور غو نو کی و ژمه نوی

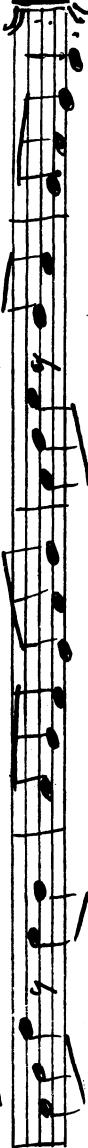
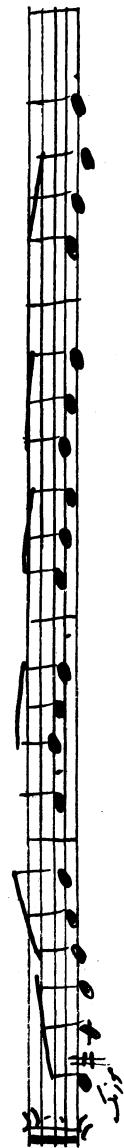

سادھہ سائی ریڈو

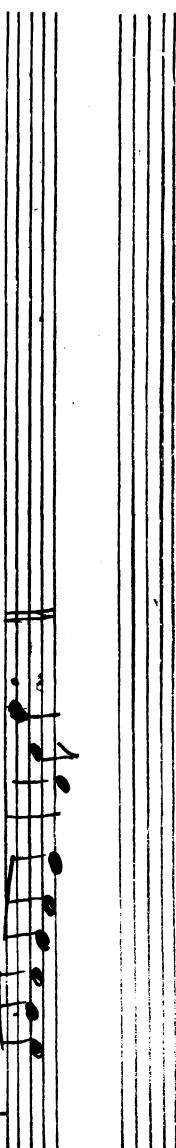
۵.

ریڈو سائی

۱۰

اللبي درستخان سنگلرود

.٨٥.

A handwritten musical score consisting of six staves of music. The music is written in common time (indicated by a 'C'). The first five staves are in G major (one sharp), while the last staff is in F major (no sharps or flats). The notes are represented by dots, and rests are indicated by dashes. The score includes several measure repeat signs (double vertical lines) and endings, with specific endings labeled 'ا' and 'ب'. The music is divided into measures by vertical bar lines. The handwriting is in black ink on white paper.

۱۲۶۸۵

د پیغلى هما آواز

غزل

لاليه درته خان سنگاروم که ته راخى
لرمخ مى تورى زلفى جوروم گه ته راخى

• • •

نن بيا مى دمر گونوار سانونو پدا نگر کى
د يوي دمسى مەنى يلۇوم چى ته راخى
غونجه د پېغلىتوب مى ستا پە تمەمپا اوى كېرىي
شىنم ھرى تل داوشىك ورۇم چى ته راخى
شوئى غۇندى مو سكا كى بەدى نامستە يم ديدن ته

قىدم بەدى پەستر گو پېكلوم چى ته راخى

امول بەدى پەغار، كىرم د حسن ماغلىرى
لاليه ا هرمىت دى قېلۇم چى ته راخى

• • •

۳۵۴۸۸۰

دفضل مالک آواز

بغز

ساقی په ستر گو ستر گو کی نشی را کپری دی
لیمو گکی قمی سستی دزمانی را کپری دی

خوانی سی زپوی نشی غمونه دجهان
ستامینی نوی نوی حوصلی را کپری دی

حمدمه رانه مه غواره مندری دنباردی
الفت راته دسوز د کنی نعمی را کپری دی
ارمان دی صد ارمان چه بو ارمان نهدی په زره
قسمت دار مان نو سلسی را کپری دی

۱۳۱۰ ره

د پرستو آواز

سروکنی

زما جانا نه درب دی زما که چه لوگی در پسی شوهد

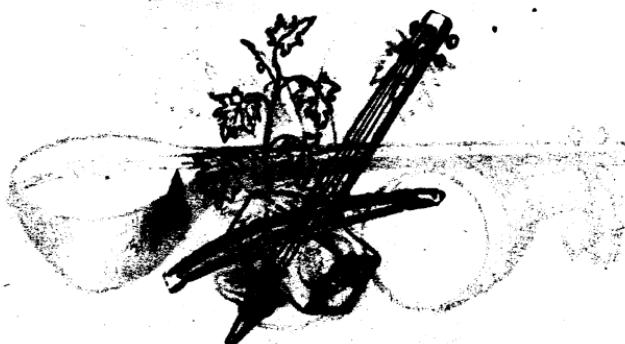
• • •

خدایه زما جانا نه زما کبری بونه پناسته دی بل زما به رضا خیمه

چه سود او زیان دی په گئی نه ولی غمازه ولی بدوعی دخلکو زرونه

راشه زما د مینی گل شه چه هرمی بادی په دیدن تازه گبو ومه

• • •

د پرستو آواز

۶۱۹۸۹

خیز

په بیلتوون گئی دی ژریدم را شه را شه
 نا آرامه تل کپیدم را شه را شه

دا شه ژو ند دی چه بی تائی تیرو مه
 د فراق په او رسوزیدم را شه را شه

تەغۇنچى پەشان خەنداڭ راخىنى لارى
 زەدغم پەقاڭ زىكىدم را شه را شه

خەلقا صە بى پەروا آشنا تە وا يە
 مظھرى وائى درد يېرم را شه را شه

۱۶۸۳ ر.

دگلالي آو از

دبروگني ناري

گله مکوه دقت په مرو تل را لھي زحمت

• • •

زده می ڈك د ارمانو لکه ازار د سرو دانو

اند یېښني او فکر دواړه سره ئى کپرم د خداي دهاره

پرد یېسى یو غرو نه غرو نه يا ره پورته که لا سونه

پرد یېسى گاللي نشم مو رو په ژولي نه شم

دگلالي آواز

۳۵۱۶۲۸

دادام خان دنگل ناري

ددرخانى له خوا

خانه خپله خانه رب دى راوله خيالى ادمه گرانه

برا بر راشه ادمه سپينه خوله دى مهمانى خاي دى دلا نه

• • •

دادام آسه مجنونه درته و ايم په خوله دى وي دزرو لومه

سما جنگ پرمونه ميدان دى دشمن پر ليمو كيورده قدمنونه

• • •

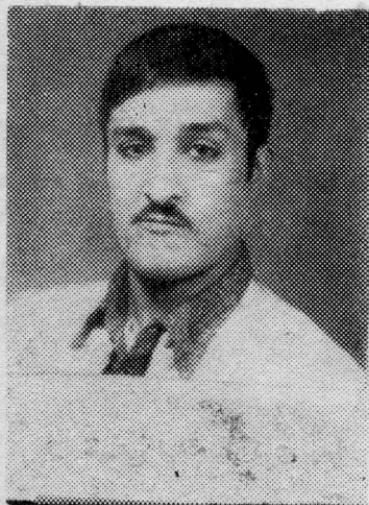
چه او به وينم بيريدم ادى موري چه در پتهاو ايم شرمونم

ديكده آدم دهاره موري ادى موري به او و زودو گله بيرم

• • •

۱۹۷۱

دولی محمد آواز

غزل

مسنتی لیلا بیا په غاره مور امیل پېملى وری
ز یب کوی پیزو ان دی په ژ پړتیک سی زړه ریملی وری

* * *

مسنتی لیلا بیا په سرو شوند انو سور رو ماں و هی
اور دی که راپوری په تندی کې شنکنی خال و هی

لخی لکه گو ترد په مینه دی شا باز تال و هی
تور پیکی په سپن تندی له نازه غورولی و ری

• • •

مسستی لیلا بهادی گرول هی تا به بلبلان دباغ
ناخشی سویل پرسیل درته خاری لاری تو تیان دباغ
لخی په زرخونه جستو گکی ماتوی گلان دباغ
سوزشال په او ده مردانه رنگه اچولی و ری

• • •

مسستی لیلام بیا گری په آئونه گکی دخپل خان سویل
یو فار گل ته و گوری هیا و گری دپیزو ان سویل
خاندی لکه زر گه آهو گری ستاد چشخان سویل
هم د نظر تاویز پر بازو هند تپلی و ری

• • •

۲۱۹۷

دسلما آواز

دجمهوریت ترانه

من چه په جهان گئی همکه غاره سر او چت لرو	موئیز جمهوریت لرو
زپه دا پشا کی لرغونی شان او شو کت لرو	موئیز جمهوریت لرو
سراومال به زار کپو خوچه دا وطن و دان کپو	لور به ددی شان کپو
سره ددی خاوری دعمرو ملی ارمان کپو	لور به ددی شان کپو
عزم ہولادی باور په خپل مت او طاقت لرو	موئیز جمهوریت لرو
دا شاری میری به او سپه مینه گلزار و نه شی	تول ژو ند به گلو نه شی
هم رنار نما به دو طن غرو نه رغونه شی	تول ژو ند به گلونه شی
لال بد خشان جنت نشان غوندی ڈروت لرو	موئیز جمهوریت لرو
او سدمینی ڈکنوی ژوندون دی را روان په موئیز	بنه رنگین دوران په موئیز
جو رخواشای دملغلو دی باران په موئیز	بنه رنگین دوران په موئیز
زپو نو کی سیلا به دوطن مینه نعمت لرو	موئیز جمهوریت لرو

د گلشن آو از

۳۲۹۶ ر

غزل

زرگی می چکدی له گمونو حال ویلی نشم
 دغه پت راز د محبت چاتمه پیلی نشم
 خنگه دی هیره گپمه مینی هیریدای نشی
 تانه بغير زه یو ساعت هم قیرو لی نشم
 تا د ز لفانو په رسی با نسدی تپلای یمه
 چکه د مینی دمور اوره تینتید لسی نشم
 خدای به دی پوه کپری که پوهیوی ای ناد آندا شنا
 زه یاره خان دی په پینتو نور پوهولسی نشم

* * *

دناله آواز

زاری

زاری ورته گرم خوچا نان نه را ځی
ژړامی نه او ری ارمان نه را ځی

* * *
په اور د بیلتون می څګـر شوايره
له څنګـک می شو تیردل و جان نه را ځی

* * *
که یو ځلی راشی ته بنکلـی لیلا
د یدن ته دی نا سـت یم کـار و ان نه را ځی

دنور جهان آواز

۲۶۸۸ ر

لو به

ما در ته ز په در گپرو ناز بینه دا په ما خشیده گوی
 روی دالله و منه خسوده اشنای خشیده گوی
 تاوی دمینی منت با ریم تاوی تانه قربان
 گه یوه مینه وی نومینه دبل چاشیده گوی
 در پسی ژارم هر سهر لکه شبنم پسه گلو^۱
 گریوان می خاندی گله ته دچاخندا شیده گوی
 دیومین زره په داغلو کی نو کوم ثواب دی
 دستر گوتوره چی ثواب شته نو گناه خشیده گوی
 اور دزا خیل په زون پوری گپره خوتنه خوشاله
 فن دمین زرگی آزار اخلى سبا خشیده گوی

۶۲۶۳۸

دنور جهان آواز

سر و کی

زماخها لی وور بله بجور گرمه تاویزو نه
ویه ویه زر گرمه یاره

مادرته له ویل شرسیمه

دموی ذنکی سره پیزو ان مزه کوینه

دغره په سراتهین بلیوی

یارمی زر گردی ماته گوتی جور وینه

د لوونگین په لپ راخیجه

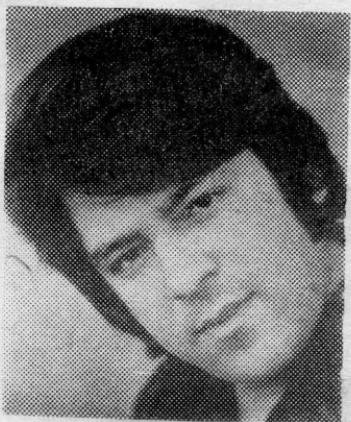
په و گی شهه گرمه دچار گل و گرمه سهلو نه

* * * * *
ویه ویه زر گرمه یاره

د احمد ظاهر آواز

۲۱۱۳

تراده

تل دی وی نصیب ملی وحدت او سعادت زموذر
 د اجمهور یت زموذر
 ساتو به په سراو سرو وینو دا نعمت زموذر
 د اجمهور یت زموذر

نشته دی تبعیض و اړه په نوم بازدی افغان یو
 یوبل ذه قربان یو
 ګل به دغه شاری ده یواد شي په زحمت زموذر
 د اجمهور یت زموذر
 خوان نسل زموذر سره عالی ، عالی فکرونه شته
 پنه استعداد دوئه شته
 اوس راغلی وخت د ابتکار او د زحمت زموذر
 د اجمهور یت زموذر

۲۵۱۳

داحمد مرید آواز

سروگی

زمادینا یا فیروزه یا ملعلوه ده
خه و کرم چاره خه ده مانه مروره ده

* * *

غمدی لقائه وفا دار دی
ته کله کله غمدی تل را مرده ینه

* * *

زمادیار داسی خندا ده
دملوکا لو برور پختلا کوینه

* * *

مینا پرمانی دومره گرانه
مین پر قایم نازد پیرو خلکو ورمه

داحمدولی آواز

۱۷۸۲ ر

سروکی

پاره نن می اوریدلی د لیلا د بنگرو
شرنگ دی

* * *

به آخرت گمی به ناری کرم
زه د دنیا نه ارما نجن راغلی یمه

* * *

زه چی له خپله خانه ورک شم
بانه می داده چی لیلا می ژرو ینه

گدبی سندھی

۲۰۱۹

د قمر گلی او محمد دین آواز

د جمهوریت ترانه

بخت دی را بیدار شو افغانه

د جمهوریت د یوه چه بله شوهر و بنا نه

به توی وطن گمی خوشالی ده
لمر را ختلسی رنا ئی ده
بخت دی را بیدار شو افغانه

تیماری بد لسی همه رنماش وی
اومن هغه توری شپی سباش وی
دی دینادی ناری او چتنی له هرخوانه

های را درومیء پنهان گا تو
په خپله خسا وره مینا نسو
بخت دی را بیدار شو افغانه

د جمهوریت د یوه بلای بوی
اومن به مومنینه معلو موی بوی
لکه ایمان د وطن منه په مو زیر گرانه

چه ئی ارمان ۋ زمونبىز زەگى
چە ئی ارمان ۋ زمونبىز زەگى
بخت دی را بیدار شو افغانه

اومن هغه وخت راسیه بد لسی
بلسی گلشىن دی غور ید لسی
لکه بلېل شەپە سرو گلو غز لخوانه

دقا فلى جىرى من غبۈدۈزۈدى
د زېرە جەھان ورسىرە لېسۈر دى
بخت دی را بیدار شو افغانه

ملسی ارمان ورسىرە لېسۈر دى
د زېرە جەھان ورسىرە لېسۈر دى
راپور تە كېيىه پاتنى نىشى له كارو بايە

(د چەپ) سو

۲۶۵۹

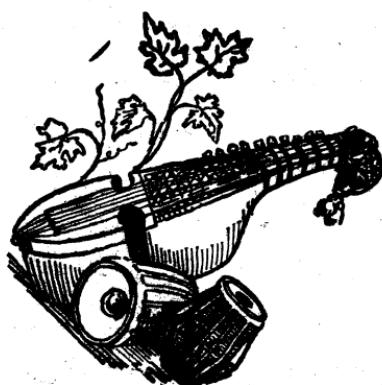
د قمر گلی او نور جهان گدآوازونه

سروگی

گوره د لونگود لو نگوونه گوره ده
ماته می مه کری ایونی پسی ر نخوره ده

رو گیه! لری گوژدن و گپه
چی په گدا گدا امی ستپی شن خا نگونه
خاونده ما گردی گشی کپی
په تور یکی به د نکریزو گیلهی ورمه

د گردی غوئه ر او سیزه
لاس می په د اورو جا لو اینبی مهند می ور پنه

262 a /

Ketabton.com
كتاب تون: طلاق حمر

مستوى خالد وشيكو

8.

A handwritten musical score consisting of six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. It features a continuous sequence of eighth and sixteenth notes. A bracket labeled "دوارن" (Dawran) groups the first four measures. The second staff starts with a common time signature and contains mostly eighth notes. The third staff begins with a common time signature and includes a measure ending with a fermata symbol followed by "FIN". The fourth staff starts with a common time signature and contains eighth and sixteenth notes. The fifth staff begins with a common time signature and contains eighth and sixteenth notes. The sixth staff begins with a common time signature and contains eighth and sixteenth notes. There are several vertical lines on the right side of the page, likely indicating where the page was folded.

۹ ره

دامین جان او طلامحمد آوازونه

لوبه

راخمهچه شوغاره په غاړه مرور مرور لایه نور به په خلاشو

• • •

زړه دی په زړه کې راته ګډوده مرور

لامس می دی غاړه لره پریو ده مرور

و د کې مانۍ مرګکی نیژدی دی مرور

خوکې نه می مرور او سیلی ستا په یاد کې لایه مرور

مرور لایه نور به په خلاشو

تا پسی و م په ځنکدن کې مرور

او قات می تریخ ټپه وطن کې مرور

و مه یوبهل ته خوشامن کې مرور

زړه ته می ور کړه تسلی چه نور مدڑاوه مرور

مرور لایه نور به په خلاشو

زړکې له تا نه ټه صبر پریو ده مرور

ستره ګوکښی مهتا بشوړه غږیو ده مرور

نظر می بل خوانه لګیو ده مرور

نور به ګیلی او ګیسی پریو ده مرور دواوه مرور

مرور لایه نور به په خلاشو

ما هر لامس په لامروان شه مرور

لکه توتي راته ګویان شه مرور

ما ملنگه جان او هدر مان شه مرور

دستا رسی او زما غاړه مرور

مرور لایه نور به په خلاشو

دطلامحمد او ملکرو په آوازونو کی کورس ۱۵۸۰

لو به

ستا مستو خمار و ستر گو په ما کپری اثر دی عالم په ما خبر دی

* * *

مغوروی ناز نینی له ستر گو می خنی و بینی رسوا کپری ستاده نی
په حال می خبر شوی کور او گلی لراو بر دی عالم په ما خبر دی

* * *

ستا مینی خور و لی به ملتون یم کپر ولی به اور فی ازو لی
ارمان می ستاد مستو خمار و ستر گو نظر دی عالم په ما خبر دی

* * *

که توره ئی گه سپینه په تامی راخنی مینه را خه په مینه مینه
می لاب در باندی اینه لاه او له مال او سردی عالم په ما خبر دی

* * *

د گل زمان او ملگر و آوازونه

۱۵۹۲

د پکتیا د اتن سرو کنی

شنه شنه دی خالونه ورbel دی جور کپ و لونه و لونه

• • •

تگی لیلا تگی لستونی را کوی لاس په کنی نه شته

د امپین مخ دی خولپی دی محبوی خوب دی کپری شغرمی دی

بکلایه کند هاره خلور دی در وا زی خلور با زاره

لیلا تگی لستونی را کوی لاس په کنی نه شته

پاس په هام ولاری داسوال در ته گکوم که خولنگی را پری

لیلا کمهس دی تور دی اورbel دی اپولی لور په لور دی

که شین دی آسمان شین دی شیرین لای می دغاری لونگون دی

• • •

په گلدوآوازو نو کی ځلالند، سارا، شهروان، ناهیدمهوهش

۱۹۴۲ء

د جمهور یت ترانه

چه موسر ہری توں جهان کی	لکھدنگه ہامیر اوچت دی
داز مونږ جمهوریت دی	داز مونږ جمهوریت دی
چه تیننگک شوی مو پری مزی	د ورور یاءِ د محبت دی
داز مونږ جمهوریت دی	داز مونږ جمهوریت دی
چه ز مونږ دڑوند بشکلاڈه	چه ز مونږ دڑوند زپنت دی
داز مونږ جمهور یت دی	داز مونږ جمهور یت دی

* * *

موږ بخان پهده قربان کپرو	سر بددا مای ارمان کپرو
دو مرہ لوربہ دده شان کپرو	چه جهان ورتہ حیران کپرو
چه په گئی ز مونږ هزت دی	چه په کی ز مونږ آرام دی
داز مونږ جمهور یت دی	داخپا ند خپا ند سیندو نه
دا بهه توں شی مها رونه	که میری دی که ډا گونه
دابهشی سمسور با غونه	زن له خو بسه پا خیبد لسی
په رشتیا افغان ملت دی	داز مونږ جمهور یت دی

* * *

نن افغان بچی بیدار دی	توں روان په یوہ لاردي
لوی واپه په دی اقرار دی	چه له گران وطن نه زار دی
دو طعن میئنه میلک بنه	د افغان بچی صفت دی
داز مونږ جمهور یت دی	داز مونږ جمهور یت دی

* * *

۱۴۵۹۸

دگل زمان او تجلی آواز

غزل

تاچی په سرو شونهو خنداخوره کپه
 زما په ژوند کنی دی رنا خوره کپه
 خورشوی زرمه می پری را قول غوندی شو
 دالو پتنه را باندی چاخوره کپه
 ژوند دتقوی په لمبو مه سوزوه
 دژوند رگونو کنی دی ساخوره کپه
 زمادا خیری گریوان خیری پریبور ده
 ناصحه اخاف بازدی قبا خوره کپه

د گل زمان او تجلی آوازونه

۳۶۵۹

غیر که خر نی سندره

ماد لیلا اه ستر گوخار کپری چی همیشه ئی اه ز رانه د کی و ینه
جا رز ما شیرینه یاره

د سرو ستر گودی جارشم نن دی دیرز رای دینه

* * *

مین زو کی ته می سلام دی چی تما می سمر په صبر تیرو ینه
جار شیرینه یاره

د یره مینه مکره لیونی بهشی مینه

* * *

ستره کوتاه رش در نجو ور کپه
شو ندو ته رنگ دندن انسنی ور کپه مینه

جار شیرینه یاره

ته په دول جو په ئی کە زه در مین شومه

دناهید او ملگرو په آواز نو کی کورس

۳۵۲۳۶۸

ترانیه

نهیم چه فن په ژوند کی جمهور هت ز موژده دی
پر سر باندی خالاند لمدو حدت ز موژده دی

چه گل شی او گلزار شی دغه شاری دعمر و نو
ددی مرام دهاره ز پارز حمت ز موژده دی

نپی نن را ته غو پده ملتونه را ته گوري
را اغلی چه په موژده تیر عظمت ز موژده دی

و روی برای د یو گدژوند دهاره غواړو
دژوند په ګار او ہار کی صداقت ز موژده دی

د سولی د فیاغو اړو ای په سوله کی ګرو ژوند
د اغیو له هری خولی نه نن او چت ز موژده دی

دنسیم او ملکر آوازو نه

۱۳۴۱

لو به

خیر گه اشنا رانه په زره کمی مرور دی پخلا به شو اختردی

خوله نه غونچه شونه هی شکری مخ نه لمردی پخلا به شو اختردی

• • •

مهه په نکر یزو نه لا سونه راخی په ناز او میکزو نه

و گی په غاره سور لا کمی تیکری په سردی پخلا به شو اختردی

• • •

اخترخو هغلته اختر شی چه د جا نان په مخ نظر شی

ریبار راوی ما ته خو مهه خود خبردی پخلا به شو اختردی

• • •

مودام و لار په لو به لار یم متعجب بی تاته انتظار یم

شو غهه په غیب به شیبه پس دامی باو رو دی پخلا به شو اختردی

د پښتون قمر او ګل زمان آواز

۱۸۶۱ رم

سروکۍ

اور په لمن ورم یاره اور په لمن ورم
بلی لمبی ورم اشنا! بلی لمبی ورم

اور په لمن ورم ایلا او روپه لمن ورم
بلی لمبی ورم ایلا بلی لمبی ورم

* * *

د تناره لجهه تری بشه ده
د یېلتنا نه لجهه سپری متی کوینه

را شه په زړه می گوتی کېوده
چه در معلوم شی د یاری میوی داغونه

دگل زمان او پنجهون قمر گله آوازونه ۱۸۷۸ را

سر و کی

هلک:— شرین بی بی درخانی
دادم خان ر باب ته و اچوه لاسونه
شیرینی

نجلى:— شرهنه ادم خانه
فن می و هلی په لنه ز نه خالونه
شیرینه

هلک:— در با به سختی پردی دی
لکه د په غلی نجلى سخت وی خوابونه

نجلى:— در با به بدی خوندی شم
دغماز انو نه می پته و ره مینه

۱۵۹۶

دسيد علم او د همه دملگرو آوازونه

دننگر هارژسي
لو به

دانجه مي ساره ڪيپري را خنه چه ذنگر ها رته خو ڙمي کي گلزار ته خو

• • •

هلقه پنه سيلونه دى رنگ په رنگ گلونه دى
 و به گپرو مهلي په گئي ڊيرسمسور با غونه دى
 تير به موسا عت شى د دوستى گرم با زار ته خو ڙمي کي گلزار ته خو

• • •

خوجلآل آباد گورو و نى دشمشاد گورو
 سل بدد نارنجو گپرو تول زپونه به بشاد گورو
 جو روی بدد سرو گلو گيلاي گپرو نوبهار ته خو ڙمي کي گلزار ته خو

• • •

پنه پسته هوا لري بشکلی تماشا لري
 مو ج و هي نرگش په گئي هر گلنئي خندالري
 زره به متسل شى د يار اهو انتظار ته خو ڙمي کي گلزار ته خو

۱ ر ۶۳۶۸

د سپید علم او ملکرو آواز

ترانه

وطن دی چراغان	عجبه خوشحالی ده جمهوری جشن جو پیروی
صفت کا د افغان	د هر شا عر لاه خواهی نه ملغمری دی و ریبوی
	• • •
سندری و ائی خرو نه	عجبه خوشحالی ده زمکنی هیا نوی فشن کبر
گلان و هی بوجو نه	نظام د جمهوری هیواد نه جو پیشکلای گلشن کبر
را اول دی عالمونه	خوانا نو پیغلو نجونود خوبیه جو رانجمن کبر
دنو ژوند نشان	بیرغ د جمهوری هسکه غیری و دنمز رهی دری
	• • •
رهبرد انقلاب	عجبه خوشحالی ده چه را پری ده افغان ته
ملتئی کپسیراب	او په دی د حیا توور کوئی ئی ز و پر او خوان ته
شوورکر ا نه عذاب	پیکاره ئی شهامت او شیجاعت که تول جهان ته
په تول او لس دی گران	ز موئیه ا فتخار دی نرا و پنځی پری ناز بیوی
	• • •

دَكْلَزْ مَانْ اوْمِلَكْرُو پَه آوازْ کَيْ كورس ۱۹۶۲ ر ۱

دَجْمَهُورِيَّتْ اخْتَرْ

دَجْمَهُورِيَّتْ اخْتَرْ	هَرْ كَلْهَرْ اشْي سَتْرَيْ مَشْي پَه عَزْتْ اخْتَرْ
دَجْمَهُورِيَّتْ اخْتَرْ	زَمْو نَبْرَو قَارْعَزْتْ اوْ پَتْ شَانْ اوْ شَوْكَتْ اخْتَرْ
اَقْبَالْ پَه سَرْدَيْ زَمَنْ بَرْ	هَمْزَو لَوْزَ بَرْيَ مَيْ دَرْ باَنْدَيْ نَنْ اخْتَرْ دَيْ زَمَنْ بَرْ
دَجْمَهُورِيَّتْ اخْتَرْ	دَافَغَانْ سَرْدَيْ كَرْپَهْ تَوْلَجَهَانْ اوْ چَتْ اخْتَرْ
بَورْه سَيَالَيْ دَهْ زَمَنْ بَرْ	فَنْ زَمَنْ بَرْ جَشْنَ دَيْ اخْتَرْ دَيْ خَوْشَحَالَيْ دَهْ زَمَنْ بَرْ
دَجْمَهُورِيَّتْ اخْتَرْ	تَمَشِيلَوْيِ زَمَنْ بَرْ قَدْرَتْ مَلَيْ وَحدَتْ اخْتَرْ
لَكَهْ گَلَابْ خَنَدْ بَرْيَ	دَخْوَشَحَالَيْ نَبَيَيْ دَهْ چَالَهْ تَنَدْيِي خَلْبَرْيَ
دَجْمَهُورِيَّتْ اخْتَرْ	سَنَا پَهْ رَاتْلَوْدَيْ نَنْ رَاغَلَيْ مَسْرَتْ اخْتَرْ

۳۶۲۴

د سید علم او طلا محمد آوازونه

لوبه

شاه لیلار اشه سور پهزو ان په شو ندو سرو کیپرده قدم پهور و کیپرده
خان دی سنیال گبه شینکی خان بامن په اپر و کیپرده قدم پهور و کیپرده

• • •

در تلم دیدن دپاره رقیب کرم پند په لاره
زیارت ته ور شه سره لاسونه په سپیرو کیپرده قدم پهور و کیپرده

جهان په ما شوتور تم په ستر گو نه دی و ینم
ته میشا لونه دچار گل خلور په کیپرده قدم پهور و کیپرده

پرتا مین بیم لیلا گوره در خمه بیگا
پوچل می سر په تو روز لفومنگرو کیپرده قدم پهور و رو کیپرده

ودی سوم اور د بیلتون نور دی گرم تنگ په ژوندون
د عشق ملهم د نعیم جان په پر هرو کیپرده قدم په ور و کیپرده

• • •

۳۵۲۹

د سید علم او منور آوازو نه

سروگی

له میله را غله په گت کنی بر پوته
چی د بیره ستری یمه

• • •

زه چی د ا مقاستر گوته گورم

زه په گنی نبئی د یاری و ینم مینه

چی د دیدن فصیب می نه و ی

یوه گوشه گنی سره و راندی و روسته شینه

زمایپه ستر گو گنی دی گوردی

چی چرته گورم هلتنه ته بنکاری مینه

۱۶۵۷

دمهوش او مرجانی آوازونه

سر و گی

مور دی بلاو اخله ها شم جا نه دشیر پور درو ازه وانه

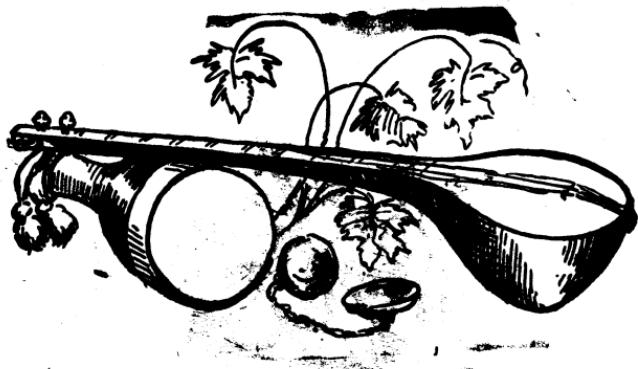
• • •

که دها شم په و پنوسه دیدی دیوا ل و نه دامل غلر دی چه او ری

نجونی په سرو منگولو گل پری و روینه دها شم جان جنازه را غله

تا چه خپل سر په و طن کی بی پود دو طن خاوری به دی گل غوندی ساتینه

ها شمه مرنه نئی ژوندی نئی چه د وطن په مینه مری ژو ندی به و ینه

د دیری د مجلس

سندھی

دمور آواز

۳۰۲۰

ددیری مجلس

لوبه

المامنئي په نرو گو اعلان گهاو دحسن
 ڪا به وابه خيالونه ترى چا پيره گرخيدل
 دشونله و تبسمئي ارزو گانوته ڳوain
 بنائست تهئي لهورا انتظارونه ربيدل
 رو انيئي خند اسره همزولي پدرگه شوي
 خيالونو دخوانۍ ورتنه په مونه نخيدل
 په گوتويئي شمارلي تلوسي دمستي ميني
 دمتر گو اړولو تهئي زرونه پغسیدل
 مکېزاو په نخرهئي تول مجلس ټپه نشه
 شه گرمي غزوئي ارمادونه چلیدل
 خوسته گو مخابغ ورتنه نيواني ملامي و
 رو غبرتهئي سندري او سازونه غږيدل
 صاعتئي په مروند گهاو حساب د مليقه
 شه غلى او سيلئي ئي تنداري ته تاو يدل
 یونازه ټپه مجلس کي ترى چا پيره سويائي وي
 دا ناسته وه مغوروه په خندا به ئي ڪتل
 په مونه بوهدله په یوغلي تبسم گكي
 پنه مستوا شارو گي په رمزونه خهريدل

د محمد ظاهر آواز

ددپری مجلس

۱۱۱۲

چار بیتہ

ن دی شنه خالونه ایپی به چین کی
لکه ستوری د آسمان هسی مخیوی
دبنا نست لانی دی نشته په زمین کی
عاشقان دی په دیدن پسی کپریوی

خماری متگی دی بکاری چراغان
چی دزر کی په شان اخلى قدمونه

ستالیدوته هرمی دی په ارمان
رب دپاره دو مرہ مکوه نازونه

تل دی مینه کی کپریوی عاشقان
سوزوی ولی په اور کی دغه زرونه

چی بکاره شی ستا بشرلا په آئین کی
ن دی شنه خالونی ایپی په چین کی

په صورت می ستاد حسن اور بلیوی
عاشقان دی په دیدن پسی کپریوی

توری ز لفی دی په مخ جور گپری گلوونه
 سوهن غایبونه دی رننا گپری لکه لمر
 دا سری مشونه دی په شان لکه لعلونه
 خو نیاه ز نه دی ده چکد اثر

توروربل دی اپولی و لونه والونه
 چج با نه لری تیره لکه نیشتر
 په ور بل کمی چی گتار گلان رنگین کمی
 نن دی شنه خالونو ایبنی په ججهن کمی

په گریوان می درهسی او بنکی بھیوی
 عاشقان دی په دیدن پسی گپریوی

متا په دوه سترا گو کمی شکاری خه کمال
 چکه شپه ورخی کوومه فریادو نه

درته و ایم لبومی موږ که په وصال
 رب دپاره نور من لری گپره غمونه

ای دلبزی درته گپرمه دغه سوال
 نور دی پریورده دا جفا او دا ظلمونه

ولی وری می په چپود اباسین کمی
 نن دی شنه خالونه ایبنی په ججهن کمی

نور ر حمن و سکون یا رتا پسی ټربوی
 عاشقان دی په دیدن پسی گریوی

د فصل غنی آواز
ددیری مجلس

په پښته‌نى چنگ تکورکى

د کىسى نمو نه

عىسى ۋېغىمېر استازى داگىر
داخلى پە ادىرىه شو دزاوه قېر تر خنگ
د يېرە ۋۇ يۈمنىڭ
* * *

عىسى ووئى اىخوانە پۇشتنە كىرم لىتائىنە
داخومەرە مودە كېيىرى دى مکان تەرااغلى كىلە
دى ئىمەنلىكى ئاست ئى خەلە؟
* * *

فەيرىي پېغىمېر دەتولو معىبرە
يوزە يوھ مىپىشىدەلە ارو كېرى مەصلەت ۋ
چى دائىي حكمايت ۋ
ما ووپىل نجلى لەعىشە لىونى
كەذە مېشوم اول تە ھىا كومىز اتە كۈنە تۈن
چى خو دى وي ژوندون

دى ووپىل ھوبىيارە ز ماد مىنى يارە
كەذە مېشوم اول چى بىاودان دە كېرى بىل كور
د يېرە سى شە پە گور

موذر داگپری وعده ووه بالاشوی موده ووه
داشوه را شخنه مزه خکه نئی ناست یم زه په قبر
په خاور و نئی کوم صبر

بی شانه بناسته ووه په حسن آراسته ووه
سپهون مخ نئی خلید و رنایی کپه لکه دلمه
عیسی خو په غمودر

داوه په نوم به تابه بناسته ووه بی حسا به
سری شونله سره غایب نه بلوری پیما له دبنگ
دیره ټیو ملنگ

عیسی و پل لیونیه کم عقل سارانیه
و رخه بیرته خپل گورته دغه مقا خوشی خواری ده
دمروشه یاری ده

فقیر و پل گورمی دادی قسم خورلی مادی
ترمو گه پوری شپی و رخی به گپمه ورته تیری
که لبوی وی گهه دیری

عیسی وی په رینېتنی مین په ناز نهتني
داتلی عموقتلى باقى گپری سره قسمت
که دیر دی وی حاجت

چو گپمه دعاوه په حکم دمولازه
دابنځه بهڑوندی بشی نور بهځی هغزاره په غاره
میره اوښځه دواړه

فقیر و پل پوغمبره په توولو مععتبره
دا پاتنی عمرها گپو ددی بشغی سره نیم
ورخه یاد گپه رحیم

عیسی و پل خنی خدایه دخلکو و هنما ید
 په عمر کمی شمعجن دی دغنه ستا پنده فتیر
 په قبر نهامت زهیر
 دی ژاری روز و شب حاصل ئۇ کە مطلب
 زور قبر شودو خاید ھې قبول ئى دعا شوه
 حاصلە ئۇ مدعاع شوھ
 مرە بىلە ژو تدى شوھ راپورتە پەتوندى شوھ
 لە و پىرى لېز يىلە هرى خواتە ئۇ کە فظر
 عوسي ۋ پېغمېرە
 مېرە او بىلە دوازە رووان شولو همفارە
 چى ئېرتە ئۇ گىتلەو عیسی و ولش شوھە در نىڭ
 دىرىھۇپۇ مەنگ

• • •

دى بىلە خېلىنىد دى عمر كېمىنە
 راخە چەخوخچىل كورتە شەبدەو كېرو ادىرە كى
 پەدى خوشى مېرە كى
 لەپەر وەلى نگارى يۈدم كېتە قرارى
 ماڭىرى شو گىرونە چى و دە شەپە ناز
 ورۇنونە دى كېرە ساز
 دى غەيد كېرە ورتكە سەمە و يىدە شو پىرى بى خەمە
 ناگاھ يوشەزادە ۋىچۇر اپەپىن كېرو كىردگار
 وتلى ۋەپە بشكار
 لەورايە ئۇ ولىد لە چى نامستە وە مەليلە
 ورۇ و روئى خواتە راغى و رەنە ئۇ و كېرلۇپەسان
 حال كېرە راتە عيابان

تەخو گەن ئى راتە و اەدە راڭلى لە گۈم خايد
 دالھوک دى چى بى غۇمەدى پەغىيە كى گۈي خواب
 چى ئەدى شەتە حجاب
 دى بېڭى وى داغل دى هەيشىز اسرە مل دى
 زەدە يەم تىشىتولى پەتكىە لەخپىل سكا نە
 كەتەشى مەھر با نە
 مەين ھرى شەزادە شو پەھۋىنە ئى آلودە شو
 داھم شوھ ھرى مەينە دوازو جور دغسى چل كپرو
 فقيرنى منىخ كى غل كپرو
 سورە ئى گەرە پە امن پەھە خىدا ھوس
 فقير ئەپەد پادە پەيپەنۈد هيچ ھەخان نە ۋ خېر
 عىسى و پېغەمبەر
 دەپېڭە گەرە روانە خوشحالە و بى شانە
 پەھەنگى بە ئى وەل شول سرۇ دونە رەنگ پەرنگ
 دىرە ۋىيەملانگ
 را او بىن چى ھەنخوان شو خوارباتى ھەن خەران شو
 ترى و رەكە معشوقە و گۈچىد و پە غر اوسمە
 ئۈرۈل بە ئى لە غەمە
 گۈچىد و پە چەپ چاپىر پە غر اوسمە دىر
 لەورايە ئى ولەيل يۇخۇسووارە پە يو مەكان
 فقير شۇور روان
 روان چى داغرۇب شو لېشكىرتە ور قرېب شو
 چى گۈرى خپەلەپېڭە ئى شەزادە ھى سورە و
 بى شۇي سەخەرە و

فقیر و پلی حاکمه په بنا با ندی ظالمه
 زما دانکاح کری ته لمانه بها نی چری
 مومن نی که کا فری
 راستون چی شهزاده شو فقیر ته په غوصه شو
 و پل دابنخواهی چی په مانی کری چل دی
 مجراه می له دی غل دی
 سوت بوت نی فهار کرو بندی نی په زنجیر کرو
 داخل نی کرو په پمار کی په لاس پر بوت دکوتیوال
 خود کیده وايم حال
 پاچا نی له دی حاله خبر کرو زما لا له
 ماغل دی راوستلى بىكارته تللی ووم سهر
 عيسی و پیغمبر
 د ده سره نجی وه راغلی پلخوانی وه
 نی غمه نی په شیر کی خوب کاولکه بالنگ
 د یه و پولانگ
 پاچا و پلی کوتیواله خبر شه له دی حاله
 ته راوله سپری چی په ربتیونی سره غل دی
 کمدوی جور کری چل دی
 میره او بنه نی سه روan کپل هقدام
 پاچا و پلی دی بنه ته چی شنگه قهل قال دی
 داخه پین شوی حال دی
 دی بنه و پلی شا زموزیر د سر پنا
 زده ده یم تبتوانی په تگی له خپل مکانه
 خبره نه یم له خانه
 فقیر و پلی سلطانه دا دروغ وائی شیطانه
 دولت می دیور کری په هوس می واده کری
 زما ده نکاح کری

پاچا و یلى اى خوانه خبره دى شوه گرانه
ددواز و شريعت دى يوشاهد تير گله پرى بازدى
ددى قاضى به و راندى

فقير شو په خندا و يل شاهد لرم عيسى
سبادلمر په خرك كى بهئ دلتنه كرم ز هير
روان شو د افقير

عيسى به چرته گورى په گوم طرف به ببورى
چى دائى بهانه و مخان ئى كېلو لرا و بر

عيسى ۋ پېغمەبر

دى بىخى ويل اميره جوڭى لار وله گىرە
دعوه ئى خوشى لارە مخان لە مرگە ئى كېرو پە يۈنگىك
دېرە ۋ يو سلنگىك

جا سوس ئى پسى سىم كېر روان ئى ھە دم كېر
و يل لارشە لاس تېلى سېرى راولە پەلام

چى نە شى درنە خلاص

فقير چى لە دى بىارە وتلى ۋىما يارە
بەرپە يو دېتىه كى ولاپى ونى تاندى
و يىدە شودى ورلاندى

ھىسى پە يۇد متور پە خوب شۇور حضور

و يل خە پە ما سەپتىن دخېرە در بە شە سپالە

داڭە لارشە خوشحالە

لە خوب چى شو يىد ار ولاپۇ خو كېيد ار

فقير ئى لام تېلى هلتە بېرتە كېرو روان

حضرتە د سلطان

پاچا و یلى بىدر ايد عيسى خە شواوس و ايد
دروغىجە سەقا فە كاردى قول و ازەد چەل دى
راغلى دىي اجل دى

فقیر و پلی صاحبہ دا او او ره مناسیبہ
 سجا په ما سپهین به نئی عالم و پنی ته ام
 عیسیٰ علیہ السلام
 خو سما په ما سپهین عیسیٰ لام شو تعین
 فقیر غریب خمہ و غلی کیه ناستو ستو ما نه
 پا چا و پلی شمیطانه
 راغلی دی اجل دی خول برد کی معطل دی
 جو گئی نئی په ربتیه نی چی اری مکرو هنر
 عیسیٰ ق پیغمبر
 نا شا په شویو غاید بازار کی جور شزو و بد
 عیسیٰ حضور و ته راغی ددی بشخیز پرشور نگ
 دیره ڈیو ملنگ
 پا چا و پل پیغمبره په تو لو معتبره
 ددی دوا رو دعوه ده کیه معاوموی درته حال
 نو لنگ کریه دا جنجال
 عویسی و پنی ای بشخی کنم عقلی بی تمیزی
 در کھپی اما نت ددی سری ور کریه دو باره
 چی شخی په خپله لاره
 ددی بشخی دانیت و راغلی نئی شومیت و
 دوزخ نه تپری شوی او به بیا کلہ چار او شخی
 ز ما په خوله به شه خبی
 وی واخلم اما نت کنم مقاوی خهدولت
 خودا ددی و پناوه نور د خاور و شو د پران
 فقیر شو تری روان

هاچاوی پېغىبرە پەتولو معقىبرە
 داخنگە معاملە وە چى تاپتە فيصلە كىرە
 زمۇنۇرىدى تلوسىدە كىرە
 قىصەنىڭ كىرە بىان پاچا شو ھكىخىزان
 درباركى چىخوك ناستۇر و اارەشۈل پەدىخىز
 عىسىۋ پېغىبرە
 سيد عبد الغفارە گل نىشىتە بىي لەخارە
 چى چىرتە مىشوقە وي نە ودا لرىي نە نىڭ
 دىرىھە ئىومانلىك

دفضل غنی آواز

ددیری مجلس

لو به

په ژرا خى سخى خنگ ته مى را خى نجلی
 په لاس کى شمع گرخوی ما پرى سیزى نجلی
 په ژرا خى سخى دادى شه مکیز ورو کى
 په فیشن گرخوی دخوانی دى گپری خیز ورو کى
 ولی دى زه له تاش دیدن نه گرم پرهیز ورو کى
 لکه ملنگ په ژرا خم ستا له روپى نجلی

لکه ملنگ غوارمه خبر ستا د دیدن ورو گى
 مینه دى تیغ دى پهی خوشبوی مى گردن ورو کى
 سه په دى نشم اویس خبر شوقول وطن ورو کى
 ستا عاشقى مى په زره خبئى گپری نیزى نجلی

ستا عاشقى راله را گپری په زره داغ دینه
 مخ دى فانوس رنا گوی بدن دى باع دینه
 اویس ترى راخچي خ-وشبو ئى لوی دى دماخ دینه
 تپیک دى بلبل دى په گپری کا ندى آوازى نجلی

تیک دی بلبل دی زه توئی ستا د چمن یمه
سیدی نشم ستا د زلفو پسه دام پند یمه

يو خل می پریوده ارماني ستا د مروند یمه
تا غور ولی دی د زلفو د وگزی نجلی

* * *

زلھی می دواوه دوگزی تا به پری گیر کرمه
دا باقی عمر به په تا ہاندی اندر کرمه
سپینه کوکنی به زه په تا زارو گندی پر کرمه
ما په یارئی گئی ستا کولی ملازی نجلی

* * *

ما په یاری کسی تا سره کپری اقرار دینه
کلنه رغہدم تسلول وجود می نا قرار دینه

په شاعرانو کی می خوبن عبد الغفار دینه
تول شاعران ئی لاندی کپری تر قبضی تعلي

* * *

دحيات الله آواز
دديرى مجلس

رنگارنگ چا ربيته

سپينه ده نجلی سپين ئى په غاره هيكلانه دى
سپين ئى انگى سپينه ئى خوله سپين ئى خابونه دى

توره ده نجلی تور ئى په غاره لو نگىن دى
تور زرو گى گپرى تور گلميس ئى كمرچىن دى

توري ستگى راغله تور ور بىل خوئى رانگىن دى
تور ئى لەونى كرم تور دز لفوئى تالونه دى

خره ده نجلی خپى جامى د ياراني گپرى
خره شپه گى راغله خپى خە دغلو گانپى گپرى
خرى ناخوله غوارم خپى داراته بانپى گپرى
خرموزى موئى وېنى خر دەھى تو مۇونه دى

زپره ده نجلى زپره زپرى تبى كـوپىنە
زپـ دعا شق رنگى دى چى زپرى مـشـوق لـريـنـه

ز پر گمیس نی گپری ز پر به شوک و رپسی مرینه
ز پر نجلی را غله ز پر نی خنبو کی گلوانه دی

• • •

شنه ده نجلی شنه شین نی په سردی ز رین شال
شین باخ نی تala گپود شنی گپرشه زوال

شنه گشمالی گوری دشنی خومره دی پر خیال
شین می پسی ز په دی شنه نی خه عجب خا لونه دی

• • •

برگه ده نجلی برگه له ورا گوی گقتل
برگی نی جامی دی برگه من گوی میزل

برگه ورته ولا پیم گرگی نه راخسی چل
دی برگی خورلی په تگی رانه مالونه دی

• • •

برگه نجلی پر بوده ای پاچا مید مهر بازه
برگه ورته ولا نی خواره پیر به نیسته ما زه

برگه زمانه ده گپله خله گپری لسه چازه
برگی بار افی دی برگک نی گوره دیر غمونه دی

• • •

دمشکی آواز
ددیری مجلس

لو به

فن می یاد بیوی شمندر روز د گلبند نه سره
شنگه مزه کپری سور چار گل د سپهون پد نه سره

فن می یاد بیوی شمندر روز د سور پیزو آنه سره
زر گره و کره اشنا یو زما دخانه سره
سپهونه خولگی به در گرو و مذبه احسانه سره
پیزو ان می جود گره لرم مینه د فیشنده سره

پیزو ان به جور کرم مقاد مر و شوندو دهاره نجلی
و گره معطل مکره تلو از درب دپاره نجلی
تاله به را و مه غم زه د بازاره نجلی
ته ایونی ئی هرش خوند کپری له و طنه سره

مبا به حم چی تاله را و مه غمی صنمی
یاد کما بل یا بخارا د جنگد لی صنمی
د عمر دین سره و نکری بی لوزی صنمی
مقاد بنا ئست ئانا نی هیچ نشته له ختنه سره

زر جانه در شه تسلیم جان ته په و رو و رو با ندی
ورته و وا یه خال می این بی په ابرو با ندی
زیاتی می گرخه د سوئی په منارو با ندی
لکه طوطی ناری و هم له هر گلشنده سره
فن می یاد بیوی شمندر روز د گلبند نه سره

دمشکی آواز ددیری مجلس

چار بیته

تا چی دخوال زلفی په عطر و معطر کپلی نن
 دخوشبوئی پسی دی چتر بوه اگان گرخی
 ته چی له خیا له زلفی خورند په صدر گرخوی
 دحسن غبودی ځکه خور شوپه اطراف صنم
 و با سی زرونه دعا شق په لام خنجر گرخوی
 بشکلی پسر دی نورانی نشته خلاف صنم
 لکه نور گسسته ګی شهلا چی لراو بر ګرخوی
 برون له هده خوی خصلات لري اشرف صنم
 ګه دی عاشق له و را عطا بې شمر کپلی نن
 تا چی دخوال زلفی په عطر و معطر کپلی نن
 شی به صحت په جستجو دی رنخوران گرخی
 دخوشبوئی پسی دی چتر بورا اگان گرخی

* * *

رنخوران پرزا په در باقی دی گپریوی بودام
 ورځه هلهکه لام په سرهله دیدنه زما
 و صبال بشکلوبه خوارو موندلی کپریوی بودام
 ته په کا له کې میوه غواړی له چمنه زما
 عاشقان د یرد محبت په اور سوزیوی بودام
 که ارمان ځنن په ربته له خپل پدنه زما
 پلار می خونکار دی خلکی ئی زیروز بر کپلی نن
 تا چی دخوال زلفی په عطر و معطر کپلی نن
 ښلتون شوورک شوق می د عشق مهر بان گرخی
 دخوشبوئی پسی دی چتر بورا اگان گرخی

داستاد اول میرآواز

ددیری مجلس

قچی

مجنون خنگل کی پهڑ را شو
 مسته لهلا به نن په گوم گلشن کی و ینه
 سپهنه مپو دمی حال راته وا یه
 چی می اشنا مجلس دچا سره کوینه

سترگی دی سری لکدد زر کی
 که په نظر کی می ماتی اشنا دی یمه

شه بدمز په حا لونه وا یم
 دغونجه فم صنم په غم کی قلم شومه
 قامد سرو گاغدد سپینه
 دمز په وینو گاغذ سور یا رته لیو نه

خبرئی هیا داخیستودی
 په پخوانی کنهاو به بیا ولا په و ینه

خبرمی گله گله اخله
 دایون توب آواز می نن سباد رخینه
 راشه په دی د یوصله وی
 دخدای رحمت دی په دی نام تو خلکو و ینه

۷۱۳۵۸

دحضرت بازآواز

ددیری مجلس

لوبه

اگچه غرمه ده میمونه حلا لوینه
سره لاسونه وارپهوار و هی سلام کوینه

د میمونی د مرگ آوازشو زرگیز ما پسی در از شو
توبی لکه د پهاز شو
راغی خزان پددی تیرشو دوران پددی
کوم ارمان ددی
داخو خوشحاله خوشحالی له زره نه و رینه

چه میمونه ئىق كجهه حلالله په شهید کی شوله خوشحاله
پندی شوه خلاصه له جنجاله
میمونه گل ف کنه اختمارئی خبل ف کنه
زره ئى ببلیل ف کنه همزولوئی پریپهودل منکی په گود رو نه

د اشیر علم به گرسی ذا مت ف کنه د میمونی سره ئى خوی بامن ف کنه
د اخبار گپری کوم خناس ف کنه د متر گوتور ف ددی
خایل خوارو رؤددی او سن ئى پیغور ف ددی
دا شاعران د جان محمد سلام کوینه

د محمد عثمان آواز ددیری مجلس

لس مهمنی چاربیته

به چپا و راغلی ما پهین با ندی
خالونه اینپی په جین با ندی
تیک دور بله کنار و گرخوی
مسته پیزو ان په شونه و سرو گرخوی

• • •

توز لو نگین و رسه مل دی
بنه تاو یزو نه بنه نشان لری
په چپا و راغله ما پهین با ندی
په غضب تیره شوه له قاره
مسته پیزو ان په شونه و سرو گرخوی

غونجه پیزو ان سپین دی هیکل دی
خوله پتسه خوند هرزمان لری
هیچ نظر نه گپی په مسکین با ندی
هیچ نظر نکوی نکاره
اوسمی ایلا په جزیرو گرخوی

• • •

در پسی زه شوم هو اگیر
خان به داستادر ملنگ کرمده
نه دی په گوارنوری بلبلی زما
په چپا و راغله ما پهین با ندی
پت به می خیله په حجاب کرمی
مسته پیزو ان په شونه و سرو گرخوی

مینه دی با غ دی د کشمیر
که مسلی در پسی لنگ کرمده
ستاد در خاوری دی مثلی زما
که می و هی په تبرزین با ندی
که می په تورو کی قصاب کرمی
عاشقان سر په معشووق و گرخوی

• • •

خپل مراو مال به تری قربان کرمده
ورته پیش کش به هرزمان کرمده
زمخپه نه یم په دا گار با ندی

زه خویه نه یمه خوشحال یمه دیوانه گرختم بر کمال یمه

چرته دی و ینم په دور بین بازندی به چهاور اغله ما سپینین بازندی

دیوانه گرختم مانگ یمه په شمع خیان سه زم هنگ یمه

په سینه چترد گونگرو گرخوی مسنه پیزو ان په شوندو سرو گرخوی

• • •

زرجانه ! پیردی دبغدادی دیر نازو لی په سواددی

کندی راو اچوه و و له چی پاتی نشی نوز و شپوله

کندی راو اخله هرا بر اخه دیما عمر صاحب په در راخه

په سینه و لکید سنگین بازندی په چهاور اغله ما سپینین بازندی

خان دی د پیر با نو گز گزه خپل همگی مطامب تر مر گزه

او من می بلا په جزیر و گرخوی مسنه پیزو ان په شوندو سرو گرخوی

د محمد عثمان آواز
ددیری مجلس

اته مصمری چار بیته

دلیلا په لام کی سری او شنی گجری دی
پور ته کیبوی ترینه هر نگه سازونه

ستاد غم او پنکی زما په مخ خوری دی
چی اشناسی شامد ام که مکیزونه

د هجران له لامه دوب شوم په دریاب کی
رار سیمه نندی و اردی دستگیوره
هیرومه دلیلا غم په ر باب کی
عمر تول را ها ندی تیر مشو بی ته بیوه

د پتنه گنکیه شانی و سوم په دی باب کی
رب دی خلاص کپری عاشقان له دی ز نخیره

هر طرف ته د غم جوری نظاری دی
هر سباد پیلتانه دی آوازونه

د هجران له لام ناست یم په تور تم کی
ر به ر او لی هماغه مخ خراغه
شپه او روح و هم تها لونه ستا په غم کی
د جبین په گل ثئی سه وای توره زاغه

کچ با نه می شور امته دیتیر گو نم کی
دلاله په شان می زره لغمد داغه

ملغلى دی په سور پیزو ان سپری دی
تا وی ز لفی دی سینه باندی مارو نه

هجران خه غواری کم بخته توی گال دی
چتکی و کره چی زه نشم خراب

سین هیکل سینه و بدی بل می شین خال دی
که دی و لید ته په خلاص شی لهد عذاب

په سر کپری می حجبد زوز ری شال دی
در له وايم مخان زبید از گره قمله خواب

زم امبا دهاری هر چیزی ناری دی
لیلات تو رو ور بل دی جال نومی هازو نه

تورو روبل می الول لتناهه جار شه
زره بوز هیوم ته زما دزرگی سرنی

مردی گهوده ز ماغیو کی پوی خماوش
چی په مینه کی زما تل در په در ذه

در په خوله دی دازما زنه اناز شه
دیباری هخبری واوری بر ابرقی

سید کماله ده جبوه تل نخری دی
نروی دعا شقا تو دزره نخونه

د طلامحمد او سیدعلم آواز و ته
ددیری مجلس

تو ده لوبه

په مخ شانه گه تو ری زلفی ولو نه لو نه
شنه دی خالو نه

په مخ شانه گه تو ری زلفی الول
تور لو نگین دی دزلقا نو سره بدل
سپین دی هیکل
شنه دی خالو نه سپینو پا ولیودی سپینه کی گتارونه

شو کاله گه چو چو په تا با ندی سین یم
یو خلی را شه ددیدن دی ارما نجین یم
لرم په زره کی ددیدن دی اریا نو نه

د گلو خانگی زه بلبل په تا شیدا یم صفت دی وا یم
شو نهی سی و چی رنگی سی زی په او یلا یم مود ام دیستا یم
در ته معلوم دی دمسکین عاشق حالو نه شنه دی خالو نه

کله را او محی په خند ا کله په تا رئی
دمستاد پدن ته زه سلنگ شومه دلاری
بنکلی نگاری خواجه محمد یم زما و منه میوالو نه
شنه دی خالو نه

د طلا محمد او سید علم آو ازونه

ددیری مجلس

زن تھیری

چا ر بیته

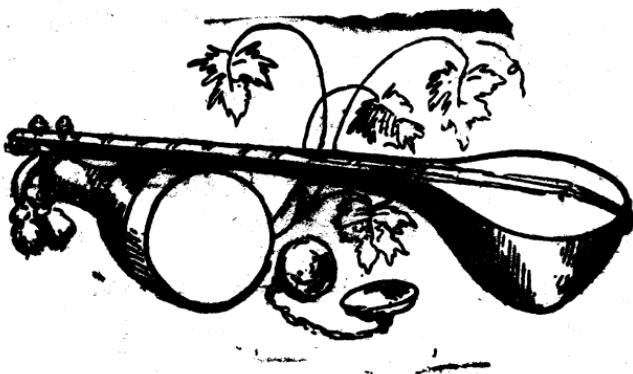
دوه ستراگی دی خونکاری پری و ژ نی عاشقان
 چی و مخی له حرمه سو پلیو نه په سرگی عالم بهدر په در گپری

با نه دی لکه غشی چی هر طرف خواره شی لبر پوری می په تشی
 په دی نری خندادی دیری خو نی گپری آواری دوه ستراگی دی خونکاری
 دی دوه و رو مخی دی توری بشائست کمی مشهوری خپل حسن تمغرو ری
 خنداد نزاکت شره چی بورته گپری لبان پری و ژ نی عاشقان
 سین منع لری گلاب چی پورته گپری حجاب عالم دی گپر کباب
 چی میل تهد گلشن و مخی به و خنداد زد بکر کمی
 ته بیو و د سین نی گلرخ غونجه دهن په بدن ئی
 خو با نی د حرم دی مخی په منع کمی خندستگاری دوه ستراگی دی خونکاری
 ابرو په منع دی خال په مثل د هلال چار گل غمی دی لال
 سین په خزا نه دی توری زلفی بنا ماران پری و ژ نی عاشقان
 خو بانو کمی افسری گل رخ پری پیکری زمادرگی سری
 که دوازه خماری ستراگی را پورته په هنر کمی عالم بهدر په در گپری

په زره گھی می مدام نی ته روح می داند ام نی
 ناز کی گل اندام نی ز نخیر می شود غاری ستاخواره و ارده لفان
 پری وژ نی عاشقان شیرینه شکر لب نی خوده لکه عنبر نی
 زما دژونه چه هم نی کمیس گل بعجمل بنار سی شال چی په سر کی
 عالم به در په در گکی

• • •

نرگس په شا نی ستر گکی چی را بشی په نظر گکی رفتار لری دز ر گکی
 دانوری سو یلی به در پسی گرخی کتاری دوه ستر گکی دی خونکاری
 عاشق که سودا گرشی چی تیر ترم مال و مرشی پوره به دی و لور شی
 عاشق نه دی چی نه وی ستادز لفو بند یوان ہری وژ نی عاشقان
 ہرون می و لید لی شیرین سخن بلبلی دکمی با گچی گل نی
 ملاخوا جه سحمد وائی که سور شال دی په سر گکی عالم به در په در گکی

دشاولی او سپین بادام آوازو نه د دیری مجلس

چار بیته

لیلار و پی په سر کتاری نه گپری ز مادر زره بازار به دوران شینه

رو بی دی ز انگی به جمین با ندی صورت دی سمدی د گجوری به شان
مکوه ظلم په مسکون پا ندی با هودی پر کوک و هی د توری په شان
او از دی خور په سرز مین با ندی بشکلی قدم اخلى د حوری په شان
ست رگی ر نجو باندی خماری نه گپری وطن به قول په ما نیران شینه

وطن په تول در با ندی اور گرمہ
زه چی کمه پس په نگریز تور گرمہ
دانه ول وطن به تا گور گرمہ
در حممه گھور ته چی کو کارونه گپری
لاری ساتی مل می اگبر دینه

زم استاد مومنند ز رگر دینه
که ستا په فرموشونه و میر شمه
ما شو گرا نه منلی سر دینه
وز بوبنده شوندی مخ نو گاری نه گپری رفگک به می زیر لکه ز عفران شینه

عبدالله او فضیل غنی آوازو نه
ددیری مجلس

شپا رس سهریء چار بیته

پا خد ز ما اه غیوی یاره
هلکه مخه خوک به دی گیر که

چر گوناری گپری سرد و باره
خوندمی د سرو لبا نو هیر که

* * *

په ما خبر کور او عالم شو
هلکه مخه رانه غلی
مشغولا مکوه پدز وره
ورته معلوم دیاریء چل دی
چادی په خوله اخیستی نوم دی
ته چی راتلی شهدی غرض دی
پا خد ز ما دغیوی یاره
هلکه زه خوک به دی گیر که

چر گوناری گپری صبحدم شو
په ما خبر شو گور او کلی
غلی من و و مخه لسه گپوره
دادا به غبرو که چی غل دی
چل دیاری ورتہ معلوم دی
نوم دی لیکلی په کاغذ دی
ته چی راتلی شو مه گراره
په رو و رو خلاص دوره ز نخیر که

* * *

ریباره را غله مازدیگر صنمی
شننگه مغوروه په خیل زورئی
و پی دی میا شت پیزو اندی لمردی
ته په کی ناسته ئی خوشحاله
زهدی اخته کرمه په غم گی
را کرمه سلهم د سرو لبا نو
پا خد ز ما دغیوی یاره
هلکه مخه خوک به دی گیر گه

شمیزه مری خوش گپردزره سر صنمی
تا ورتہ و گپری ستغی سپوری
زور دی په شان د سکندر دی
رنا دی مخی له شینیکی خالسه
خو شاله گرخی په حرم کی
زهدی سوری گرم په مژگانو
زه چی راتلمه ستا دیاره
جا زانه غیر رانه چا هیر که

دغازی جان او ملگرو آوازونه

ددیری مجلس

د پکتیماشوري

سپهنه خوله کي دی تاري شکري خوانده دی ليلا
شنونگرو يو شور ماشور دی په بروانه دی ليلا

سپهنه خولي نی چی و پری و پری کیمی کوی
سره گامو، دی په پهزو ان کی تجا لی کوی
عاشقانو باندی تل ناز او نخری کوی
خال دی و هلى تورو و روشو په پیو انددي ليلا

سپهنه خولي نی چی و اره و اره خندا کوی
گیله من یم چی ظلمو نه تل په ما کوی

بوری راشه گهدیدن دخوب اشنا کوی
تورور هل دی نن جور گپری دیر په خوانده دی ليلا

سپهنه خولي کي دی آجب بشکلی غابونه دی
غمهر نگی جلکی د هر دی صفا تو فه دی

متادیدن پسی می گپری ار ما نو نه دی
غازی جان زره دی په تورو ز لفه پند دی ليلا

دشاوهولی او سیدعلم آوازونه

ددیری مجلس

چلار بیته

دزاغ دواره خانگونه دی له مخه کرمه چا پیره جمال به شوش کمی گوری
تابایا به سروبلها تو د نداشه دوبنای دیره لیلا دخیا له پوری

خانگونه دی له مخه کرمه چا پیره دغراب
زن خهدی به مطلب دی

رنادرخنی خیجی انگن دی سپهین حباب
سری شو نهی دی ذهب دی
چنجو می زرہ غابیل که تری کولی نشم خواب
کارونه تول درب دی

مین شومده تاغمو نه شورانه چا پیره
شاه سره لمبه داوری

هلک شوی غلی غلی راته گوری په تمبو کمی
گمختنه نه کرپی صبر
بی وختنه چری رانه شی ته گیر به شی سومبو کمی
شو گمی می کوی گبر
دامستا په شانته دیرمی متی کرپی دی لمبو کمی
کوچره یم د جبر

آدم ددرخانی مینه به گرمه در نه هیره
قیه و خوری سترگی توری

په متر گومی تیاره شوه په زړ ګئی می راغنی دود
تکزېر لکه ز عفران شوم

ملهم می لکولی طبیبا نوبه وجود
زنه رغہدم وزان شوم

ماستا په یارانه کی لهونی و نه بکړو سود
ګلخکه په سوران شوم

لمن ہوری دی نښتی یم دارو را کړد مهرا
مغرو ر په خپل زوری

مغرو ره نه یم یاره خان ساتمه پری له بد و
توبه می له یاری ستا

کوم مطالعی تل په دائزه کی دا بجدو
لرم مهر مریء متقا

پا الام ۴۴ دی ہوی نیو دم زه په صد و د ورد و
کدوی منت زاریء ستا

لتامره نا مزاده چری ماته کا ندی گیره
خایم ز مادوروری

د ننگ یه بر اق سور ٹئی رموی هر چا ته نفع
ما سره امداد که

صفت دی نور الدین کا په عالم کی مشرفی
نصیب دی خدای دیدار که

ولار اسلاخانه د چوئه تقوز سپه کفتنه
د بشمن دی مولاخوار که
معنی نه رویی اخلم کمی نه غوارم له مهرا
زه شی نه کووم نوری

۱۳۸۸ ر ۲

دنور محمد او جمال آوازونه
ددیری مجلس

سهر و کنی

هل به نوی جورومه داسی لیلا و ائنی چار گل می ورکدی

* * *

د مینی گور دزره زانگوده خوک په کی زانگپی دچاوشلیده لبرونه
چ سوداوز یان دی په کمپنهوی غمازه ولی بد وی د خلکو زیرو نه
سوی به پم سوی به گرخم نه می دارو شته او نه حال و بله شمه

(۴۱۴)

۲۱۳۵۲

دھستی گل او نور محمد آوازو نه
ددیری مجلس

سروگی

ورشه ریباره ناری که ورته پغلامی نه گپه مروره رانه خینه
ناری گپه ورته

د طبیا نو دلی را غلی زمادر نخ طبیب رانه غشی مه به شمه
نه مسا هزو می زره نه سو اوس می هری سوزی چی می یار مسا پرشونه
کله په زیر کله په بم شی دلاس بنگری دیر نگار نگ شرنگا لرینه

د تجلی آواز ددیری مجلس

سر و گمی

په بام و رو و رو را خه په زندگی شین خال و هلی دی مازد یگر دی گنه
سرو شوندو دی گرد نیولی دی

د بام په سرو لا ری تجلی سترگی په وروز او اروه زخسی دی گپمه
په دیوال نیمه را گوری شه د تورو زلفو نه را واقوه تا لونه
وطن خو تا ظالمی دران کپر چو سپهنه پوندی گرخیدی په لور با مو نه
چی مازد یگر شی ز پری لمرشی سیل په گودر شی چنکی منگی را و پینه

دشاھ ولی آواز

ددیری مجلس

چار بیتہ

چی واده شوہ گل اندامہ په نخرو رو
 فیمہ شپہ بھرام تھور غله په شرنگ شرنگ
 شہزادہ تھ بھئی همد اویل په ورو ورو
 لتا زار شہ زما سری لہانی رنگ رنگ

* * *

په نخرو د گل اندامی واده جور شو
 بنا پیریا نو به ککول په کی سازو نه
 هر فقیر په نعمتو نو با نسی مور شو
 گسرخولو سو بسہ ماقہا نسو شرا بونسہ
 چی عاشق ڈ زرگی باز ارئی سور شو
 هر بیوار په زرہئی ویورل ار ما نونه
 په ڈرائکی بھئی ویل پھستگو سرو سرو
 لاره لاره گل خوبان د گل پھرنگ کرنگ

* * *

چی واده شوہ هغہ مستہ گل خوبانه
 سیھن چین ٹھی په زیورو کی مینگارہ
 هسکہ غارہ خپل اشنازی شوہ روانہ
 گل اندامہ پگل خونجہ شوہ د بھارہ

نرى ملا گچك بازىه چيون روپنا نه
 د سرو تېيك ئى پرى چراو كە شىخىله داره
 تور كجىل ئى كېرل پەستىر گو خمارو رو
 سەنانە شوه لکە خىلى وي چا بىنگ بىنگ

* * *

و رختى نه شو بەرام له دېرە سامە
 دوازه بېنى ئى لېز يدىلى له هېپقە
 پە خىندا شولە را كۆزە گل اندامە
 لاس پەغاپە ئى كەھالىنگ تە ورۇچە
 هەرە چا رە پە سۈرى شى له نا كا مە
 گل اندام-بە شوھ پە خپلە ناطاقىتە
 تر سەھارە ئە پە تو كسو سەخسەرە رو
 سەھىت ئى سەرە و كېر پە خورنگ رنگ

* * *

چى ھە عشق كى خولك چى اويا هەنر كە
 و بە نە گورى مەخۇنسە د خوبانىو
 عاشق هەنە دى چى خان ئى قىندر كە
 خود بە و گورى شەغلە د كۆكبا نو
 چى قبول ئى خا كىستىر د يار در كە
 بەرام ھەلسە شو لايق د سرو لبائىو
 نور صاحب دەمەنى شەعروائى ورو ورو
 راو باسى مەغىرى پە خورنگ رنگ

* * *

د سید محمد آواز ددیری مجلس

داستان

پوورخ مجنون له گوره شو روان
پهپن لوخي سرستور خپري گريوان

ناگها نه په یودبنت ور برادر شو
دليلا گورئي له و را يه په نظر شو

هلته گونا سته په فکر گكي حيران
په زرا ژرانئي مستري گبرو خيل مخان

به ارمان ئىز تكنونه گبر سرپورته
پس له هنى شو روان دليلا گورته

دمانگ جا مه گئي لاپلو زهير
دليلا در گاته ودر په د لگهه

غېرى و گېچى لېلا دخداي دهاره
برون خوارو زار ولاريم ۋاڭراره

لېلا ويل ورته زما ياره مجنونته
خازىي منه سو هم در خمە تىكىر خونه

مجنون و پل ورته زمادزره بليلي
 چپرته ئى بلاذى وا خام نازولى
 ليلا و نيو ليونى مجنون له لاسه
 دوازه لاپو كينامته دغره دپاشه

مجنون و فلى ورته خوب ته مى زره كېيىرى
 ليلاستا دمروند خوب مى دير ياد يبى
 پەشىگل ئى دليلا كېيىنود خپل سر

پەشىانىء و يور پەخان نه و خبر
 مجنون پر يىرده چى بى غمه كېرى خوبونه

دليلا كله ايلېنڌتە شوه روانه
 مجنون پروتدى هەم خېرنه دى له مخانه

دليلا كله ايلېنڌتە شوه روانه
 مجنون پروتدى هەم خېرنه دى له مخانه
 پە گوم وخت چى ليلا بى راغله پە بېرته
 ويلى داچى بە مجنون غريپ وى چپرته

ليلا هەم خاي تەورغلەيا رانو
 چى مجنون بە كى ويده و هوشيار انو

مجنون گوري چى هەمسى و يده دى
 ھوت عا جز فتىر پەخاو رو كى سوپرە دى

دتاچ محمد او هیکل آوازونه

ددیزی مجلس

لو به

ارمان په زرا راغنی او آرزو می به ملکو
هجران دیار افی په کور راوستی ده برگو

که هر خومره دزبه به لار ور و راندی شوم حضور ته
دمونی نه دک زبه می گویند معنی د منظور ته

په زو غ نظر و نه سکتم د لاز ستر گو کیو
هجران دیار افی په کور راوستی ده برگو

شاعروم گونتکی نهوم نه می مونه چل او ول ق
دمونی په رموز می هر مقام او هر غزل ق

بهلتون می ایشولی ذرہ کمی و بیخی دی گو
هجران دیار افی په کور راوستی ده برگو

هغه سا هتنه شده شوی چی به مینه مشغول او
مجنون ته په دمه پنی سخا مخ هغه لپلا وه

ما هبت په تیر پید لو په خوپو تصو چرگو
هجران دیار افی په گور راوستی ده مرگو

هغه گلو نه مراوی شول خزان شول بی غوری انه
باخ لو بت شود و صال آشنا مخ و اراوی باری انه

پندونه دغمونو سی را باز شول په و پو
هجران دیار افی په گور راوستی ده مرگو

همانچه بن کی گرخم خوپه بو توکی گل نشته
در نه نایمهه ولاوه خه و بیل او گتل نشته

خودسری او بنکی بھوی دبینا په انگو
هجران دیار افی په گور راوستی ده مرگو

د عمراء خان او هېيكل آوازونه دديرى مجلس

مسيته چار بيتىه

مسيتى نن پەمستو اتنىگو اينلىق خالونه دى
مسيته ئۇ سينىدە مسيتى ئى زلفى پرى تالا لونه دى

• • •
 مسيتى چى بىكارە شى مسيتى مترگى ئى و يىشتل كوى
 مسيتەد مسيتى ئەبىھە پەتسن با ئادى خندل كوى
 مسيتە ئى كوكى دە مسيتە زە ئۇ چىچىل كوى
 مسيتى نەمىن بىا كىرى دە مسەت دى دەن سوالونە دى
 مسيتى نن پەمسقۇ اتنىگو اينلىق خالونه دى
 مسيتە چى مى ولەدە قسم دى مسىقاتە شومە
 مسيتە چى پە مسيتە خولەمۈسىكى شوه دە راڭە شومە
 مسيت گرپوان ئى كورم زەد مسيتى پروانە شومە
 مسيت ئى پە كېيىج دە مسيتى تلوگى كىما لوقدى
 مسيتە ئۇ سينىدە مسيتى زلفى پرى تالا لونە دى
 مسيتە شەپە كى را غلە مسيتى جوختە وعدە كېرى دە
 مسيتى مى فەرياد كاۋۇپەغىيە كى مسيتە مىزى دە
 مسيتى راسە كېرى دە مسەت پالنگ سېلىۋە دى
 مسيتى نن پە مسقۇوا اتنىگو اينلىق خالونه دى
 مسيت يە زە جەشىد مسيتى تەزەھى زارى كۈرم
 مسيت حسن مى خوبىش شى ورسە خىكە يارى كۈرم
 مسيت كېمە خو با ئۇ خىكە مسيتە ئىغا عارى كۈرم
 مسيت پرى عاشقان شى دامى مسەت مى مىلا لونە دى
 مسيتى نن پە مسقۇوا اتنىگو اينلىق خالونه دى
 مسيتە ئۇ سينىدە مسيتى زلفى بىرى تالا لونە دى

د صنم او هیکل آوازونه

ددیری مجلس

چار بیته

تala شول چمنو نه بلبلان خي د باعچو بورا مو پي منگولي
آخر به د بيلتون لدلا سه خوش شي به بروچو سرمه پده ده خنگلى

دادواره بشكلى شونه دى دشنوبنگو پها لى دى نشه ئى كرمه پر کاله
په زلفو دى مو بالي بي حسا به مسالى دى پري تيردرس او ماله
نن بيداي په سر يكىرى شنه شئا لونه دوشما لى دى په مخه راخلى ماله
ور بل دى بشكلى كرمى د ميملى د باع غونچو دخiali له خنگولي

نا ترسى ما پري ولى نه ويربيو له ازاره دوب نامىت يمه په غم كى
عجبه خوشبوئى دى پور ته كيوي له گلزاره په وخت ده جبدم كى
په شما نى د مجنون لە خلکوپيل ناست يم كناره شر ميروم په عاليه كى
كى بولخلى دى مور كرمه دشوندو په ما نچو
مولامى په نصبيب كنانچلى مقا د ميئنى باع
ماتلى دى په بىتر چى خير پري نشي زاغ
شين خال دى محلیده كە په جيچن لكه چراوغ
آخر به شريف پر ھوزى د همزولو له چرچو
نور به نه وائى غزلى

دمیرا فضل آواز ددیری محلس

لوبه

ما ته اصلیله لو پته را ورده د پهاره
گلو نه د بازا ره چی خان در ته مه نگار کرم

پیزو ان به پامن په شوند و سور کرم
عاشق به هلتنه و ریت په او ر کرم
په تورخا ور و گئی به نئی گور کرم
دانه کلی بخ چی زه لرمه جلوه داره

ستایار انى کرمه کباب صنمی
ژوندون دی کرو راته خراب صنمی
شوم ستا په مینه کی بی قاب صنمی
مینی دی ز ستی په او ر کرمه ای یاره

لکه ببلل په چمن نا سست و م
پنا یینته گلو نو ته په خواست و م
حضرت ولی سره هم را سست و م
متر گئی می سری به تمیز ر بیوم خواروزاره

دمنور او سید محمد آوازونه

ددیری مجلس

لو به

رو بی میستا دهاره د بنگر و ساتلی دینه

دوازه متی د گئی کجه بنگری راغلی دینه

• • •

راشه رو بی پوسه بنگری و اخله متی د گئی که

مه رانه شرم پیره نجلی ستر گئی نوری گلگنی که

با بدی خوکر ا گبری با به شناختی په ما لکی که

په زرمه با ندی سوری شم پھی دخولی می شا بهی وینه

دوازه متی د گئی کجه بنگری بر اغلی دینه

په زره با ندی سوری شوم چی دی و ینم تشی متی

نه بدی خوکر ا گبری نه په کیبوی د غم شتی

ای په چنان مغرو ری رانه تیره شوی بخ په

همزو لی بنا په پهی د باغ ارم در ته را چونه

دوازه متی د گئی کجه بنگری راغلی دینه

(۴۹۰)

همزو ای بنا پیری دی مسلمی تدریخی و اوه
و اچوه بنگری متی دی د کمی کله پری دواوه
ولی نار استی کپری لری چم کمی بنگر یواله

آزار بده دعا شقو باره مستاده غاری وینه
دواوه متی د کمی کپره بنگری را غلی دینه

آزار او دنیرو نه زده دچا کله و پر بدم
نه یاری کوم نه پد یاریه باندھوی هجوم

نه می چرتده بار شتده نه دچا سره و دو بدم
یو بار می گلبت خان دی مودام لوی جو رو بنه

دو لیسته د کمی کپره بنگری را غلی دینه
رو بی می مستاده داره دنگرو ماتلی دینه

(۳۲۶)

دگل شیرین آواز ددیری مجلس

دادم خان دنکل ذاری

مال چی پوری دنوتیماز لفی می بی شمهاله پوری
میرمنی ز پری می در بازندی آشیرین اشنادی را غی که ئی گوری

* * *

مال که شین دی لە پادی نە بی زرە شەن دی
باونظرو ر با فدی و گوره دادمەتی لە دا ھونە مپو زند مەپەن دی

* * *

دادام پە با م ناسستی محبو بی حال ز مادر تە معلوم دی
چى پە خدايى می قسم در گپو هغە مستى درخانى د گورور كومدى

* * *

مال گەخانە آدمخانە داخىما لى رەباب دى لرى كېرە لە مىخى
درخانى داسى رضا دە چى پە مىخىكى دى پەھردى گەدىز خى

* * *

دشەن زىدى دھيليو دلەن خە خوارى نرغىچى
لە مىخى لرى مى توغان شى آدمخان او درخانى تېغا رە و ئى

* * *

درخوبىما شەت د پەنچلىسى د نرمى مەتر گەد سپادە
كەچۈرە و يشد نەبۇ زور اغى آدمخانە در خومىتا نورى ز ما دە